รายงานวิจัยเรื่อง

การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2553

เล่ม 1

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงานประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2553

1.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์	ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
3.	รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรดาล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
4.	รองศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต เวชกิจ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
5.	รองศาสตราจารย์ ดร.ศริศักดิ์ สุนทรไชย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
6.	รองศาสตราจารย์วรัญญา ปุณณวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
7.	รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรมจุ้ย	ประธานคณะทำงาน
8.	นางสาวสุนทรี เฉลิมพงศธร	ผู้ทำงาน
9.	นางสาวรัชนี พลแสน	ผู้ทำงาน
10.	นางสาวฐิติกา ถาวร	เลขานุการ

คำนำ

การวิจัยเรื่อง ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2552 จัดทำขึ้นจากการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (ก.พ.ร.) ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดกรอบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7 ประเด็นเพื่อประเมินผลหลักสูตรและการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาในตัวบ่งชี้ที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.)ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องการให้มีการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในการวิจัย จำนวน 5 ท่าน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา พิจารณาให้ข้อเสนอแนะแบบสอบถามและรายงานผลการประเมิน มีรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์) เป็นผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด และแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2553 จำนวน 4 ท่าน ทำหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินและจัดทำรายงานผลการประเมิน มีรองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรมจุ้ย เป็นประธานคณะทำงาน การประเมินผลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความร่วมมือคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศริศักดิ์ สุนทรไชย ที่ให้ความอนุเคราะห์แปลบทสรุปสำหรับผู้บริหาร และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงผลการประเมินฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คณะผู้ประเมิน

กันยายน 2553

ชื่องานวิจัย การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2553

ผู้วิจัย สมคิด พรมจุ้ย และคนอื่นๆ

ปีที่ทำวิจัยแล้วเสร็จ 2553

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. และ 3) ประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 371 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 กลุ่มตัวอย่างคือ 1) นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรี จำนวน 9,153 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 6,168 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 และ 2) นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิตศึกษา จำนวน 2,404 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 637 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 หน่วยงาน ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีดังนี้

1.1 มีหลักสูตรที่เปิดสอน 12 สาขาวิชา จำนวน 80 หลักสูตร แยกเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 54 หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 2 หลักสูตร ระดับปริญญาโท จำนวน 21 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก จำนวน 3 หลักสูตร และมีหลักสูตรที่มีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี / ค้นคว้าอิสระ จำนวน 56 หลักสูตร

1.2 มีชุดวิชาที่เปิดสอน จำนวน 800 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 618 ชุดวิชา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 5 ชุดวิชา ระดับปริญญาโท จำนวน 170 ชุดวิชา และระดับปริญญาเอก จำนวน 7 ชุดวิชา

1.3 มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 10 สาขาวิชา 108 ชุดวิชา โดยแยกเป็นชุดวิชาระดับปริญญาตรี จำนวน 39 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้าใช้บริการจำนวน 4,416 คน และชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 69 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้าใช้บริการจำนวน 1,491 คน (ภาค 1 และ 2 มีชุดวิชานับซ้ำ)

1.4 มีการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 12 สาขาวิชา จำนวน 41 ชุดวิชา 182 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 16,737 คน และมีการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 110 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 1,702 คน

1.5 มีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา นักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 29 ชุดวิชา มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 4,260 คน และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.45)

1.6 มีการสอนเสริมทั่วประเทศ 7 สาขาวิชา โดยเมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาลงทะเบียน จำนวน 118,534 คน กับนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 11,410 คน คิดเป็นร้อยละ 10.06 และเมื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.67)

1.7 มีการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา จำนวน 5 กิจกรรม มีนักศึกษาที่ลงทะเบียน จำนวน 37,404 คน และมีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม 36,490 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 (มีการนับซ้ำในแต่ละกิจกรรม)

1.8 มีจำนวนชุดวิชาในคลังข้อสอบ จำนวน 173 ชุดวิชา มีการออกข้อสอบใหม่ จำนวน 336 ชุดวิชา และมีจำนวนชุดวิชาที่ปรับปรุงข้อสอบ จำนวน 323 ชุดวิชา

1.9 มีการจัดอบรมคณาจารย์ในหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และ e-Learning จำนวน 21 หลักสูตร มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 490 คน (นับซ้ำ)

1.10 มีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ (Notebook) ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 390 เครื่อง จัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัย จำนวน 263 เครื่อง และที่ศูนย์วิทยพัฒนาทั่วประเทศ จำนวน 70 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการรวมทั้งสิ้น จำนวน 22,531 คน

1.11 มีการเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดวันอาทิตย์ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ มีนักศึกษาและผู้ใช้บริการทั่วไป จำนวน 352,506 คน

2. การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. พบว่า

2.1 ประเด็นที่ 1 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.5 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 84.7-100

2.2 ประเด็นที่ 2 มหาวิทยาลัยมีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.3 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 13 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อย 71.9-95.8 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.1 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด จำนวน 11 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 71.9 -92.9

มหาวิทยาลัยมีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.4 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 12 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อย 72.7-100.0 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 77.4 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 9 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 71.5-100.0

2.3 ประเด็นที่ 3 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 75.5-81.1 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม จำนวน 8 สาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ70.2-98.2

2.4 ประเด็นที่ 4 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.3 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุก

สาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 71.5-100.0 และคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง-มากที่สุด คิดเป็นร้อยล ะ 92.5 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 81.9-100.0

2.5 ประเด็นที่ 5 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำประเมินผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.0 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด จำนวน 12 สาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 72.2-98.5

คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.1 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 78.4-99.3 และสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.7 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 78.4-99.3

2.6 ประเด็นที่ 6 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ และการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.5 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก- มากที่สุด จำนวน 13 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 73.6-97.0 และคณาจารย์ประจำมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 79.5

2.7 ประเด็นที่ 7 มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.3 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 10 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 73.7-98.5

3. การประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า

3.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.36-4.89)

3.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.35-4.65)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยประเด็นการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ในบางกิจกรรม เช่น การปรับพื้นฐานความรู้ให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ยังมีบางสาขาวิชา/สำนัก อยู่ในระดับน้อย-น้อยที่สุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรนโยบาย/ส่งเสริมให้คณาจารย์มีการปรับพื้นฐานความรู้ให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดในทุกสาขาวิชา/สำนัก

1.2 ผลการวิจัยประเด็นคณาจารย์ประจำจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง พบว่า อยู่ในระดับน้อย ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีนโยบาย/ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยให้มีกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงเพิ่มมากขึ้น

1.3 ผลการวิจัยประเด็นคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด (ถ้าไม่รวมระดับปานกลาง) ในภาพรวมยังถือว่าน้อยอยู่ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในโปรแกรมต่างๆ ส่งเสริมให้คณาจารย์มีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น หรือมีนโยบายให้มีการเรียนการสอน e-Learning เพิ่มมากขึ้น และมหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณเพื่อบำรุงรักษา จัดหา พัฒนาและปรับปรุงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เครื่องมือใน

การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สื่อการสอนและสื่อ ICT ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.4 การส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมเกือบทั้งหมดอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา/สำนัก พบว่าบางสาขาวิชายังอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและรณรงค์ให้คณาจารย์ประเมินผลในกิจกรรมต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นอย่างต่อเนื่องและรักษาอยู่ในระดับมากหรือยกระดับให้อยู่ระดับมากที่สุด โดยการจัดอบรม/สัมมนาคณาจารย์ที่ยังไม่มีประสบการณ์เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการประเมินดังกล่าว การให้อาจารย์เข้าร่วมสังเกตการณ์ในกิจกรรมที่มีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์สูงดำเนินกิจกรรมดังกล่าว การจัดทำคู่มือการประเมินประสิทธิภาพการสอนให้คณาจารย์ได้นำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานด้านการจัดการสอน นอกจากนี้ ควรส่งผลการวิจัยและข้อเสนอแนะไปยังสาขาวิชาต่างๆ เพื่อจะได้นำไปอ้างอิงเป็นหลักฐานการประกันคุณภาพ และเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

1.5 ผลการวิจัยพบว่า มีคณาจารย์ประจำทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก แต่ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเอกสาร โดยการเขียนตำราเอกสารการสอน และประมวลสาระชุดวิชา ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรมีนโยบายที่เด่นชัดในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยประเมินสื่อการสอนทุกประเภทโดยเฉพาะสื่อหลักและนำผลการวิจัยมาปรับปรุงสื่อการสอนของมหาวิทยาลัยด้วย เนื่องจากสื่อการสอนเป็นหัวใจหลักของมหาวิทยาลัย

1.6 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม คณาจารย์เห็นว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แม้จะอยู่ในระดับมาก แต่ยังไม่มีหลักฐานที่เด่นชัดในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจะมีระบบในการจัดเก็บข้อมูลในเชิงประจักษ์เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจัดทำเป็นชุดโครงการวิจัยที่ดำเนินการโดยสาขาวิชา

2.2 สาขาวิชาควรมีการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในระดับหลักสูตร และหรือสาขาวิชา

2.3 ควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัย

Research Title : Civil Service Performance Evaluation According to Confirmation of Civil Service Performance of the 17th Indicator on Efficiency of Learner-Centered Instruction of Sukhothai Thammathirat Open University in the Fiscal Year 2010

Researchers : Associate Professor Dr. Somkid Phromjui *et. al.*

Year : 2010

Executive Summary

The objectives of this research were to : 1) study various information relating to instruction provision of Sukhothai Thammathirat Open University (STOU) ; 2) evaluate opinions relating to instruction of instructors in various schools of STOU based on 7 topics of the 17th Indicator of the Office of the Commission on Civil Service System Development ; and 3) evaluate opinions of the STOU students relating to efficiency of the instructors' learner-centered instruction by using questionnaires as research tools. Three hundred and thirty one out of 371 STOU instructors (89.2%) returned questionnaires. The studied samples who returned questionnaires consisted of 1) 6,168 out of 9,153 bachelor's degree students (67.4 %) attending intensive trainings on professional experience courses and 2) 637 out of 2,404 graduate's degree students (26.5 %) attending intensive trainings on professional experience courses. Various data were also gathered from 8 relevant offices. Quantitative data were analyzed as percentage, mean, and standard deviation whereas qualitative data were done by content analysis.

Research Findings:

1) Various data relating to instruction provision of STOU were summarized as follows:

1.1 Eighty programs in 12 schools were provided including 54 certificate/ bachelor's degree level programs, 2 graduate certificate programs, 21 master's degree level programs, and 3 doctoral degree level programs, and 56 programs assigning the students to study as elective/independent studies.

1.2 Eight hundred courses were provided including 618 certificate/ bachelor's degree level courses, 5 graduate certificate courses, 170 master's degree level courses, and 7 doctoral degree level courses.

1.3 One hundred eight e-learning courses in 10 schools were provided including 39 bachelor's degree level courses which 4,416 students attending and 69 master's degree level courses which 1,491 students attending (1 and 2 semester with repeated count)

1.4 Forty-one intensive trainings for professional experience courses at bachelor 's degree level were provided 182 times by 12 schools to 16,737 students and 110 course special intensive trainings at bachelor's degree level were provided by 6 schools to 1,702 students.

1.5 Twenty-nine course skill supplementary practices at bachelor's degree level were provided 29 times by 6 schools to 4,260 students. The students were totally satisfied with the practices at the high level (Mean = 4.45).

1.6 Supplementary tutorials were provided throughout the country by 7 schools. About 11,410 from 118,534 students (10.06 %) attended the tutorials and they were totally satisfied with the instructors at the high level (Mean = 3.67).

1.7 Five interactive activities at graduate student level were provided to 37,404 registered students and 36,490 students (97.5 %) participated the activities (each activity with repeated count).

1.8 Course test bank were collected from 173 courses, new tests from 336 courses, and improved tests from 323 courses.

1.9 Twenty-one computer usage and e-Learning programs were provided to instructors in various programs and 490 instructors participated the programs (each program with repeated count)

1.10 Three hundred and ninety computer notebooks were provided to instructors in 12 schools and 2 offices. Computer service with 263 computers were provided to the STOU students at the main University and 70 computers at 10 Regional Distance Education Centers . A total of 22,531 students attended this service.

1.11 Library service was provided to the students on Monday-Saturday during office hour and Sunday for the students attending intensive seminar for thesis courses. A total of 352,506 students and users attended this service.

2) Evaluation of opinions relating to instruction of the instructors in various schools of STOU based on 7 topics of the 17th Indicator of the Office of the Commission on Civil Service System Development was found that:

1) *1st topic* STOU had promoted the instructors to have knowledge and understanding target of education provision and University level programs and they had conducted their provision according to the specified guideline at the highest level (91.5 %). Classifying by school/office, the instructors had knowledge and understanding at the high-highest levels (84.7-100 %)

2) *2nd topic* STOU had measures for the instructors to analyze learner's potential and understood individual learners of bachelor's degree level at the highest level (84.3 %) Classifying by school/office, about 13 schools/offices had measure at the high-highest level (71.9-95.8). STOU instructors had utilized the results to improve instructor plan in each course and each semester more appropriately at the high level (79.1). Classifying by school/office, about 11 schools/offices had utilized at the high-highest level (71.9-92.9).

STOU had measures for the instructors to analyze learner's potential and understood individual learners of graduate degree level at the highest level (83.4 %) Classifying by school/office, about 12 schools/offices had measure at the high-highest level (72.7-100.0). STOU instructors had utilized the results to improve instructor plan in each course and each semester more appropriately at the high level (77.4). Classifying by school/office, about 9 schools/offices had utilized at the high-highest level (71.5-100.0).

3) *3rd topic* STOU provided survey or research conduction or instruction efficiency evaluation based on learner-centered and the instructors had utilized the results to improve instruction provision with experience provision based on learner-centered by reducing proportion of transferring knowledge from the instructors and increasing actual practice and learning exchange among students at the high-highest levels in 3 out of 4 activities (75.5-81.1 %). Classifying by school/office, about 8 schools/offices had utilized the results at the high-highest levels in 3 out of 4 activities (70.2-98.2 %).

4) *4th topic* STOU had enhanced the instructors to have capability in technology utilization for learning development of the instructors and students at the highest level (91.3 %). Classifying by school/office, STOU had enhanced the instructors in all schools/offices to have the capability at the high-highest levels (71.5-100.0 %). The instructors had capability in technology utilization for learning development of the instructors and students at the moderate-

highest level (92.5 %). Classifying by school/office, the instructors in all schools had the capability at the highest level (81.9-100.0 %)

5) 5th *topci* STOU had supported the instructors to evaluate instruction provision in accordance with learning situation which provided to learners and based on learners' development in order to evaluate learning development and outcomes by recognizing personal difference at the highest level (82.0 %). Classifying by school/office, STOU had supported the instructors in 12 schools/offices at the high- highest levels (72.2-98.5 %).

The instructors had evaluated instruction provision in accordance with learning situation which provided to learners and based on learners' development in order to evaluate learning development and outcomes by recognizing personal difference at the highest level (96.1 %). Classifying by school/office, the instructors in all schools/offices had evaluated the instruction provision at the high- highest levels (78.4-99.3 %). The instructors could use the results for adapting instruction provision in order to develop learners with full their potential at the highest level (93.7 %). Classifying by school/office, the instructors could use the results at the high- highest levels (78.4-99.3 %).

6) 6th *topic* STOU had enhanced the instructors to conduct research for developing media and learning of learners, and utilize the results for developing learners at the highest level (86.5 %). Classifying by school/office, STOU had enhanced the instructors in 13 schools/offices to conduct the research at the high- highest levels (73.6-97.0 %). The instructors had conducted the research for developing media and learning of learners (79.5 %).

7) *7th topic* STOU had enhanced the instructors to utilize results of instruction evaluation to improve their instruction for developing learners with full their potential at the high level (79.3 %). Classifying by school/office, STOU had enhanced the instructors in 10 schools/offices to utilize the results at the high- highest levels (73.7-98.5 %).

3) Evaluation of opinions of the STOU students relating to efficiency of the instructors' learner-centered instruction was found that

3.1 The bachelor's degree students had opinions relating to efficiency of the instructors' learner-centered instruction at the high level (Mean = 4.47). Classifying by school/office , the students in all schools had the opinions at the high-highest level (Mean = 4.36-4.89).

3.2 The graduate degree students had opinions relating to efficiency of the instructors ' learner-centered instruction at the highest level (Mean = 4.62). Classifying by school/office , the students in all schools had the opinions at the high-highest level (Mean = 4.35-4.65).

Suggestions

1. Suggestions for utilizing research results

1.1 The research results in aspect on potential analysis of the learners and understanding of the learners individually and utilization the results to improve instruction plan in each course and each semester more appropriately in some activities such as basic knowledge improvement for graduate students in some schools/offices were at the low-lowest level. Therefore, the instructors in all schools/offices had opinion that STOU should have policy/support the instructors to provide more basic knowledge improvement to the graduate students at the high-highest level.

1.2 The research results in aspect on the instructors had conducted survey or research conduction or instruction efficiency evaluation based on learner-centered and utilized the results to improve instruction provision with experience provision based on learner-centered by reducing proportion of transferring knowledge from the instructors and increasing actual practice and learning exchange among students by allow the learners to have actual practice were at the low level. Therefore, STOU should have policy/enhancement instruction provision of more actual practice activities.

1.3 The research results in aspect on the instructors' capability in technology utilization for learning development of the instructors and students at the high-highest levels (in case of excluding moderate level) was really low. Therefore, STOU should enhance training on various programs, the instructors and learners to utilize technology in developing self-learning or have more policy of e-Learning provision. Additionally, STOU should allocate budget for maintenance, provision, development, and improvement computer technology, equipment for radio and television broadcasting production, instruction media, as well as ICT media in order to keep pace with dynamic changes.

1.4 STOU should promote the instructors to evaluate instruction provision which was in accordance with actual learning provision situation to the learners and based on learners' development by evaluating learning development and outcomes through recognizing personal

difference and utilizing the results for adapting instruction provision in order to develop learners with full their potential. The research results showed that almost activities were at the high-highest level. Classifying by school/office, it was found that some schools/offices were at the moderate level. Therefore, STOU should promote and campaign the instructors to sustainably evaluate various mentioned activities and maintain the high level or raise the high level towards highest level by providing trainings or seminars for the instructors without experience in order to supplement mentioned evaluation skills. STOU should allow the instructors to be observers in the mentioned activities which had the instructors with high expertise or experience and produce manual on instruction efficiency evaluation to the instructors in order to use as an guideline for instruction provision. Moreover, STOU should hand in research outputs and suggestions to various schools in order to use as reference for quality assurance evidence and as guideline for further practice.

1.5 The research results showed that the instructors had conducted researches for developing media and learning of learners, and utilize the results for developing learners at the highest level but most of them were documentary research by writing instruction textbooks and course detail-integrated documents. Therefore, STOU should have prominent policy in promoting the instructors to conduct various media evaluation, particulary, main media and utilize research results to improve STOU instruction media since instruction media were the core of the University.

1.6 Eventhough the instructors rated that STOU had overall promoted utilization of instruction evaluation to improve instruction provision for developing learners with full their potential at the high level, but prominent evidences had not been found. Therefore, the University should have visual system of data collection in order to further use in University quality assurance.

2. Suggestions for conducting further research

2.1 This research topic should be conducted as a set project which the schools have to be responsible.

2.2 The schools should have efficiency evaluation of learner-centered instruction at the program and/or school level.

2.3 STOU should have development of database of efficiency evaluation of learner-centered instruction.

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร..	ก
Abstract..	ซ
สารบัญ..	ฒ
สารบัญตาราง..	ต
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย..	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย..	2
3. ขอบเขตการวิจัย..	3
4. นิยามศัพท์..	4
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	
1.1 ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย...	8
1.2 การแบ่งส่วนราชการ..	9
1.3 การจัดการศึกษา..	10
1.4 ระบบการเรียนการสอน..	11
1.5 ระบบการบริการการศึกษา..	22
1.6 การวัดและประเมินผลการศึกษา..	31
1.7 มาตรการ/ระเบียบ/ประกาศ ที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล..	36
2. ประเด็นการประเมินผล	
2.1 วัตถุประสงค์..	47
2.2 คำอธิบาย..	47
2.3 เกณฑ์การให้คะแนน..	49
2.4 แนวทางการประเมินผล..	49

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 ความหมายกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ…………………... 54

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ........................... 54

3.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ…………………………… 55

3.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ……… 59

3.5 เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ….. 60

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ.. 61

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ.. 83

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร... 89

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล... 91

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล... 92

4. การวิเคราะห์ข้อมูล... 92

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 97

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการ
พิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร……………………………………… 107

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน
ของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ……………………………………………. 154

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
1. สรุปผลการวิจัย
   1.1 สรุปผลข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช........ 159
   1.2 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. 160
   1.3 สรุปผลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ........ 163
2. อภิปรายผลการวิจัย
   2.1 ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช........ 164
   2.2 การประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร........ 165
3. ข้อเสนอแนะ
   3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้........ 181
   3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป........ 183

บรรณานุกรม........ 184

ภาคผนวก
1. แบบสอบถามสำหรับคณาจารย์........ 190
2. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา........ 198

สารบัญตาราง

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.1	จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2552.................................	97
ตารางที่ 4.2	จำนวนหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2552...	98
ตารางที่ 4.3	จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอนปีการศึกษา 2552	99
ตารางที่ 4.4	จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) และจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้บริการ ปีการศึกษา 2552........................	100
ตารางที่ 4.5	จำนวนชุดวิชา และจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552	101
ตารางที่ 4.6	จำนวนชุดวิชา จำนวนนักศึกษา และร้อยละของนักศึกษาที่เข้ารับการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552..................	102
ตารางที่ 4.7	จำนวนการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา นักศึกษาปริญญาตรี (จำแนกตามสาขาวิชา) ปีการศึกษา 2552 และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการ...	103
ตารางที่ 4.8	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการสอนเสริมและการประเมิน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม ปีการศึกษา 1/2552..	104
ตารางที่ 4.9	ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2552..............	105
ตารางที่ 4.10	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การสอนใน มสธ.	107
ตารางที่ 4.11	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชา..	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.12	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามเพศ อายุ …	111
ตารางที่ 4.13	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามหลักสูตรที่เข้าศึกษา……	112
ตารางที่ 4.14	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามปีการศึกษาที่เข้าศึกษา ……....	113
ตารางที่ 4.15	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามสาขาวิชาที่เข้าศึกษา ……..	114
ตารางที่ 4.16	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามภูมิลำเนาปัจจุบัน …….	115
ตารางที่ 4.17	จำนวนและร้อยละความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยภาพรวม	115
ตารางที่ 4.18	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ …	116
ตารางที่ 4.19	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามหลักสูตรที่เข้าศึกษา……	117
ตารางที่ 4.20	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามปีการศึกษาที่เข้าศึกษา…….	118
ตารางที่ 4.21	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่เข้าศึกษา……	118
ตารางที่ 4.22	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนาปัจจุบัน……..	119
ตารางที่ 4.23	จำนวนและร้อยละความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยภาพรวม …………..	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.24	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด (ประเด็นที่ 1)	120
ตารางที่ 4.25	ร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 1)	121
ตารางที่ 4.26	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (ระดับปริญญาตรี) (ประเด็นที่ 2)	122
ตารางที่ 4.27	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ระดับปริญญาตรี) (ประเด็นที่ 2)	124
ตารางที่ 4.28	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ระดับปริญญาตรี) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	125
ตารางที่ 4.29	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (ระดับบัณฑิตศึกษา) (ประเด็นที่ 2)	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.30	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ระดับบัณฑิตศึกษา) (ประเด็นที่ 2)	129
ตารางที่ 4.31	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ระดับบัณฑิตศึกษา) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	130
ตารางที่ 4.32	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ประเด็นที่ 3)......	132
ตารางที่ 4.33	ร้อยละของคณาจารย์ประจำจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ประเด็นที่ 3)	133
ตารางที่ 4.34	จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน (ประเด็นที่ 4)	134

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.35	จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนจำแนกตามสาขาวิชา/สำนัก (ประเด็นที่ 4) ……………………….	135
ตารางที่ 4.36	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน (ประเด็นที่ 4)…	136
ตารางที่ 4.37	ร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 4) …………………………………...	137
ตารางที่ 4.38	จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียนโดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ (ประเด็นที่ 5) ……………………………............................	138
ตารางที่ 4.39	จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียนโดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 5)…………………...	139

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.40	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ (ประเด็นที่ 5)	140
ตารางที่ 4.41	ร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 5).	143
ตารางที่ 4.42	จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน (ประเด็นที่ 6)	145
ตารางที่ 4.43	ร้อยละของการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 6)	146
ตารางที่ 4.44	จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ ในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ ผลิตชุดวิชา e-Learning ปีการศึกษาที่ 2552 จำแนกตามสาขาวิชา (คณาจารย์ 1 ท่านอาจมีการผลิตชุดวิชา มากกว่า 1 ชุดและสามารถไปผลิตชุดวิชาในสาขาวิชาอื่นได้แต่ไม่เกิน 3 หน่วย/ภาคการศึกษา) (ประเด็นที่ 6)	147

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	ชื่อตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.45	จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (ประเด็นที่ 7)............................	152
ตารางที่ 4.46	จำนวนและค่าร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ จำแนกตามสาขาวิชา/สำนัก (ประเด็นที่ 7) ……………………………………………………………	153
ตารางที่ 4.47	ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ …………………………………...	154
ตารางที่ 4.48	ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา………………	155
ตารางที่ 4.49	ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ……………………………...	156
ตารางที่ 4.50	ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา.................	157

บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพและขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม โดยมีพันธกิจหลัก 4 ประการคือ (1) พัฒนาการเรียนการสอนทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ และ(2) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงพัฒนาชุมชน องค์กร สถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมฐานความรู้ (3) วิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาไทย (4) อนุรักษ์ ศิลปะและวัฒนธรรม และมีพันธกิจสนับสนุน 1 พันธกิจ ซึ่งเป็นพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ที่ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของทุกพันธกิจ และการพัฒนาองค์กรโดยรวม (กองแผนงาน 2552 : 3-1)

มหาวิทยาลัยใช้ระบบการศึกษาที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ เป็นวิธีการศึกษาด้วยระบบการศึกษาที่เรียกว่า "ระบบการศึกษาทางไกล" ซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นต่างๆ สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความพร้อม ความสะดวก และความสนใจของตนเอง จากสื่อประสมประเภทสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของเอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา และหนังสืออ่านประกอบต่างๆ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา การจัดการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องความหมายของ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2551:155)

ในปี พ.ศ. 2553 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (ก.พ.ร.) ในฐานะหน่วยงานที่ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ได้มีการประเมินผลหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดไว้ว่า "การ

จัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด" โดยให้กรอบการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดให้อาจารย์ประจำของสถาบันมีการจัดกระบวนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนิสิตนักศึกษา และจัดให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ โดยสถาบันเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการกำหนดจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติ จัดทำโครงงาน มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และผู้เรียน มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) มีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่นิสิตนักศึกษาจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง โดย ก.พ.ร.ได้กำหนดประเด็นการพิจารณาความสำเร็จ 7 ประเด็นนั้น

การประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมสธ. มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงานเพื่อทำการวิจัยและจัดทำสรุปผลการประเมินการสอนของอาจารย์โดยสอบถามจากคณาจารย์โดยตรง สอบถามจากนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ได้รายงานการวิจัยที่สะท้อนประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครอบคลุมทุกประเด็นที่ ก.พ.ร.กำหนด และมหาวิทยาลัยนำผลการวิจัยไปใช้ในกรปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2.2 เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์ประจำสาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร.

2.3 เพื่อประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นคณาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในสาขาวิชา 12 สาขาวิชาและ 2 สำนัก จำนวน 371 คน (ไม่รวมคณาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ) และนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ปีการศึกษา 1/2552 ในช่วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2552 จำนวน 12 สาขาวิชา จำนวน 9,153 คน และบัณฑิตศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ปีการศึกษา 2/2552 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – กรกฎาคม 2553 จำนวน 9 สาขาวิชา จำนวน 2,404 คน

3.3 ตัวแปรสำคัญในการประเมิน ประกอบด้วย

3.3.1 ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประกอบด้วย จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน จำนวนหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอน จำนวนการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวนการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา จำนวนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการสอนเสริม และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา

3.3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์ประจำสาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. ประกอบด้วย

1) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด

2) สถาบันอุดมศึกษามีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3) สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบัน และนำข้อมูลที่

ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น

4) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

5) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ประเมินผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้

6) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และในกรณีได้จัดหาสื่อสำเร็จรูปที่มาตรฐานสากล และเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ เช่น สื่อวิทยาศาสตร์ สื่อสำเร็จรูป สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกและพิจารณา มีการประเมินและรายงานผลการใช้สื่อในการพัฒนาผู้เรียนด้วย

7) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

3.3.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. นิยามศัพท์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หมายถึง มหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ โดยนักศึกษาสามารถศึกษาจากสื่อประสมประเภทสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของเอกสารการสอน แบบฝึก

ปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา และหนังสืออ่านประกอบต่างๆ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์ ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด 2) สถาบันอุดมศึกษามีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น 3) สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบัน และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น 4)สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน 5) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ประเมินผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ 6)สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และในกรณีได้จัดหาสื่อสำเร็จรูปที่มาตรฐานสากล และเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ เช่น สื่อวิทยาศาสตร์ สื่อสำเร็จรูป สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกและพิจารณา มีการประเมินและรายงานผลการใช้สื่อในการพัฒนาผู้เรียนด้วย 7) สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง ความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนในเรื่อง การมีวัตถุประสงค์การสอนหรือการจัดกิจกรรมชัดเจน การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสรุปสาระสำคัญ เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ มสธ. จัดขึ้นโดยยึดหลักความสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ มสธ.จัดขึ้นในระบบการเรียนการสอนทางไกลเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยผู้สอนมีการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

การสอนเสริมแบบปกติ หมายถึง กิจกรรมทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้นเพื่อมุ่งเสริม เนื้อหาสาระในเอกสารการสอนหรือสื่ออื่น ๆ ที่นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยคณาจารย์ มสธ. หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนเสริม ทั้งนี้ การเข้ารับฟังการสอนเสริมนักศึกษาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

การสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ หมายถึง กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้รับการเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากการศึกษาจากสื่อเอกสารการสอน หรือสื่ออื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยมาแล้ว

การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การอบรมเชิงปฏิบัติการที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพทุกสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี ซึ่งแบ่งออกเป็นภาคทฤษฎีโดยนักศึกษาต้องเข้าสอบในสนามสอบ และภาคปฏิบัติที่นักศึกษาทุกคนต้องเข้าอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดให้ มีระยะเวลาในการเข้าอบรมจำนวน 4 ½ วัน นักศึกษาทุกสาขาวิชาจะสามารถลงทะเบียนเรียนชุดวิชาดังกล่าวได้ในภาคการศึกษาที่คาดว่าจะ

สำเร็จการศึกษา หรือเหลือชุดวิชาไม่เกิน 3 ชุดวิชาสุดท้าย ทั้งนี้กำหนดให้มีการประเมินผลคะแนนนักศึกษาระหว่างการเข้าอบรมเข้มฯ และการสอบภาคปฏิบัติในสนามสอบ เท่ากับ 60:40

การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา หมายถึง การจัดอบรมในชุดวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยากเพื่อให้ความช่วยเหลือนักศึกษาที่ศึกษาชุดวิชาในโครงสร้างหลักสูตรเหลือไม่เกิน 3 ชุดวิชาสุดท้ายก็จะสำเร็จการศึกษาหรือนักศึกษาที่ใกล้จะหมดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรแต่ยังสอบไม่ผ่านในชุดวิชาที่จัดอบรมเข้มพิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาค การศึกษาให้มีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาการอบรมจำนวน 4 ½ วัน หรือ 2 ½ วัน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของสาขาวิชาที่จัดการอบรมเข้มพิเศษในวันสุดท้ายของการอบรมมีการจัดสอบเพื่อประมวลผลสอบ เสมือนการเข้าสอบในสนามสอบจริง ทั้งนี้ การเข้ารับการอบรมเข้มพิเศษให้นักศึกษาสมัครเข้าอบรมตามความสมัครใจของนักศึกษา

การให้คะแนน P C R (Participation Contribution Result) หมายถึง รูปแบบการประเมินผลที่ มสธ.ใช้ในการประเมินผลการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งมีความหมายคือ

P ย่อมาจาก Participation แปลว่า การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

C ย่อมาจาก Contribution แปลว่า การนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์

R ย่อมาจาก Result แปลว่า คุณภาพของผลงาน

คณาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่สอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ประจำทุกระดับได้แก่ อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงานรวมถึงอาจารย์พิเศษที่มีสัญญาจ้างทั้งปีการศึกษา (จ้างไม่ต่ำกว่า 9 เดือน) ทั้งนี้นับเฉพาะอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง ในปีงบประมาณ 2553 โดยไม่รวมผู้ลาศึกษาต่อ

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 นำผลการวิจัยไปจัดทำเป็นรายงานวิจัยประเมินผลตามตัวชี้วัดที่ 17 เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันในการปฏิบัติราชการตามคำรับรองปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในปีงบประมาณ 2553

5.2 นำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2553 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยลำดับเนื้อหาการนำเสนอดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. ประเด็นการประเมินผล ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.1 ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย

1.1.1 ปณิธาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพ และขยายโอกาสทางการศึกษาต่อสำหรับ มัธยมศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม ด้วยการจัดระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งใช้สื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และวิธีการอื่น ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ

1.1.2 วิสัยทัศน์ (ในช่วงปี พ.ศ. 2552-2556)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลชั้นนำของโลก ให้การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน (กองแผนงาน 2552 : 3-1)

1.1.3 พันธกิจ (ในช่วงปี พ.ศ. 2552-2556)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มี 4 พันธกิจหลักที่สำคัญที่รับใช้สังคม คือ

(1) พัฒนาการเรียนการสอนทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ (2) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงพัฒนาชุมชน องค์กร สถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมฐานความรู้ (3) วิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาไทย (4) อนุรักษ์ ศิลปะและวัฒนธรรม และมีพันธกิจสนับสนุน 1 พันธกิจ ซึ่งเป็นพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ที่ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของทุกพันธกิจและการพัฒนาองค์กรโดยรวม (กองแผนงาน 2552 : 3-1)

1.2 การแบ่งส่วนราชการ

มหาวิทยาลัยแบ่งส่วนราชการออกเป็นดังนี้

1.2.1 สาขาวิชาต่างๆ 12 สาขาวิชา มีฐานะเทียบเท่าคณะ รับผิดชอบงานด้านวิชาการ (สำนักทะเบียนและวัดผล 2552 : 11-13) ดังนี้

1) สาขาวิชาศิลปศาสตร์
2) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
3) สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
4) สาขาวิชานิติศาสตร์
5) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
6) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
7) สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์
8) สาขาวิชารัฐศาสตร์
9) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
10) สาขาวิชานิเทศศาสตร์
11) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
12) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

1.2.2 สถาบัน สำนักต่างๆ 9 สำนัก 1 สถาบัน ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุน ทำหน้าที่ประสานงานการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (สำนักทะเบียนและวัดผล 2552 : 14-16) ดังนี้

1) สำนักวิชาการ
2) สำนักทะเบียนและวัดผล
3) สำนักบรรณสารสนเทศ
4) สำนักบัณฑิตศึกษา

5) สำนักบริการการศึกษา
6) สำนักเทคโนโลยีการศึกษา
7) สำนักคอมพิวเตอร์
8) สถาบันวิจัยและพัฒนา
9) สำนักพิมพ์
10) สำนักการศึกษาต่อเนื่อง

1.2.3 ศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยมีการจัดตั้งศูนย์วิทยพัฒนา จำนวน 10 ศูนย์ เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอน และบริการวิชาการกระจายไปสู่ส่วนภูมิภาคครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยแต่ละศูนย์มีขอบเขตการบริการครอบคลุมจังหวัดใกล้เคียง 5-10 จังหวัด ดังนี้ (สำนักทะเบียนและวัดผล 2552 : 16-18)

1) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชลำปาง
2) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชสุโขทัย
3) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครสวรรค์
4) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุดรธานี
5) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุบลราชธานี
6) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครนายก
7) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพชรบุรี
8) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจันทบุรี
9) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครศรีธรรมราช
10) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชยะลา

1.3 การจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษาด้วยการจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของวิชาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอน เรียกว่า “ชุดวิชา” ซึ่งแต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ทวิภาค ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาเป็นระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งมี 2 ภาคการศึกษา

ปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ในแต่ละภาคการศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตร และระดับปริญญาตรีจะต้องลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 1 ชุดวิชาแต่ไม่เกิน 3 ชุดวิชา ส่วนระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 1 ชุดวิชาแต่ไม่เกิน 2 ชุดวิชา จนกว่าจะครบจำนวนชุดวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 3 เท่าของระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยจัดสอนที่ 6 ระดับ คือ

- หลักสูตรประกาศนียบัตร 1 ปี และ 2 ปี
- หลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปี และ 3 ปี
- หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี
- หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
- หลักสูตรปริญญาโท
- หลักสูตรปริญญาเอก

ทุกหลักสูตรที่เปิดสอน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้รับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเท่ากับคุณวุฒิของผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐโดยทั่วไปและหากเข้ารับราชการจะได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนในตำแหน่งและอัตราเงินเดือนเช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งอื่น

1.4 ระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.4.1 ระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชใช้ระบบการศึกษาที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ เป็นวิธีการศึกษาด้วยระบบการศึกษาที่เรียกว่า “ระบบการศึกษาทางไกล”

ระบบการศึกษาทางไกลเป็นระบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นต่างๆ สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความพร้อม ความสะดวก และความสนใจของตนเอง จากสื่อประสมประเภทสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของเอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา และหนังสืออ่านประกอบต่างๆ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา

เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นน้อยที่สุด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชใช้ระบบการถ่ายทอด

ความรู้ เนื้อหาสาระ ประสบการณ์ รวมทั้งการประเมินผลการศึกษาดังนี้ (สำนักทะเบียนและวัดผล 2552 : 20-26)

1) การศึกษาจากวัสดุการศึกษาที่ส่งให้ทางไปรษณีย์

ก. เอกสารการสอนประจำชุดวิชา เอกสารการสอนประจำชุดวิชาประกอบด้วยคำอธิบายชุดวิชา วัตถุประสงค์ของชุดวิชา รายชื่อหน่วยการสอน วิธีการศึกษา ตลอดจนแผนการสอนของหน่วยต่างๆ เนื้อหาสาระในเอกสารการสอนจัดอยู่ในรูปบทเรียนแบบโปรแกรม ซึ่งนักศึกษาจะต้องศึกษาเอกสารการสอนทุกหน่วยอย่างละเอียดพร้อมทั้งทำกิจกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละหน่วย

ข. แบบฝึกปฏิบัติประจำชุดวิชา ประกอบด้วยคำชี้แจงในการใช้แบบฝึกปฏิบัติ รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยการสอน แบบประเมินผลตนเองก่อนและหลังเรียน ที่ว่างสำหรับบันทึกสาระสำคัญ ทำกิจกรรมและทำรายงาน รวมทั้งแบบทดสอบประจำหน่วย

ค. ซีดีเสียงประจำชุดวิชา มหาวิทยาลัยได้ผลิต ซีดีเสียงประจำชุดวิชา ใช้คู่กับเอกสารการสอน เพื่อขยาย เสริม หรือสรุปเนื้อหาสาระของเอกสารการสอนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยจัดส่งให้นักศึกษาพร้อมเอกสารการสอน โดยปกติกำหนดปริมาณไม่เกิน 4 แผ่นต่อชุดวิชา ความยาวแผ่นละ 60 นาที

ง. วีซีดีประจำชุดวิชา บางชุดวิชาที่ต้องการขยายความเข้าใจในเนื้อหาสาระเอกสารการสอนประจำชุดวิชาด้วยเสียงและภาพเคลื่อนไหว มหาวิทยาลัยได้ผลิตวีซีดีประจำชุดวิชาขึ้น เพื่อเสนอเรื่องราวที่สอดคล้อง เสริม เติมเต็มเนื้อหาสาระของชุดวิชา ปกติกำหนดปริมาณไม่เกิน 2 แผ่นต่อชุดวิชา ความยาวแผ่นละ 60 นาที

จ. ซีดีรอมประจำชุดวิชา มหาวิทยาลัยได้ผลิตชุดการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ประจำชุดวิชาใช้คู่กับเอกสารการสอนมีรูปแบบการนำเสนอลักษณะมัลติมีเดียเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่จำเป็นในเอกสารการสอนที่แสดงกระบวนการ สาธิต ทดลองหรือการเสนอเรื่องราวเป็นกรณี ในลักษณะของสื่อประสมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ ปกติกำหนดปริมาณไม่เกิน 2 แผ่นต่อชุดวิชา

นอกจากการศึกษาจากวัสดุการศึกษาส่งให้ทางไปรษณีย์แล้ว มหาวิทยาลัยให้บริการสื่อการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับนักศึกษา และผู้สนใจในการศึกษาด้วยระบบการเรียนการสอนทางไกลที่หลากหลายมากขึ้น ได้แก่ ซีดีรอมประกอบชุดวิชา รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และรายการ ON DEMAND ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

2) การศึกษาจากรายการสอนทางวิทยุกระจายเสียง

มหาวิทยาลัยจัดให้มีรายการวิทยุกระจายเสียงประกอบชุดวิชาในชุดวิชาศึกษาทั่วไป ชุดวิชาแกน หรือชุดวิชาเฉพาะบางชุดวิชา ชุดวิชาละ 10 – 12 รายการ ความยาวรายการละ 20 นาที เพื่อเสริมเนื้อหาเป็นการขยายโลกทัศน์ให้กับนักศึกษา จากข้อมูลและวิทยากรผู้มีประสบการณ์ นักศึกษาสามารถรับฟังรายการดังกล่าวได้ตามตารางออกอากาศรายการวิทยุกระจายเสียงที่มหาวิทยาลัยจะจัดส่งให้กับนักศึกษาทุกท่านล่วงหน้า โดยแนบไปกับข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หรือติดตามรับฟังวิทยุ Internet ได้ที่ www.stou.ac.th คลิกที่ Webcasting และคลิก Live Video Webcast

3) การศึกษาจากรายการสอนทางวิทยุโทรทัศน์

มหาวิทยาลัยจัดให้มีรายการวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมในชุดวิชาศึกษาทั่วไป ชุดวิชาแกน หรือชุดวิชาเฉพาะชุดวิชาละ 3 – 5 รายการ ความยาวรายการละ 20 นาที มุ่งขยายเนื้อหาที่เข้าใจยากด้วยการแสดงเสียงและภาพเคลื่อนไหวที่สมจริง ถ่ายทอดทัศนะของวิทยากรในแง่มุมต่างๆ โดยมหาวิทยาลัยจะจัดส่งตารางออกอากาศรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละภาคการศึกษาให้นักศึกษาทุกคนล่วงหน้า ในข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หรือติดตามชมรายการวิทยุโทรทัศน์ Internet ได้ที่ www.stou.ac.th คลิกที่ Webcasting และคลิก Stou 1

4) การศึกษาจากรายการ ON DEMAND ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

เพื่อเพิ่มอีกช่องทางในการเรียนของนักศึกษาในรายการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยได้จัดทำฐานข้อมูลรายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์เป็นรายการ ON DEMAND ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกรับฟัง – รับชมรายการย้อนหลังได้ตามต้องการ โดยติดต่อที่ http://www.stou.ac.th คลิกที่ Webcasting และคลิกที่ Media on Demand เพื่อสืบค้นหารายการย้อนหลังที่ต้องการ

5) การศึกษาจากสื่อคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยได้ผลิตสื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อเสริมสำหรับนักศึกษาอีกชนิดหนึ่ง เรียกว่าชุด e-Learning แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบออนไลน์ (On-line) และรูปแบบออฟไลน์ (Off-line)

ก. รูปแบบออนไลน์ (On-line) โดยผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่จะเข้ามาใช้บริการได้ต้องเป็นนักศึกษาภาคปกติ และ/หรือผู้เรียนโครงการสัมฤทธิบัตร โดย

นักศึกษาเข้าไปที่เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย www.stou.ac.th ขวามือคลิกที่แบนเนอร์ STOU e-Learning จะปรากฏไอคอนต่างๆ ให้เลือก นักศึกษาคลิกที่ไอคอนชุดวิชาที่เปิดให้บริการ เพื่อตรวจสอบรายชื่อชุดวิชา e-Learning ที่เปิดให้บริการในภาคการศึกษานั้นๆ

นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยยังได้จัดทำชุด e-Learning สำหรับบริการแก่สังคม จำนวน 1 ชุดวิชา คือชุดวิชาภาษาอังกฤษระดับต้น : ไวยกรณ์ โดยนักศึกษา และ/หรือ ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปศึกษาได้ โดยเข้าไปที่แบนเนอร์ STOU e-Learning คลิกไอคอนล็อกอิน ตรงเมนูบาร์จะปรากฏข้อความสำรวจรายวิชา หรือ Browse courses คลิกสำรวจรายวิชา จะปรากฏข้อความคำว่าหมวด ภายใต้หมวดจะมีข้อความย่อยต่างๆ ให้นักศึกษาคลิกเลือกที่บริการสังคม

ข. รูปแบบออฟไลน์ (Off-line) โดยศึกษาจากซีดีรอม (ชุดการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ หรือCAI) เปิดให้บริการฟรีและจัดจำหน่าย นักศึกษาสามารถมาขอรับบริการได้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่ สำนักบรรณสารสนเทศ มสธ. และศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. 10 แห่ง ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช อุบลราชธานี เพชรบุรี สุโขทัย ลำปาง จันทบุรี อุดรธานี ยะลา นครนายก และนครสวรรค์ ชุดวิชาที่เปิดให้บริการได้แก่ 11201 คณิตศาสตร์สำหรับสังคมศาสตร์ 20302 สถิติวิจัยและการประเมินผลการศึกษา 30205 คณิตศาสตร์และสถิติ 32429 การบัญชีรัฐบาลการบัญชีกองทุนฯ 60310 สถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ 70205 วิทยาศาสตร์คหกรรมศาสตร์ 96402 คอมพิวเตอร์กับการบัญชี ชุดการสอนภาษาอังกฤษด้วยคอมพิวเตอร์ : ไวยากรณ์ การพูด การฟัง เรื่อง Hello and Goodbye และ Getting Around ในกรณีที่นักศึกษาไม่สะดวกมาใช้บริการ ณ สถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด มหาวิทยาลัยได้จัดทำซีดีรอมเพื่อจัดจำหน่ายให้แก่นักศึกษาได้สั่งซื้อไปศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน รายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยที่เป็น On-line และ Off-line มหาวิทยาลัยจะประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบในข่าว มสธ. และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยต่อไป

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำนักเทคโนโลยีการศึกษา โทรศัพท์ 0 2504 7415 – 8 หรือ E-mail address : cscassir@stou.ac.th โดยแจ้งข้อมูล ชื่อ-ชื่อสกุล รหัสประจำตัวนักศึกษาสาขาวิชาและชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนให้ชัดเจน

6) การบริการด้านการสอนเสริม

การสอนเสริมเป็นบริการทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่นักศึกษาในบางชุดวิชาที่มีเนื้อหายากและนักศึกษาสอบไม่ผ่านเป็นจำนวนมาก โดยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เสริมความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของชุดวิชาที่นักศึกษาเรียนด้วยตนเองให้กว้างยิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างความกระจ่างด้วยการตอบปัญหาข้อสงสัยของนักศึกษาเกี่ยวกับเอกสารการสอนที่ศึกษา การบริการสอนเสริมดังกล่าวนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

ทั้งนี้ การจัดสอนเสริมจะจัดให้มีขึ้นในวันเสาร์-อาทิตย์ ณ ศูนย์บริการการศึกษาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยมีรายละเอียด ดังนี้

ก. วัตถุประสงค์ของการสอนเสริม การสอนเสริมมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

ก) สรุปเนื้อหาสาระของหน่วยหรือชุดวิชาในบางประเด็นที่ยาก ซึ่งนักศึกษาอาจไม่เข้าใจจากการอ่านเอกสารการสอนหรือประมวลสาระชุดวิชา การทำกิจกรรมในแบบฝึกปฏิบัติหรือแผนการศึกษาและคู่มือการศึกษา

ข) เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยในเนื้อหาสาระที่ศึกษาในชุดวิชาที่เปิดให้มีการสอนเสริมและได้รับฟังคำตอบ คำเฉลยปัญหาที่นักศึกษาสงสัยข้องใจ

ค) ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสอนเสริม เช่น สถานการณ์จำลอง กลุ่มสัมพันธ์ การวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็น เป็นต้น

ง) ให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะอาจารย์ เพื่อนนักศึกษา และสร้างเครือข่ายเพื่อการติดต่อสื่อสารในการเรียน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนโดยทั่วไป และการให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหาส่วนตัวบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาเล่าเรียน

ข. จำนวนวันสอนเสริม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้กำหนดจำนวนวันสอนเสริมตามลักษณะเนื้อหาวิชาออกเป็น 3 แบบ ดังนี้ (แต่ละชุดวิชาเลือกเพียงแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น)

ก) แบบที่ 1 แบบสอน 2 ครั้งๆ ละ 1 วันๆ ละ 5 ชั่วโมง (รวม 10 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา)

ข) แบบที่ 2 แบบสอน 3 ครั้งๆ ละ 1 วันๆ ละ 5 ชั่วโมง (รวม 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา)

ค) แบบที่ 3 แบบสอน 2 ครั้งๆ ละ 1 วันติดกัน (เสาร์-อาทิตย์ติดกัน) วันละ 5 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา)

ค. วิธีการสอนเสริม การสอนเสริม จะเป็นการสรุปเนื้อหาสาระของบางหน่วยหรือชุดวิชาในบางประเด็นที่ยากสลับซับซ้อน ซึ่งนักศึกษาอาจไม่เข้าใจหลังจากที่ได้ศึกษาจากเอกสารการสอน ทำกิจกรรมในแบบฝึกปฏิบัติ หรือแผนการศึกษา และคู่มือการศึกษามาแล้ว โดยคณาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเชิญจากมหาวิทยาลัยจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนเสริม

ง. สถานที่สอนเสริม มหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ศูนย์บริการการศึกษาจังหวัดและศูนย์บริการการศึกษาภาคที่กระจายอยู่ทั่วประเทศเป็นสถานที่สอนเสริมในแต่ละภาคการศึกษา

จ. ประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับ นักศึกษาจะได้รับความรู้และมีโอกาสสอบถามปัญหาข้อสงสัยจากอาจารย์สอนเสริมและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน นอกจากนี้ยังสามารถสอบถามปัญหาด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับนักศึกษาโดยตรง เช่น ปรึกษาปัญหาด้านการเรียน การลงทะเบียนเรียน การศึกษาเอกสารการสอนให้ประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

ทั้งนี้ นักศึกษาสามารถตรวจสอบกำหนดการสอนเสริมได้จากตารางสอนเสริมซึ่งมหาวิทยาลัยจะจัดส่งให้พร้อมกับข่าว มสธ. ล่วงหน้าก่อนการสอนเสริมประมาณ 1 เดือน หรือทาง www.stou.ac.th ⟶ สำนักบริการการศึกษา ⟶ ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค ⟶ ตารางสอนเสริม

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้จัดให้มีการสอนเสริมในรูปแบบอื่นๆ อีก ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับวัน/เวลา และชุดวิชาที่จะจัดสอนเสริม สำนักบริการการศึกษาจะแจ้งให้ทราบในแต่ละภาคการศึกษาผ่าน “ข่าว มสธ.” หรือสื่ออื่นๆ ตามความเหมาะสม ได้แก่ การสอนเสริมโดยการนัดหมาย การสอนเสริมในเรือนจำ / ทัณฑสถาน การสอนเสริมทางไกลผ่านดาวเทียม การสอนเสริมผ่านอินเทอร์เน็ต และการสอนเสริมแบบเข้ม เป็นต้น

ในกรณีนักศึกษาพลาดการชมการสอนเสริมทางไกลผ่านดาวเทียม และการสอนเสริมทางอินเทอร์เน็ตในวันเวลาที่กำหนด นักศึกษาสามารถชมรายการย้อนหลังได้โดยเข้าเว็บไซต์ www.stou.ac.th ที่แบนเนอร์ Webcasting และ Media on demand หรือ แบนเนอร์ e-Tutorial นอกจากนั้นยังสามารถรับชมได้ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV 8 ช่วงเวลา 20.00-24.00 น.ทุกวัน โดยตารางออกอากาศ จะจัดพิมพ์เป็นแผ่นพับส่งไปกับ ข่าว มสธ.

7) การศึกษาจากสื่อสอนเสริม

ก. เอกสารโสตทัศน์ประกอบการสอนเสริม

เอกสารโสตทัศน์เป็นเอกสารการสรุปเนื้อหาสาระของแต่ละชุดวิชาและรวบรวมประเด็นสำคัญเพื่อประกอบการสอนเสริม และจะแจกให้กับนักศึกษาทุกคนที่ไปเข้ารับการสอนเสริม ณ ศูนย์บริการการศึกษา โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ข. VCD เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน หรือ VCD สอนเสริม

VCD ดังกล่าวเป็นวัสดุการศึกษาอีกประเภทหนึ่งที่รวบรวมเนื้อหาสาระที่สำคัญในเอกสารการสอน ประกอบด้วยภาพและเสียง สำหรับรายชื่อชุดวิชาที่มีการผลิต VCD สอนเสริม และรายละเอียดในการเผยแพร่วัสดุการศึกษาในรูปแบบ VCD ติดตามได้จาก “ข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” และตารางสอนเสริมประจำภาคการศึกษา

8) กิจกรรมภาคปฏิบัติเสริมประสบการณ์

ในชุดวิชาบางชุดนักศึกษาต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมประสบการณ์โดยใช้เวลาศึกษาประมาณสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงต่อ 1 ชุดวิชามหาวิทยาลัยจะจัดแหล่งฝึกงานภาคปฏิบัติโดยมีกิจกรรมที่นักศึกษาต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

ก. การปฏิบัติการในห้องทดลอง ชุดวิชาบางชุดวิชานักศึกษาจะได้รับมอบหมายให้เข้าห้องปฏิบัติการของสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน เช่น วิทยาลัย โรงพยาบาล โรงงาน เป็นต้น โดยมหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งบุคลากรในหน่วยงานนั้นเป็นผู้นิเทศก์และประเมินผลการปฏิบัติการของนักศึกษาตามความเหมาะสม

ข. การฝึกงาน ชุดวิชาบางชุดมีลักษณะเนื้อหาที่นักศึกษาจะต้องฝึกงานและดูงานในสถาบันวิชาการและวิชาชีพต่างๆ โดยนักศึกษาต้องทำรายงานส่งให้มหาวิทยาลัยเพื่อประกอบการประเมินผลทุกครั้ง

ค. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา ในบางชุดวิชานักศึกษาจะต้องเข้าประชุมและสัมมนาทางวิชาการตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชา

ง. การเข้าร่วมในสถานการณ์จำลอง ชุดวิชาบางชุด เช่น ชุดวิชาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมในสถานการณ์จำลองเพื่อฝึกทักษะความชำนาญในการแก้ปัญหาและการดำเนินงานด้วย

9) การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ในบางสาขาวิชามีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา ดังนี้

ก. สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาคหกรรมศาสตร์ธุรกิจ 2 วิชาเอกคือ วิชาเอกธุรกิจอาหารและวิชาเอกการโรงแรมและภัตตาคาร โดยนักศึกษาหลักสูตรวิชาเอกธุรกิจอาหารจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาเคมีและจุลชีววิทยาของอาหาร และนักศึกษาหลักสูตรวิชาเอกการโรงแรมและภัตตาคารจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ หลังจากสอบผ่านชุดวิชาการจัดการและเทคนิคการบริการในโรงแรม และชุดวิชาการจัดการและเทคนิคการบริการในภัตตาคาร ซึ่งสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์จะแจ้งสถานที่ล่วงหน้าสำหรับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบสำหรับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

ข. สาขาวิชานิเทศศาสตร์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการผลิต 16 ชุดวิชา ได้แก่ ชุดวิชาการผลิตภาพยนต์ขั้นสูง ชุดวิชาการสร้างสรรค์งานโฆษณา ชุดวิชาการเขียนสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ ชุดวิชาการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ ชุดวิชาการพูดและการแสดงสำหรับวิทยุกระจายเสียง ชุดวิชาการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงขั้นสูง ชุดวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์

เบื้องต้น ชุดวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์ขั้นสูง ชุดวิชาการผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น ชุดวิชาการรณรงค์และผลิตงานโฆษณา ชุดวิชาการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ ชุดวิชาการสร้างสรรค์และผลิตงานประชาสัมพันธ์ ชุดวิชาการผลิตหนังสือพิมพ์ ชุดวิชาการผลิตงานประชาสัมพันธ์ ชุดวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์และชุดวิชาที่นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจากกรณีศึกษา ซึ่งจะจัดส่งข้อมูลให้นักศึกษา หลังจากการลงทะเบียนเรียนแล้ว คือชุดวิชาการจัดและการผลิตวิทยุกระจายเสียงเบื้องต้น นักศึกษาทุกคนจะต้องลงทะเบียนเรียนชุดวิชาการผลิตอย่างน้อย 2 ชุดวิชาจากชุดวิชาที่กล่าวข้างต้น และต้องเข้ารับการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ในวิชาชีพนั้นๆ สำหรับรายละเอียดการจัดฝึกปฏิบัติ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ จะแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นรายบุคคลต่อไป

ค. สาขาวิชาวิทยาการจัดการ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาบริหารธุรกิจ วิชาเอกการจัดการการท่องเที่ยว จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ สำหรับรายละเอียดการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะสาขาวิชาวิทยาการจัดการจะแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นรายบุคคลต่อไป

ง. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) วิชาเอกอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จำนวน 1 ชุดวิชาคือ ชุดวิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมการประเมิน ประกอบด้วยการฝึกด้วยตนเอง การฝึกปฏิบัติตามมอบหมายและฝึกเสริมทักษะ และวิชาเอกแพทย์แผนไทย จำนวน 2 ชุดวิชา คือ ชุดวิชาการฝึกปฏิบัติเภสัชพฤกษศาสตร์และเภสัชกรรมแผนไทย และชุดวิชาการฝึกปฏิบัติเวชกรรมและนวดแผนไทย

จ. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จัดให้มีการปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา วิชาเอกเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 1 ชุดวิชาคือ ชุดวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในชุดวิชาดังกล่าว ซึ่งสาขาวิชาศึกษาศาสตร์จะแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้นักศึกษาทราบในแต่ละภาคการศึกษา

ฉ. สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาการเกษตร วิชาเอกการจัดการการผลิตพืชและวิชาเอกการจัดการการผลิตสัตว์ จำนวน 4 ชุดวิชา ได้แก่ ชุดวิชาการจัดการการผลิตสุกรและสัตว์ปีก ชุดวิชาการจัดการการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้อง ชุดวิชาการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะการผลิตพืช และชุดวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมป่าไม้ โดยนักศึกษาจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในชุดวิชาดังกล่าว ซึ่งสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์จะแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่เมื่อมีการเปิดให้

ลงทะเบียนชุดวิชาดังกล่าวต่อไป และชุดวิชาที่นักศึกษาต้องฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจากกรณีศึกษา ซึ่งจะจัดส่งให้นักศึกษาหลังจากการลงทะเบียนแล้วคือ ชุดวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมป่าไม้

ข. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดให้มีปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) 1 วิชาเอก คือวิชาเทคโนโลยีการผลิตอุตสาหกรรม และระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) 2 วิชาเอก คือ วิชาเอกเทคโนโลยีการพิมพ์และวิชาเอกเทคโนสารสนเทศธุรกิจ โดยนักศึกษาทั้งสามวิชาเอกต้องลงทะเบียนเรียนชุดวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะอย่างน้อย 2 ชุดวิชา ตามวัน เวลา และสถานที่ซึ่งสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะได้แจ้งให้นักศึกษาทราบในแต่ละภาคการศึกษาต่อไป

ฃ. สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีชุดวิชาบางชุดที่ต้องฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพอนามัยทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น สถานบริการสุขภาพ โรงพยาบาล หน่วยงานบริการสาธารณสุข เป็นต้น ชุดวิชาที่ต้องฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลจะมี 5 ชุดวิชา คือชุดวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น ชุดวิชาการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์ ชุดวิชาการส่งเสริมสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ชุดวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ และชุดวิชาการพยาบาลชุมชน ซึ่งมีวิธีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะต่างๆ ดังนี้ คือ การฝึกด้วยตนเอง ฝึกเฉพาะกรณี และฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาล

1.4.2 ระดับบัณฑิตศึกษา (สำนักบัณฑิตศึกษา 2552 : 6-7)

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยใช้ระบบการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาสาระ ประสบการณ์ ดังนี้

1) การศึกษาจากสื่อหลัก

สื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระ มโนมติ กิจกรรมและวิธีปฏิบัติทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย

ก. แนวการศึกษา เป็นเอกสารคู่มือการเรียนการสอนของชุดวิชา ประกอบด้วยส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และวิธีการศึกษา หรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอนประจำหน่วยการสอน สาระสังเขปและกิจกรรม และส่วนที่เป็นข่าวสารรายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

ข. ประมวลสาระชุดวิชา เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยายความความคิดเห็น ผลงานและจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุดตามปกติชุดวิชาละไม่เกิน 15 หน่วย แต่ละหน่วยมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษาประมาณ 5 -15 ชั่วโมง

ค. *แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา* เป็นเอกสารคู่มือแนะแนวประกอบกิจกรรมการศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชาก่อนการดำเนินกิจกรรมการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาชุดวิชา การเตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การประเมินผลการเรียน การสัมมนาเข้ม ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษาประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์มรายงาน เป็นต้น

2) การศึกษาจากสื่อเสริม

สื่อเสริม หมายถึง สื่อที่เสริมหรือเพิ่มเพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาสาระเพิ่มเติมนอกเหนือจากสื่อหลัก ประกอบด้วย

ก. สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อเอกสารที่แนะนำให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้นอกเหนือไปจากการศึกษาสาระสำคัญหลักจากประมวลสาระชุดวิชา เช่น หนังสืออ้างอิงต่างๆ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง วารสารทางวิชาการด้านต่างๆ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ข. สื่อโสตทัศน์ เป็นสื่อที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระด้วยภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียง เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งสื่อโสตทัศน์ที่นำมาใช้เป็นสื่อเสริมในการศึกษาทางไกลระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง สไลด์ เป็นต้น

ค. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน เช่น e-Learning นอกจากนี้ยังรวมถึงการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลของสำนักบรรณสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ประกอบด้วย ฐานข้อมูลของสถาบันการศึกษาต่างๆ ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูล CD-ROM เป็นต้น

3) การศึกษาจากแหล่งค้นคว้า

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ เพื่อให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพเหตุการณ์ สภาพปัญหา โดยการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีจากสาระในชุดวิชาที่ศึกษากับความรู้ที่ได้ค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องภายใต้การให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าจากแหล่งค้นคว้านักศึกษาสามารถค้นคว้าได้จาก ห้องสมุด แหล่งวิทยาการต่างๆ ในภูมิภาค แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและจาก Internet เป็นต้น

4) การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์

กิจกรรมปฏิสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทักษะต่างๆ ในส่วนที่ไม่สามารถถ่ายทอดอย่างสมบูรณ์โดยสื่ออื่น ในโอกาสเดียวกันยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาและคณาจารย์ และระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองนอกจากนี้ยังมีแนะแนวและตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอน และเพื่อปรึกษาในการทำผลงาน รายงาน กิจกรรมปฏิสัมพันธ์มีหลายรูปแบบดังนี้

ก. การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาใหม่ ต้องเข้ารับการปฐมนิเทศทุกคน ซึ่งเป็นการสัมมนาแบบเข้มประมาณ 2 วัน เพื่อทำความเข้าใจวิธีการศึกษาระดับปริญญาโทในระบบการศึกษาทางไกล นอกจากนี้ยังเป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงสร้างเนื้อหาสาระและกระบวนการศึกษาตามหลักสูตรที่สมัครเข้าศึกษา รวมทั้งการปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อการวางแผนการเรียนร่วมกัน

ข. การสัมมนาเสริม เป็นกิจกรรมที่บังคับให้นักศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งงานและเสนอผลงานซึ่งกำหนดไว้ในแผนกิจกรรมการเรียนและแนวการศึกษา นักศึกษาจะต้องอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อาจารย์จะให้คะแนนการสัมมนาเสริมจากผลงาน การเสนอผลงาน และการร่วมอภิปราย การสัมมนาเสริมจะกำหนดไว้ในชุดวิชาที่ไม่ต้องการฝึกทักษะหรือการเพิ่มเติมประสบการณ์ หรือการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นการเฉพาะ

ค. การสัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมที่นัดหมายให้นักศึกษา เสนอผลงานและฝึกปฏิบัติระยะสั้นการจัดสัมมนาเข้มจะใช้กับชุดวิชาที่ต้องฝึกทักษะหรือเพิ่มเติมประสบการณ์ หรือการพัฒนาบุคคลิกภาพเป็นการเฉพาะเพิ่มเติมจากการสัมมนาเสริม

5) การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต

เป็นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศระดับบัณฑิตศึกษา โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ร่วมฝึกทักษะที่จำเป็นของวิชาชีพและเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้เวลาในการอบรมประมาณ 4 วันหรือ 30 ชั่วโมง

6) การฝึกอบรม/การฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรที่กำหนด

เป็นกิจกรรมที่บางหลักสูตรได้กำหนดให้นักศึกษามีการฝึกอบรม/ฝึกปฏิบัติ ณ สถานประกอบการหรือสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมุ่งให้นักศึกษาได้เสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็น ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นๆ

1.5 ระบบการบริการการศึกษา

มหาวิทยาลัยตระหนักดีว่านักศึกษาซึ่งกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศอาจพบปัญหาบางประการในการศึกษาด้วยตนเองจากระบบการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นด้านระบบการเรียนการสอนหรือด้านเนื้อหาวิชาเพราะระบบนี้เป็นระบบใหม่สำหรับประเทศไทย อีกประการหนึ่งนักศึกษาไม่มีโอกาสได้พบกับผู้สอนอยู่เป็นประจำ ไม่ทราบว่าสถานศึกษาหรือสถานที่ทำการของมหาวิทยาลัยที่ตนศึกษาอยู่นั้นมีสภาพเป็นอย่างไร จึงเกิดความรู้สึกว่าตนเองต้องศึกษาตามลำพัง ขาดที่ปรึกษา ปัญหาต่างๆ เหล่านี้อาจจะลดน้อยลงด้วยระบบการบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงได้จัดบริการต่างๆ ดังนี้

15.1 การบริการด้านวัสดุการศึกษา

วัสดุการศึกษาต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดส่งทางไปรษณีย์ให้นักศึกษา ได้แก่

1) ชุดการสอน ประกอบด้วยเอกสารการสอนและแบบฝึกปฏิบัติอย่างละ 2-3 เล่มต่อ 1 ชุดวิชา

2) เอกสารประชาสัมพันธ์ ข่าว มสธ. ซึ่งจะแจ้งข่าวสารที่สำคัญของมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาทราบ เช่น ตารางออกอากาศรายการวิทยกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของชุดวิชาต่างๆ กำหนดการสอนเสริม กำหนดการสอบ ระเบียบและประกาศต่างๆ เป็นต้น

1.5.2 การบริการด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

มหาวิทยาลัยได้จัดบริการด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุกระจายโทรทัศน์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) วิทยุการะจายเสียง มหาวิทยาลัยผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงประกอบชุดวิชาศึกษาทั่วไป ชุดวิชาแกนหรือชุดวิชาเฉพาะบางชุดวิชาที่เปิดสอน ในแต่ละภาคการศึกษาชุดวิชาละประมาณ 10-12 รายการ ความยาวรายการละประมาณ 20 นาที เนื้อหาของรายวิทยุกระจายเสียงเป็นการเสริมความรู้ในเอกสารการสอนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การผลิตรายการมีหลายรูปแบบ อาทิ การสัมภาษณ์ ละคร การอภิปราย

ตารางออกอากาศรายการวิทยุกระจายเสียงที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา จะจัดพิมพ์เป็นแผ่นพับและจัดส่งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนเปิดภาคศึกษา หรือนักศึกษาสามารถดูได้ทาง Website ที่ www.stou.ac.th เลือกที่ ตารางออกอากาศ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยใช้บริการการกระจายเสียงในเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์เป็นประจำทุกวัน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่ายเพื่อการศึกษา ส่งสัญญาณจากสถานีแม่ข่ายที่กรุงเทพฯ ไปยังสถานีย่อย 11 สถานีดังนี้

ลำดับที่	สถานที่/จังหวัด	กำลังส่ง/KW	ระบบ	ความถี่
1	กรุงเทพพมหานคร	100	A.M.	1,467 KH_Z
2	ลำปาง	100	A.M.	549 KH_Z
3	ขอนแก่น	100	A.M.	621 KH_Z
4	อุบลราชธานี	20	A.M.	711 KH_Z
5	สุราษฎร์ธานี	50	A.M.	1,242 KH_Z
6	สงขลา	20	A.M.	558 KH_Z
7	นครสวรรค์	50	A.M.	936 KH_Z
8	กระบี่	50	A.M.	963 KH_Z
9	จันทบุรี	20	A.M.	927 KH_Z
10	ระนอง	2.5	F.M.	105.75 MH_Z
11	แม่ฮ่องสอน	2.5	F.M.	102 MH_Z

เวลาออกอากาศรายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทางสถานีวิทยุการจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่าย 4 เพื่อการศึกษา แบ่งเป็นช่วงเวลาตามผังตารางออกอากาศ ดังนี้

ตารางออกอากาศ ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

เครือข่ายเพื่อการศึกษาคลื่น 1,467 KH_Z ระบบ A.M.

วัน	เวลาออกอากาศ			
จันทร์	06.30-07.00 น.	08.00-09.00 น.	15.10-17.00 น.	21.30-23.00 น.
อังคาร	06.30-07.00 น.	08.00-09.00 น.	15.10-17.00 น.	21.30-23.00 น.
พุธ	06.30-07.00 น.	08.00-09.00 น.	15.10-17.00 น.	21.30-23.00 น.
พฤหัสบดี	06.30-07.00 น.	08.00-09.00 น.	15.10-17.00 น.	21.30-23.00 น.

วัน	เวลาออกอากาศ			
ศุกร์	06.30-07.00 น.	08.00-09.00 น.	15.10-17.00 น.	21.30-23.00 น.
เสาร์	13.00-14.10 น.	15.00-17.00 น.	21.30-23.00 น.	
อาทิตย์	13.00-14.20 น.	14.20-17.30 น.	21.30-23.00 น.	

2) วิทยุโทรทัศน์ มหาวิทยาลัยผลิตรายการการสอนทางวิทยุโทรทัศน์ประกอบชุดวิชาในชุดวิชาศึกษาทั่วไป ชุดวิชาแกนหรือชุดวิชาเฉพาะบางชุดวิชาแพร่ภาพออกอากาศ ชุดวิชาละ 3-5 รายการ ความยาวรายการละ 20 นาที โดยอาจเสนอเป็นชุดของรายการด้วยการรวมกลุ่มชุดวิชาหรือเสนอเป็นรายชุดวิชาด้วยการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจ อาทิ สถานการณ์จำลอง ละคร การอภิปราย การสัมภาษณ์ สนทนา ตารางการออกอากาศรายการวิทยุโทรทัศน์ที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษานั้น จะจัดพิมพ์เป็นแผ่นพับส่งไปกับ ข่าว มสธ. ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนเปิดภาคการศึกษา หรือนักศึกษาสามารถดูได้ทาง website ที่ www.stou.ac.th เลือกที่ ตารางออกอากาศ ปัจจุบันรายการของมหาวิทยาลัยแพร่ภาพออกอากาศ 3 สถานี ได้แก่

1. สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สทท. กรมประชาสัมพันธ์

ออกอากาศ วันจันทร์ – วันเสาร์ เวลา 04.30-05.30 น.

2. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล

ออกอากาศ วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 04.30-07.30 น. ,18.00-24.00 น.

วันเสาร์ – วันอาทิตย์ เวลา 08.30 – 12.00 น.

เวลา 13.00-15.30 น.

เวลา 16.00-24.00 น.

นักศึกษาที่มีจานรับสัญญาณดาวเทียม สามารถรับชมได้ทาง DTV 8 (ช่อง 88) ส่วนนักศึกษาที่เป็นสมาชิก True Vision ในระบบเคเบิลทีวี รับชมได้ทาง True Vision ช่อง 55

3. สถานีวิทยุเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV)

ออกอากาศ วันจันทร์ เวลา 06.30-07.30 น.

เวลา 08.30-08.35 น.

เวลา 16.30-17.00 น.

วันอังคาร เวลา 10.25-10.30 น.

วันพฤหัสบดี เวลา 13.00-13.35 น.

และวันเสาร์ เวลา 12.30-13.00 น.

นักศึกษาที่จานรับสัญญาณดาวเทียม สามารถรับชมได้ทาง ETV (ช่อง 96)

3) รายการวิทยุและโทรทัศน์ ON Demand ในกรณีนักศึกษาไม่สามารถรับชมรายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์ในช่วงเวลาออกอากาศได้ สามารถเลือกรับฟังและรับชมรายการย้อนหลังได้ทางอินเทอร์เน็ตที่ www.stou.ac.th เลือกที่ Media on Demand

4) รายการเพื่อการศึกษาและรายการเพื่อบริการสังคมทาง Webcating อีกช่องทางหนึ่งที่มหาวิทยาลัยให้บริการการศึกษาแก่นักศึกษาและผู้สนใจ คือ การรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงออกอากาศสดทางอินเทอร์เน็ต โดยนักศึกษาเข้าไปที่ www.stou.ac.th เลือกที่ Webcasting

1.5.3 ศูนย์บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาเพื่อเป็นแหล่งบริการการศึกษาแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ อย่างน้อย 5 ประเภท ดังนี้

1) ศูนย์บริการการศึกษาภาค เป็นศูนย์บริการการศึกษาระดับภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค ได้แก่ มหาวิทยาลัยต่างๆ ในการอนุญาตให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศูนย์บริการการศึกษาขึ้น ณ สถาบันการศึกษานั้นๆ ทั้งนี้ ศูนย์บริการการศึกษาภาคจะมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดบริการการสอนเสริม สรรหาบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่สอนเสริมเฉพาะในภาคที่รับผิดชอบ จัดสนามสอบ ให้คำปรึกษาและแนะแนวการศึกษาแก่นักศึกษา ตลอดจนการประชาสัมพันธ์และให้บริการข่าวสารต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

2) ศูนย์บริการการศึกษาจังหวัด เป็นศูนย์บริการการศึกษาประจำท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (ตามนโยบายความร่วมมือเมื่อปี 2521) ในการอนุญาตให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาจังหวัดขึ้น ณ โรงเรียนมัธยมประจำจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้ ศูนย์บริการการศึกษาจังหวัดจะมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบในการจัดสถานที่ที่จะใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การปฐมนิเทศนักศึกษา การสอนเสริม การสอบ การแนะแนวการศึกษา กิจกรรมการศึกษาอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา เป็นแหล่งบริการข่าวสารและหน่วยประชาสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นหน่วยประสานงานในการติดต่อระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัยในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถติดต่อกับมหาวิทยาลัยได้โดยตรงอีกด้วย

3) *ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ* เป็นศูนย์บริการการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของสาขาวิชาเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาเฉพาะอย่าง เช่น สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจขึ้น ณ สำนักงานเกษตรประจำภาค และสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จัดตั้งบริการการศึกษาเฉพาะกิจขึ้น ณ โรงพยาบาลหรือวิทยาลัยพยาบาลต่างๆ ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้การศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการเสริมความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ฝึกงาน ฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง ฝึกปฏิบัติภาคสนามเฉพาะวิชา ทั้งยังเป็นแหล่งกลางในการสรรหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเฉพาะเพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาจารย์สอนเสริม

4) *ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ "มุม มสธ."* เป็นศูนย์บริการห้องสมุด และสื่อการศึกษาได้รับความร่วมมือจากสำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยการอนุญาตให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจัดตั้ง "มุม มสธ." ขึ้นในมุมหนึ่งของห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัด ทั้งนี้ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ "มุม มสธ." จะเป็นแหล่งจัดเก็บและให้บริการสื่อการศึกษาต่างๆ ได้แก่ เอกสารการสอนพร้อมแบบฝึกปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยผลิตหนังสืออ่านประกอบชุดวิชา หนังสืออ้างอิง หนังสือสารคดีและความรู้ต่างๆ เทปเสียงประจำชุดวิชา เทปเสียงรายการวิทยุกระจายเสียง และเทปเสียงการสอนเสริม เป็นต้น

5) *ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช* มีลักษณะเป็นเครือข่ายของมหาวิทยาลัยซึ่งจัดตั้งศูนย์วิทยพัฒนาในระดับภูมิภาคที่เป็นหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัยรวม 10 แห่งทั่วประเทศ เพื่อให้บริการสื่อการศึกษาและบริการข่าวสารข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา นักเรียน และผู้สนใจใฝ่รู้โดยทั่วไปอีกด้วย ได้แก่ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครศรีธรรมราช ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุบลราชธานี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพชรบุรี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชสุโขทัย ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชลำปาง ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจันทบุรี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุดรธานี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชยะลา ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครนายก และศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครสวรรค์

1.5.4 การบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้จัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้แก่นักศึกษาตั้งแต่เริ่มสมัครเข้ารับการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้นักศึกษารู้จักและคุ้นเคยกับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยเร็ว สามารถศึกษาด้วยตนเองตลอดจนพัฒนาวิธีการศึกษาให้เหมาะสมกับตนเอง และมีโอกาสสำเร็จการศึกษาโดยผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาและแนะแนว ทั้งนี้ การบริการด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1) การแนะแนวการศึกษาสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยการให้ข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้สนใจศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แนวทางการเลือกสาขาวิชาเรียน และแนวทางประกอบอาชีพในอนาคต จัดบริการแนะแนวการศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แก่นักเรียนนักศึกษา ระดับ ม.6 ปวช. ปวส. ณ โรงเรียนและวิทยาลัยต่างๆ จัดบริการแนะแนว และนิทรรศการเคลื่อนที่ร่วมกับหน่วยงานของมหาวิทยาลัย โรงเรียน สถาบันการศึกษา บริษัท และสถานประกอบการต่างๆ ที่ขอความร่วมมือมายังมหาวิทยาลัย

2) การแนะแนวการศึกษาสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน โดยการให้คำปรึกษา ข้อมูลและข่าวสารแก่นักศึกษาให้รู้จักคุ้นเคยกับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้โดยเร็ว และสามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ก. การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อให้นักศึกษาใหม่ได้รับความรู้ และข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับการศึกษาด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกล การวางแผนการศึกษา วิธีการศึกษาด้วนตนเอง การวัดและประเมินผลการศึกษา ตัวอย่างบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จ การพัฒนาตนเอง ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมตัวศึกษาด้วยตนเองในระบบการสอนทางไกล

ข. งานให้คำปรึกษาติดตามและพัฒนาการเรียน เน้นการให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายกรณีและติดตามผลและบริการให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาและพัฒนาในโครงการแนะแนวสำหรับนักศึกษาปีแรกและโครงการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนสำหรับนักศึกษาปีที่ 2 ขึ้นไป รวมทั้งโครงการบัณฑิตอาสาช่วยสอนชมรมศึกษาเพื่อให้เรียนอย่างมีความสุข และจบอย่างมีคุณภาพ

ค. สารสนเทศและสื่อเทคโนโลยีเพื่อการแนะแนว เป็นการให้บริการสารสนเทศในด้านต่างๆ ทั้งการเรียน อาชีพ ส่วนตัว และสังคม รวมทั้งการจัดทำรายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ รายการ Webcasting และสื่อวีดิทัศน์ต่างๆ

*ง. ทุนการศึกษาแก่นักศึกษา*ทั้งทุนกู้ยืมและกองทุนการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และทุนของหน่วยงานอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาที่มีความจำเป็นได้มีโอกาสในการศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษา

3) การแนะแนวการศึกษาสำหรับบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษา โดยการให้คำปรึกษา แนะแนวและใหข้อมูลการศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ตลอดจนแนวทางการประกอบอาชีพและการพัฒนาอาชีพ

การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพทั้ง 3 ลักษณะนี้ จัดทั้งในลักษณะการให้บริการแนะแนวเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ทั้งในรูปแบบของสื่อ และกิจกรรมการแนะแนวการศึกษา ได้แก่

ก. การให้บริการแนะแนวเป็นรายบุคคล โดยการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษาทางจดหมาย โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ กระดานสนทนา คุยกับนักแนะแนว และให้คำปรึกษาโดยตรงแก่นักศึกษาที่มาพบด้วยตนเอง ณ ที่ทำการมหาวิทยาลัย และศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ข. การให้บริการแนะแนวเป็นรายกลุ่ม โดยการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษาโดยการใช้สื่อและกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ เช่น โครงการแนะแนวนัดหมาย โครงการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของนักศึกษา เอกสารแนะแนวการศึกษาคอลัมน์ “แนะแนวการศึกษา” ในข่าว มสธ. รายการวิทยุกระจายเสียง ระบบ Webcasting และรายการวิทยุโทรทัศน์การแนะแนวการศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ www.stou.ac.th

ค. วิทยุกระจายเสียง รายการ “แนะแนวการศึกษา” ออกอากาศทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา 15.20 – 16.00 น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เครือข่ายเพื่อการศึกษา

ง. วิทยุโทรทัศน์ รายการ “แนะแนวการศึกษา” ออกอากาศ ดังนี้

- ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT กรมประชาสัมพันธ์ ในวันศุกร์สัปดาห์สุดท้ายของเดือน เวลา 05.10 – 05.30 น.

- ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV 8 ช่อง 88 สำหรับนักศึกษาที่มีจานรับดาวเทียม และนักศึกษาที่เป็นสมาชิก True visions ในระบบเคเบิลทีวี สามารถรับชมได้ทาง True visions ช่อง 55 ในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่สองของเดือนเวลา 18.00 – 18.30 น.

จ. Webcasting รายการ “คุยกับนักแนะแนว” ออกอากาศทุกวันศุกร์ตั้งแต่เวลา 11.00–12.00น.บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (http://www.stou.ac.th)

ฉ. ข่าว มสธ. คอลัมน์ “แนะแนว” และ “สายสัมพันธ์”

ช. สิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้แก่ เอกสารแนะแนวการศึกษา เอกสารปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ จุลสาร “แนะแนวการศึกษา” รวมคอลัมน์ “แนะแนวการศึกษา” เอกสาร “ปัญหานักศึกษาและแนวตอบ” คู่มือชมรมนักศึกษามสธ. เป็นต้น

ซ. สื่อคอมพิวเตอร์ ได้แก่ เครือข่าย Internet ที่ http://www.stou.ac.th เลือก “บริการการศึกษาแนะแนวการศึกษา” กระดานสนทนา “คุยกับนักแนะแนว”

ฌ. สื่อวีซีดี ปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่และปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่เฉพาะสาขาวิชา ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-mail : cocsoffice@stou.ac.th ซีดีรอมชุด “แนะแนวการศึกษา”

1.5.5 การบริการห้องสมุดและสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้จัดบริการห้องสมุดและสารสนเทศโดยนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติแบบบูรณาการมาใช้ในการจัดการทุกระบบงานของห้องสมุด และได้ร่วมมือกับห้องสมุดของหน่วยงานภานนอกในการพัฒนาและจัดบริการห้องสมุดร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยได้วางระบบบริการห้องสมุดและสารสนเทศของมหาวิทยาลัยในลักษณะเครือข่ายบริการใน 3 ระดับ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาและผู้ใช้บริการทั่วประเทศ ให้สามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้จากห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น บริหารทั้ง 3 ระดับนี้จะเอื้อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้หลากหลายทั้งภายในเครือข่ายห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเองและแหล่งสารสนเทศอื่นบน Internet บริการดังกล่าวมีดังนี้

1) ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าที่ส่วนกลาง จัดบริการ ณ อาคารบรรณสาร ซึ่งอยู่ภายในบริเวณที่ทำการของมหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานในลักษณะหอสมุดกลาง รวมงานบริหารและงานเทคนิคห้องสมุดทั้งหมดไว้ที่ส่วนกลาง และจัดบริการให้แก่บุคคลของมหาวิทยาลัย นักศึกษา นักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป

2) ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าระดับภาค จัดบริการ ณ ศูนย์วิทยพัฒนา ซึ่งเป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาคของมหาวิทยาลัย กระจายอยู่ตามภาคต่างๆ ทั่วประเทศ รวม 10 ศูนย์ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช นครสวรรค์ อุบลราชธานี เพชรบุรี สุโขทัย อุดรธานี ลำปาง จันทบุรี ยะลา และนครนายก นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกจัดตั้งศูนย์วิทยบริการบัณฑิตศึกษา จำนวน 2 แห่ง เพื่อร่วมมือกันจัดบริการแหล่งสารสนเทศในส่วนภูมิภาคที่หอสมุด

รัชมังคลาภิเษก พระราชวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และหอสมุดติณสูลานนท์ โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา

3) ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าระดับจังหวัด จัดบริการ ณ ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจมุม มสธ. ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัด และห้องสมุดประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครรวมทั้งสิ้น 84 แห่ง โดยความร่วมมือกับหน่วยงานภานนอก เพื่อพัฒนาแหล่งสารสนเทศในชุมชนและท้องถิ่นร่วมกัน ได้แก่

- มุม มสธ. ในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัด 75 แห่ง
- มุม มสธ. ในกรุงเทพมหานคร 3 แห่ง ห้องสมุดประชาชนบางเขน ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ และห้องสมุดประชาชนวัดราชโอรสาราม
- มุม มสธ. ในหอสมุดติณสูลานนท์ จังหวัด สงขลา 1 แห่ง
- มุม มสธ. ในเรือนจำ 5 แห่ง ที่เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม ทัณฑสถานหญิงกลาง ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลางธัญบุรี และเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

สำหรับแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตนั้น นักศึกษาสามารถสืบค้นได้จากโฮมเพจห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่ http://library.stou.ac.th

1.5.6 การบริการข้อมูล ข่าวสาร ตอบคำถามและแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้จัดตั้งศูนย์สารสนเทศของมหาวิทยาลัย เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการข้อมูล ข่าวสาร ตอบคำถามและแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับนักศึกษา โดยนักศึกษาสามารถจะติดต่อกับศูนย์สารสนเทศของมหาวิทยาลัยได้ดังนี้

ทางโทรศัพท์ หมายเลข 0 2982 9700 ,0 2504 7191-5 และ 0 2504 7788

ทางโทรสาร หมายเลข 0 2503 3546 (ตลอด 24 ชั่วโมง)

ทาง E-mail : ic.proffice@stou.ac.th

ทางอินเทอร์เน็ต www.stou.ac.th/Message Board (ตอบคำถามนักศึกษา)

ทางจดหมายโดยตรง ถึงศูนย์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

ติดต่อด้วยตนเอง ที่ศูนย์สารสนเทศ อาคารบริภัณฑ์ มสธ.

1.6 การวัดและประเมินผลการศึกษา

1.6.1 ระดับปริญญาตรี

1) การวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยแบ่งลักษณะเนื้อหาชุดวิชาออกเป็น ชุดวิชาเชิงทฤษฎีและชุดวิชาเชิงปฏิบัติ โดยให้มีการประเมินผลการศึกษาทุกชุดวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในแต่ละภาคการศึกษาและใช้วิธีการประเมินผลการศึกษา ดังนี้

1. การให้คะแนนกิจกรรมหรือการฝึกปฏิบัติ
2. การสอบประจำภาคการศึกษา
3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพตามที่สาขาวิชาเป็นผู้กำหนดในช่วงก่อนสำเร็จการศึกษา

การวัดและประเมินผลการศึกษาในแต่ละชุดวิชาให้สาขาวิชาเป็นผู้กำหนดว่าชุดวิชาเชิงทฤษฎีหรือชุดวิชาใดเป็นชุดวิชาเชิงปฏิบัติ และให้มีอำนาจกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับฝึกปฏิบัติและการสอบไล่ประจำภาคการศึกษาตามลักษณะของแต่ละชุดวิชาที่สาขาวิชารับผิดชอบ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มีการกำหนดในระเบียบของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยกำหนดวัน-เวลาสอบ สถานที่สอบ ระบบการจัดสอบ และการแจ้งผลการสอบ ดังนี้

ก. ระบบการจัดสอบ มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาค แต่ละภาคมีการสอบ 2 ครั้ง คือสอบไล่และสอบซ่อมสำหรับนักศึกษาที่สอบไล่ไม่ผ่าน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังเปิดภาคการศึกษาพิเศษให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ 1 ชุดวิชา ซึ่งในภาคการศึกษาพิเศษนี้นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนหรือไม่ก็ได้ และจะสอบไล่พร้อมกับการสอบซ่อมภาคการศึกษาที่ 2 นักศึกษาที่สอบไล่ภาคการศึกษาพิเศษไม่ผ่านจะไม่มีการสอบซ่อม ในการสอบแต่ละครั้งสำนักทะเบียนและวัดผลจะส่งเอกสารรายละเอียดวิธีปฏิบัติตนในการเข้าสอบ วัน เวลา สนามสอบ และห้องสอบให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า เป็นรายบุคคลประมาณ 10-20 วันก่อนสอบ หากในช่วงวันดังกล่าวนักศึกษายังไม่ได้รับใบแจ้งกำหนดการสอบสามารถสอบถามรายละเอียดได้มีโทรศัพท์หมายเลข 0 2982 9700 ,0 503 3632 ,0 2503 3598-9 ,0 503 3545 และ 0 2504 7799 (อัตโนมัติ) และ www.stou.ac.th

ข. สนามสอบ เพื่อเป็นการประหยัดและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยจึงเปิดสนามสอบทุกจังหวัดทั่วประเทศ จังหวัดละหนึ่งสนามสอบเป็นอย่างน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดที่เป็นศูนย์บริการการศึกษาในท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดใดก็จะเข้าสอบตามสนามสอบในจังหวัดของตนหรือสนามสอบระดับ

อำเภอในกรณีที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าการเดินทางไปสอบในจังหวัดไม่สะดวก ซึ่งปัจจุบันมี 25 อำเภอ คือ สัตหีบ บัวใหญ่ สีคิ้ว นางรอง กันทรลักษณ์ เดชอุดม เมืองพล ชุมแพ กุมภวาปี บึงกาฬ สุวรรณภูมิ สว่างแดนดิน เชียงดาว ปัว แม่สะเรียง แม่สอด อุ้มผาง บึงสามพัน หัวหิน ทุ่งสอง เกาะสมุย หาดใหญ่ นาทวี เบตง และสุไหงโก-ลก กรณีที่นักศึกษาต้องเดินทางไปต่างจังหวัดหรือย้ายที่อยู่ชั่วคราวไม่สามารถเข้าสอบในสนามสอบที่มหาวิทยาลัยจัดให้ตามที่อยู่ที่แจ้งไว้ ให้ยื่นคำร้องขอย้ายสนามสอบ (มสธ.27) โดยแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบจังหวัดที่ประสงค์จะเข้าสอบล่วงหน้าก่อนสอบ 45 วัน มิฉะนั้นจะไม่ได้รับอนุญาตให้ย้ายสนามสอบ (สำหรับนักศึกษาที่เป็นผู้ต้องโทษของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นนักโทษชั้นดีที่ทางเรือนจำอนุญาตให้สมัครเป็นนักศึกษาได้ มหาวิทยาลัยจะประสานงานกับทางกรมราชทัณฑ์และเรือนจำที่จัดสอบให้ภายในเรือนจำ)

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีบริการจัดสอบในต่างประเทศ สำหรับนักศึกษาที่ไม่สะดวกจะเข้าสอบในสนามสอบประเทศไทย โดยนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นๆ มาแล้วและจ่ายค่าธรรมเนียมในการสอบ 6,500 บาท มหาวิทยาลัยจะจัดสอบให้ ณ สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ประจำประเทศนั้นๆ ที่พร้อมจะดำเนินการจัดสอบให้ ส่วนนักศึกษาที่พำนักอยู่ในประเทศมาเลเซีย เมืองฮ่องกง ไต้หวัน สิงคโปร์ บรูไน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และซาอุดิอาระเบีย ซึ่งมหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์บริการที่จะดำเนินการจัดสอบให้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไว้แล้ว

ค. วัน-เวลาสอบ มหาวิทยาลัยยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต ถือว่าการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตประจำวันตามปกติ และเป็นส่วนที่พัฒนาคุณภาพของชีวิตด้วย มหาวิทยาลัยไม่ประสงค์ที่จะให้นักศึกษาต้องละทิ้งหน้าที่การงาน หรือต้องลาหยุดราชการเพื่อไปสอบ จึงจัดสอบให้ตรงกับวันเสาร์-อาทิตย์ และดำเนินการสอบแต่ละครั้งให้เสร็จสิ้นภายใน 2 วัน โดยมหาวิทยาลัยจะกำหนดให้มีการสอบวันละ 2 คาบ หรือ 3 คาบ แล้วแต่ความเหมาะสม ทั้งนี้มหาวิทยาลัยจะแจ้งกำหนดการสอบให้นักศึกษาทราบเป็นรายบุคคลทางไปรษณีย์

ง. การแจ้งผลการสอบ เมื่อสำนักทะเบียนและวัดผล ประเมินผลการศึกษาในลำดับขั้นตามความสามารถในการเรียนของนักศึกษาที่ได้ทำการสอบตามกำหนดเวลาของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้วนั้น สำนักทะเบียนและวัดผลจะแจ้งผลการสอบแต่ละครั้งให้นักศึกษาทราบเป็นรายบุคคลทางไปรษณีย์ หลังจากสอบแต่ละครั้งประมาณ 35-45 วัน

ทั้งนี้ นักศึกษาสามารถตรวจสอบรายละเอียดสถานที่สอบ กำหนดการสอบ และผลการสอบได้จากเว็บไซต์ www.stou.ac.th

2) การประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยให้ลำดับขั้นการแสดงความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละชุดวิชา ดังนี้

ลำดับขั้น	**ความหมาย**
H (ได้คะแนนร้อยละ 76 ขึ้นไป)	เกียรตินิยม (HONOUR)
S (ได้คะแนนร้อยละ 60 – 75)	ผ่าน (SATISFACTORY)
U (ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60)	ไม่ผ่าน (UNSATISFACTORY)
I	ไม่สมบูรณ์ (INCOMPLETE)

หมายเหตุ สัญลักษณ์ I ในระบบการประเมินผลการศึกษาจะกำหนดให้ในกรณีต่อไปนี้

(1) นักศึกษาที่ไม่ได้เข้าสอบชุดวิชานั้นเป็นครั้งแรกจะได้ลำดับขั้น I (ยกเว้นภาคการศึกษาพิเศษจะไม่มีลำดับขั้น I) เมื่อเข้าสอบซ่อมจะได้ลำดับขั้นตามผลการสอบโดยไม่มีเครื่องหมาย * (ลำดับขั้นที่มีเครื่องหมาย * กำกับแสดงว่าเคยสอบชุดวิชานั้นไม่ผ่านมาแล้ว) แต่ถ้าไม่ได้เข้าสอบซ่อม I จะเปลี่ยนเป็น U โดยอัตโนมัติ หรือ

(2) การดำเนินกิจกรรมที่กำหนดตามหลักสูตรไม่เสร็จสมบูรณ์ในภาคการศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียน

จากทั้ง 2 ข้างต้น เมื่อผู้ที่ได้คะแนนเกียรตินิยม H หลังจากได้ I ก็มีสิทธิที่จะได้รับเกียรตินิยมเช่นเดียวกับนักศึกษาอื่นๆ ที่มีผลการศึกษาอยู่ในเกณฑ์

สัญลักษณ์ NA ในระบบการประเมินผลการศึกษาจะกำหนดให้ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนสอบซ่อมภาคปฏิบัติชุดวิชาการผลิตฯ ของสาขาวิชานิเทศศาสตร์ หรือชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพฯ ของสาขาวิชาต่างๆ และต้องรอเข้าอบรมภาคปฏิบัติในภาคการศึกษาถัดไป

การนับชุดวิชาสะสมเพื่อให้ครบหลักสูตร มหาวิทยาลัยจะนับเฉพาะชุดวิชาที่นักศึกษาสอบได้ลำดับขั้น H และ S เท่านั้น โดยแต่ละลำดับขั้นจะมีค่าดังนี้

H ของแต่ละชุดวิชา มีค่า 4.00

S ของแต่ละชุดวิชา มีค่า 2.30

1.6.2 ระดับบัณฑิตศึกษา

1) การประเมินผลการศึกษาของแต่ละหลักสูตร

ก. การประเมินผลการศึกษาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ประเมินผลจาก

- ผลงานที่มอบหมายให้ทำ

- การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา

- การสอบวิทยานิพนธ์สำหรับ แผน ก หรือการสอบประมวลความรู้และการศึกษาค้นคว้าอิสระสำหรับ แผน ข หากนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านในครั้งแรกจะมีสิทธิสอบอีกหนึ่งครั้งหากสอบครั้งที่สองไม่ผ่าน จะถือว่าพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

- การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

ข. การประเมินผลการศึกษาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ประเมินผลจาก

- ผลงานที่มอบหมายให้ทำ
- การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา
- การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต

2) การรายงานผลการศึกษา

ก. การรายงานผลการศึกษาของชุดวิชา มหาวิทยาลัยใช้ระบบอักษรระดับคะแนนที่แสดงความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา การวัดและการประเมินผลแต่ละชุดวิชา (ยกเว้นวิชาวิทยานิพนธ์การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต) ให้ใช้อักษรระดับคะแนนดังนี้

อักษรระดับคะแนน	ความหมาย	คะแนนต่อ 1 หน่วยกิต
A	Excellent	4
B+	Very Good	3.5
B	Good	3
C+	Fairly Good	2.5
C	Fair	2
D	Poor	1
F	Failed	0

หมายเหตุ - นักศึกษาที่ได้อักษรระดับคะแนน D และ F ถือว่าสอบไม่ผ่านและต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ในชุดวิชานั้นจนกว่าจะสอบผ่าน

- นักศึกษาที่มีความประสงค์ลงทะเบียนเรียนใหม่เพื่อยกระดับคะแนนชุดวิชาที่สอบผ่านไปแล้วก็สามารถทำได้ โดยมหาวิทยาลัยจะใช้ผลการศึกษาครั้งล่าสุดในการรายงานผลและคิดคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข. การรายงานผลการศึกษาชุดวิชาวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตและการสอบประมวลความรู้ อักษรระดับคะแนนที่ใช้มีดังนี้

อักษรระดับคะแนน	ผลจากการประเมิน	ความหมาย
I	Incomplete	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้ดำเนินกิจกรรมครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
P	Passed	สอบผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คาดคิดคะแนนโดยไม่นำไปคิดในคะแนนเฉลี่ยสะสม
U	Unsatisfactory	สอบไม่ผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน

ค. การรายงานผลการศึกษาด้วยสัญลักษณ์อื่น มีดังต่อไปนี้

อักษรระดับคะแนน	ผลจากการประเมิน	ความหมาย
W	Withdrawn	การยกเลิก ใช้ในกรณีที่นักศึกษาขอถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
N	Not Graded and Credited	การไม่นับคะแนน สำหรับชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนด และไม่ต้องการไปใช้ในการคิดคะแนนเฉลี่ยสะสม
SP	Suspended	ผลสอบของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกระดับคะแนนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา

ง. การคำนวณหน่วยกิตและคะแนนเฉลี่ยสะสม มีวิธีการดังนี้

- การคำนวณหน่วยกิตสะสมและคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละภาคการศึกษาจะทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค

- การนับจำนวนกิตสะสมเพื่อคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรให้นับคำนวณจากชุดวิชาตามหลักสูตร แผน ก หรือ แผน ข ที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ทั้งนี้ ยกเว้นชุดวิชาวิทยานิพนธ์และชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

- การบันทึกผลการเรียนของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกระดับคะแนนจะบันทึกผลการเรียนในภาคหลังสุดตามที่เป็นจริง ส่วนผลการสอบในภาคการศึกษาที่ผ่านมาจะบันทึกเป็น SP และไม่นำไปคำนวณคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาและคะแนนเฉลี่ยสะสม

- การสอบวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และการสอบประมวลความรู้ จะนำผลการสอบไปคิดคำนวณหน่วยกิตสะสม แต่จะไม่นำไปคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม

1.7 มาตรการ/ระเบียบ/ประกาศ ที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ตามที่ได้กล่าวข้างต้นว่า มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชใช้ระบบการศึกษาทางไกลที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วนตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นต่างๆ สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความพร้อม ความสะดวก และความสนใจของตนเอง จากสื่อประสมประเภทสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของเอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา และหนังสืออ่านประกอบต่างๆ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา ดังนั้นมาตรการ/ระเบียบ/ประกาศ ที่กำหนดให้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลส่วนใหญ่จึงเน้นไปที่สื่อการสอน เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1.7.1 การผลิต / ปรับปรุงชุดวิชา

1) แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา(โดยสังเขป) (สำนักวิชาการ 2551)

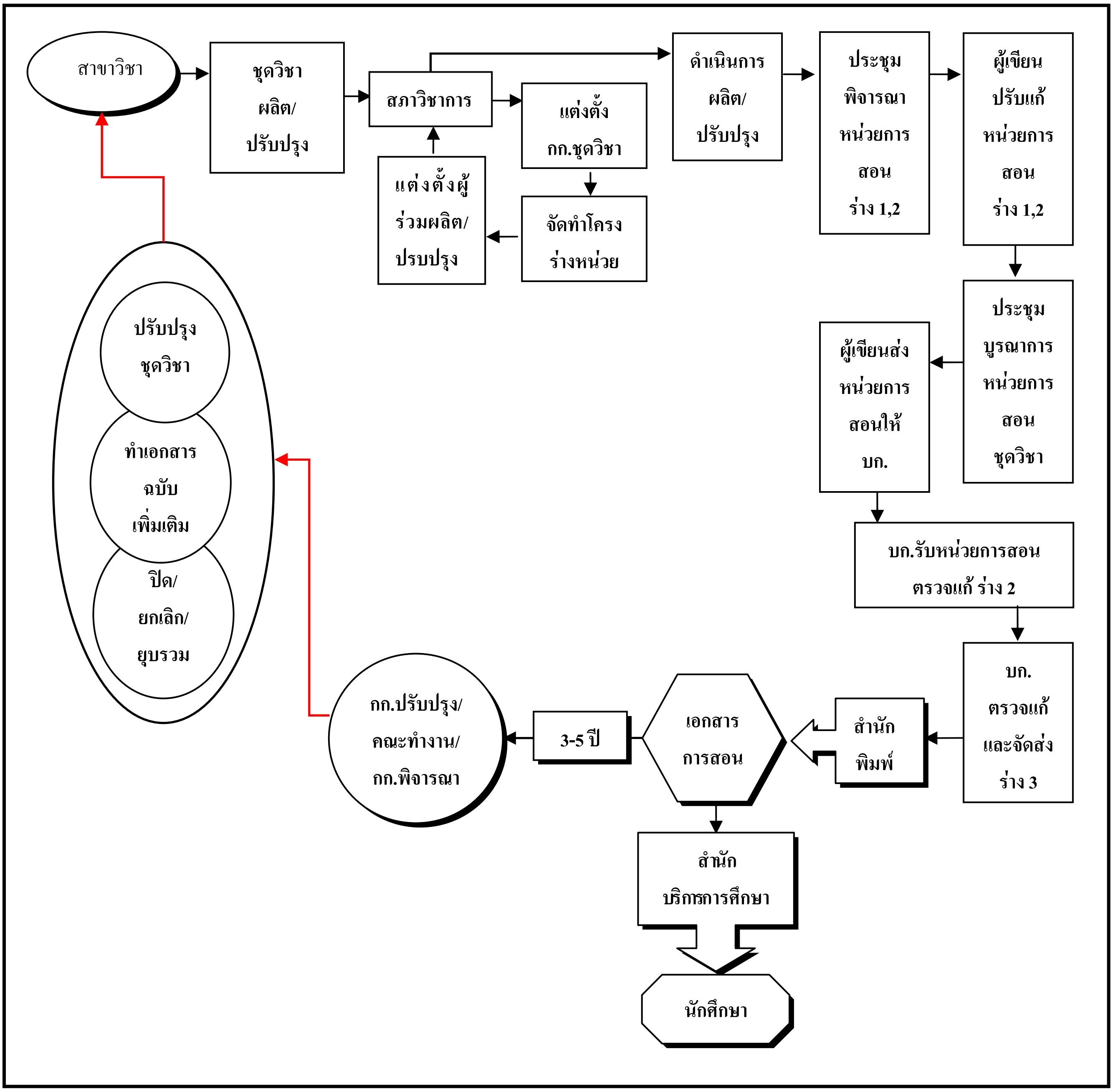

2) องค์ประกอบ/บทบาทหน้าที่คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา(บริหารชุดวิชา)

เพื่อให้การดำเนินการผลิตชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเรื่อง *องค์ประกอบคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาระดับปริญญาตรี (*มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2538) ประกอบด้วย

- ประธานกรรมการ 1 คน
- กรรมการด้านเนื้อหา 6-8 คน
- กรรมการด้านเทคโนโลยีการศึกษา 1 คน
- กรรมการด้านวัดผลการศึกษา 1 คน
- กรรมการและบรรณาธิการ
- เลขานุการ

รวมกรรมการทั้งสิ้นไม่เกิน 11 คน ทั้งนี้ กรรมการอาจจะทำหน้าที่เลขานุการหรือบรรณาธิการด้วยก็ได้

สำหรับการผลิตและการบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา ได้มีประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเรื่อง *องค์ประกอบ หน้าที่และวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา* พ.ศ. 2535 (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2535) กำหนดรายละเอียดดังนี้

ข้อ 1 ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเสนอรายนามคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชพิจารณาเห็นชอบแล้วเสนอสภาวิชาการพิจารณาอนุมัติแต่งตั้ง โดยให้ดำเนินการล่วงหน้าก่อนการเปิดสอนอย่างน้อย 1 ปี

ข้อ 2 ให้คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา แต่ละคณะประกอบด้วย

2.1 ประธานกรรมการ	1 คน
2.2 กรรมการและบรรณาธิการ	1 คน
2.3 กรรมการด้านเนื้อหา	2-4 คน
2.4 กรรมการด้านการออกแบบระบบการสอน	1-2 คน
2.5 กรรมการและเลขานุการ	1 คน
2.6 ผู้ช่วยเลขานุการ	1 คน
รวมกรรมการทั้งสิ้นไม่เกิน	9 คน

ข้อ 3 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเป็นคณาจารย์บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

3.1 ประธานกรรมการเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาที่ผลิต

3.2 กรรมการและบรรณาธิการ เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาที่ผลิต รวมทั้งต้องมีทักษะในด้านการใช้ภาษา

3.3 กรรมการด้านเนื้อหา เป็นอาจารย์หรือบุคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาที่ผลิต

3.4 กรรมการด้านออกแบบระบบการสอน เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยและมีความรู้ความสามารถด้านออกแบบระบบการเรียนการสอน

3.5 กรรมการและเลขานุการ เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย

ข้อ 4 ให้คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชากำหนดกรรมการให้เป็นผู้ผลิตเนื้อหาหรือผู้ร่วมผลิตที่เป็นบุคลากรภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย และต้องนำเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภาวิชาการพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งผู้ผลิตหรือผู้ร่วมผลิต

ข้อ 5 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา เริ่มวาระการดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่ได้รับอนุมัติแต่งตั้งจากสภาวิชาการ

ข้อ 6 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งหลังจากมีคำสั่งแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

ข้อ 7 *คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษามีหน้าที่*ดังต่อไปนี้

7.1 กำหนดโครงร่างเนื้อหาวิชาเป็นหน่วยการสอน 15 หน่วย โดยแบ่งเนื้อหาเป็นตอนและวางแผนการผลิต แล้วเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาทราบ

7.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบในสัดส่วนการผลิตเนื้อหาวิชาในกรณีที่มีผู้ผลิตหลายคน ในแต่ละหน่วยและให้ความเห็นชอบการนำผลงานทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิอื่นมาใช้ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบการผลิต

7.3 กำหนดผู้รับผิดชอบการผลิตเนื้อหาวิชาแต่ละหน่วยการสอน

7.4 พิจารณากำหนดรายละเอียดของสื่อปฏิสัมพันธ์

7.5 พิจารณาความเหมาะสมในการใช้สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเสริมอื่น ๆ ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบ

7.6 พิจารณาให้ความเห็นชอบการแบ่งเนื้อหาวิชาในระดับหัวเรื่องที่ผู้รับผิดชอบการผลิตเสนอมา

7.7 พิจารณารายละเอียดของแนวการศึกษาตามที่ผู้รับผิดชอบการผลิตเสนอ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับแนวการศึกษาและวัตถุประสงค์ของชุดวิชา

7.8 พิจารณาเนื้อหาของประมวลสาระชุดวิชาตามที่ผู้รับผิดชอบการผลิตเสนอ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับแนวการศึกษาและวัตถุประสงค์ของชุดวิชา

7.9 วินิจฉัยปัญหาทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบ

7.10 รายงานความก้าวหน้าในการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นรายเดือน

7.11 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชามอบหมาย

7.12 วางแผนการจัดการเรียนการสอนประจำภาคการศึกษาของชุดวิชาที่รับผิดชอบ

7.13 พิจารณาเสนอรายชื่ออาจารย์สัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มประจำชุดวิชา

7.14 พิจารณาเสนอรายละเอียดขั้นตอนในการวัดและประเมินผลการศึกษาระหว่างการศึกษาและสอบไล่

7.15 พิจารณาจัดทำรายงานการประเมินผลการใช้ชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

7.16 รายงานสถานภาพในการบริหารชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นระยะ ๆ

7.17 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารชุดวิชาที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชามอบหมาย

ข้อ 8 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษามีหน้าที่ผลิตชุดวิชาให้แล้วเสร็จล่วงหน้าก่อนการเปิดสอนชุดวิชานั้น อย่างน้อย 4 เดือน

ข้อ 9 ประธานคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา มีหน้าที่จัดการประชุมคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาได้ตามจำนวน ดังนี้

9.1 การผลิตชุดวิชา ไม่เกิน 30 ครั้ง

9.2 การบริหารชุดวิชา ไม่เกิน 7 ครั้ง/ภาคการศึกษา จำนวนครั้งการประชุมนี้หมายถึงจำนวนครั้งที่มีการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม

ข้อ 10 ให้ประธานคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษามีหน้าที่เร่งรัดการผลิตต้นฉบับชุดวิชาให้แล้วเสร็จตามแผนการดำเนินงานและตามมาตรการเร่งรัดการผลิตชุดวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและบริหารชุดวิชาให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ข้อ 11 การปฏิบัติงานและการรายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาแต่ละคณะขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาซึ่งจะต้องรายงานการปฏิบัติงานให้มหาวิทยาลัยทราบต่อไป

3) องค์ประกอบ/บทบาทหน้าที่คณะกรรมการบริหารชุดวิชาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2544 (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544) เพื่อให้การบริหารชุดวิชาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมต่อระบบการเรียนการสอนทางไกลยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2521 อธิการบดี โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 24/2544 เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 จึงกำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารชุดวิชาระดับปริญญาตรีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้มีคณะกรรมการบริหารชุดวิชาคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คบ.ช.” มีจำนวน ไม่เกินเจ็ดคน ประกอบด้วย

1.1 ประธานกรรมการ	หนึ่งคน
1.2 กรรมการด้านเนื้อหา	ไม่น้อยกว่าสองคน แต่ไม่เกินสามคน
1.3 กรรมการด้านเทคโนโลยีการศึกษา	หนึ่งคน
1.4 กรรมการด้านวัดผลการศึกษา	หนึ่งคน

และให้มีผู้จัดการประจำ คบ.ช. คณะละหนึ่งคน ซึ่งอาจจะเป็นกรรมการด้วยหรือไม่ก็ได้

ประธานกรรมการและกรรมการด้านเนื้อหา อาจเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก็ได้

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกคนหนึ่งจะเป็นประธานได้ไม่เกินสองชุดวิชาต่อภาคการศึกษา เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารชุดวิชา ให้เสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่สาขาวิชาเห็นสมควร อาจยังไม่เสนอกรรมการตาม (3) (4) ก็ได้ ทั้งนี้สาขาวิชาอาจเสนอกรรมการดังกล่าวในภายหลังได้เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารชุดวิชา ข้อ 2 ให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำสาขาวิชาจัดให้มี คบ.ช. ประจำชุดวิชาที่อยู่ในความรับผิดชอบทุกชุดวิชาที่เปิดสอน เพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาแต่งตั้ง

ข้อ 3 ให้ คบ.ช. มีวาระสองปี

ในวาระเริ่มแรกให้ประธานคณะกรรมการกลุ่มผลิตหรือประธานคณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชา หรือผู้รับผิดชอบชุดวิชาดังกล่าวตามที่สาขาวิชามอบหมาย เป็นประธาน คบ.ช. โดยตำแหน่ง

ข้อ 4 เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งในวาระเริ่มแรก ให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำสาขาวิชาจัดให้มี คบ.ช. ชุดใหม่ เพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาแต่งตั้งภายในสามสิบวัน ก่อนที่ คบ.ช. ชุดที่ดำรงตำแหน่งอยู่จะพ้นวาระ โดยให้มีกรรมการด้านเนื้อหาใน คบ.ช. ชุดเดิมอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการด้านเนื้อหาใน คบ.ช. ชุดใหม่ต่อไปอีกหนึ่งวาระ

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการด้านเนื้อหาคนใดประสงค์จะเป็นกรรมการด้านเนื้อหาใน คบ.ช. ชุดใหม่ ให้ประธาน คบ.ช. ชุดเดิมเป็นกรรมการด้านเนื้อหาในชุดวิชานั้นต่อไปอีกหนึ่งวาระ

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคสองได้ ให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำสาขาวิชาพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับชุดวิชาเป็นกรรมการด้านเนื้อหา

ข้อ 5 ให้ *คบ.ช. มีอำนาจหน้าที่พัฒนาคุณภาพทางวิชาการของชุดวิชาที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง* ดังนี้

5.1 วางแผนการเปิดสอน ตรวจสอบความถูกต้องและความทันสมัยของเนื้อหาในสื่อการสอนทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชานั้น รวมทั้งจัดทำเอกสารชุดวิชาเพิ่มเติม ในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็น

5.2 วางแผนและกำหนดอาจารย์สอนเสริม ตลอดจนการพบนักศึกษาแบบปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ

5.3 วางแผนการวัดผลและประเมินผลการศึกษา การวางผังข้อสอบ การได้มาซึ่งข้อสอบ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบ ทั้งข้อสอบแบบปรนัย และแบบอัตนัย การตรวจข้อสอบอัตนัยและการตรวจสอบมาตรฐานของการตรวจข้อสอบอัตนัย

5.4 จัดทำคู่มือการเรียนและผลิตสื่อเสริมอื่นที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล

5.5 หน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชา อาทิ จัดให้มีการประชุม สัมมนา อภิปราย หรืออบรมทางวิชาการ

5.6 เสนอรายงานผลการดำเนินการตาม (1)–(5) ต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชาเพื่อพิจารณาเสนอสภาวิชาการต่อไป

ข้อ 6 ให้*กรรมการด้านเนื้อหา มีหน้าที่ร่วมกันกำหนดความรับผิดชอบหน่วยการสอน*คนละไม่น้อยกว่าสามหน่วย แต่ไม่เกินห้าหน่วยต่อชุดวิชา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความ ทันสมัยของสื่อการสอน จัดทำเอกสารชุดวิชาเพิ่มเติม เสนอแนะให้มีการปรับปรุงชุดวิชาและสื่อ การสอนอื่น โดยกำหนดประเด็นและแนวทางในการปรับปรุงชุดวิชา

ให้*กรรมการด้านเทคโนโลยีการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการผลิตและการใช้สื่อการสอนประจำชุดวิชา*ตามข้อ 5 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสื่อการสอนแต่ละประเภท เสนอประเด็นและแนวทางปรับปรุงสื่อการสอน ทำการปรับปรุงสื่อการสอน สรุปปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักศึกษาจากสื่อหลักและสื่อเสริมทุกประเภท และเสนอรายงานผลการดำเนินการต่อ คบ.ช. ภายในระยะเวลาที่ คบ.ช. กำหนด นับแต่วันถัดจากวันสุดท้ายของการสอบประจำภาคการศึกษา

ให้*กรรมการด้านวัดผลการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการวัดและประเมินผลชุดวิชา*ตามข้อ 5 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยง และความตรงของข้อสอบ วิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ เพื่อเสนอประเด็นและแนวทางการปรับปรุงข้อสอบ แนะนำและให้ข้อเสนอแนะกรรมการด้านเนื้อหาในการออกหรือปรับปรุงข้อสอบ จัดทำคลังข้อสอบ สรุปปัญหาที่เกิดจากการสอบของนักศึกษาและเสนอรายงานผลการดำเนินการต่อ คบ.ช. ภายในระยะเวลาที่ คบ.ช. กำหนด นับแต่วันถัดจากวันสุดท้ายของการสอบประจำภาคการศึกษา

*ให้ผู้จัดการ มีหน้าที่จัดประชุมประสานงานการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของชุดวิชา*ตามที่ คบ.ช. กำหนด และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการของ คบ.ช. ตามประกาศนี้ ตลอดทั้งจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารชุดวิชา ประสานงานการรับและส่งข้อสอบและงานอื่น ๆ ที่ คบ.ช. จะได้มอบหมาย

ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการด้านเทคโนโลยีและกรรมการด้านวัดผลการศึกษา ให้ประธาน คบ.ช. เชิญนักเทคโนโลยีและนักวัดผลการศึกษาเข้าร่วมประชุมตามวาระที่เห็นสมควร

ข้อ 7 ในกรณีที่มีปัญหาทางปฏิบัติหรือต้องตีความตามประกาศนี้ ให้นำเสนอสภาวิชาการวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของสภาวิชาการให้เป็นที่สุด

ข้อ 8 ในกรณีที่สาขาวิชาเห็นว่า ยังไม่พร้อมที่จะมีผู้จัดการประจำ คบ.ช. ให้จัดให้มี เลขานุการซึ่งมิใช่กรรมการหรือให้กรรมการคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่เลขานุการ คบ.ช.

ข้อ 9 ในระหว่างเวลาที่สาขาวิชายังไม่เสนอกรรมการตามข้อ 1 วรรคห้า ให้ยกเว้นหน้าที่ของ คบ.ช. ตามข้อ 5 (3) หรือ (4) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา เพื่อพิจารณาเสนอสภาวิชาการต่อไป

4) แนวปฏิบัติในการปรับปรุงชุดวิชา พ.ศ. 2544 (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2544) เพื่อให้การปรับปรุงชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะสามารถดำเนินการปรับปรุงเนื้อหาสาระชุดวิชาให้ทันสมัย เหมาะสมต่อการเรียนการสอนในระบบทางไกล อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2521 อธิการบดีโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ 30/2544 เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2544 จึงออกประกาศวางแนวปฏิบัติในการปรับปรุงชุดวิชาไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง แนวปฏิบัติในการปรับปรุงชุดวิชา พ.ศ. 2544

ข้อ 2 ให้ใช้ประกาศฉบับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ 3 นับแต่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง แนวปฏิบัติในการปรับปรุงชุดวิชา ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2536

ข้อ 4 มหาวิทยาลัยถือเป็นนโยบายที่จะให้มีการปรับปรุงเอกสารการสอนทุกชุดวิชาที่ใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ตามลำดับความสำคัญของชุดวิชาดังนี้ ชุดวิชาการศึกษาทั่วไป ชุดวิชาแกน ชุดวิชาเฉพาะ และชุดวิชาเลือก

ข้อ 5 ให้สาขาวิชาเสนอแต่งตั้งผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทำการปรับปรุงชุดวิชาโดยไม่จำ-เป็นต้องเป็นผู้เขียนเดิม

ข้อ 6 ให้คณะกรรมการประจำสาขาวิชาเป็นผู้พิจารณากำหนดชุดวิชาที่จะปรับปรุง และจัดทำแผนปฏิบัติการปรับปรุงชุดวิชาตามข้อมูลชุดวิชาที่กองแผนงานนำเสนอเพื่อเสนอสภาวิชาการให้ความเห็นชอบ

ข้อ 7 ในกรณีที่สภาวิชาการเห็นสมควรให้ดำเนินการปรับปรุงชุดวิชาใดแล้ว ให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำสาขาวิชาเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาต่อสภาวิชาการ

ข้อ 8 ให้*คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชา ประกอบด้วย* อาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รับผิดชอบชุดวิชา 1 คน เป็นประธาน มีกรรมการประกอบด้วย กรรมการด้านเนื้อหา 5 - 7 คน กรรมการด้านเทคโนโลยีการศึกษา 1 คน กรรมการด้านวัดผลการศึกษา 1 คน

และผู้จัดการ/เลขานุการ 1 คน ทั้งนี้ให้มีกรรมการด้านเนื้อหาที่เคยเป็นกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชานั้น ไม่เกิน 2 คน และให้กรรมการด้านเนื้อหา 1 คน ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการ

ในกรณีที่ไม่อาจแต่งตั้งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการได้ ให้เสนอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นประธานกรรมการ

ให้*กรรมการด้านเทคโนโลยีการศึกษา รับผิดชอบการผลิตและการใช้สื่อการสอนประจำชุดวิชา* เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความทันสมัยของสื่อแต่ละประเภท เสนอประเด็นและทำการปรับปรุงสื่อการสอน ทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอน รายงานผลการทดสอบประสิทธิภาพสื่อหลักและสื่อเสริม และดำเนินการผลิตสื่อเสริมจากการผลิตสื่อหลักแต่ละหน่วย

ให้*กรรมการด้านวัดผลการศึกษา รับผิดชอบการวัดและประเมินผลชุดวิชาที่ปรับปรุง* เพื่อพิจารณาวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์กับกิจกรรมและแนวตอบ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยง และความเชื่อถือได้ของข้อสอบ ทำการวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ เสนอประเด็นและแนวทางการปรับปรุงข้อสอบ แนะนำกรรมการด้านเนื้อหาให้ปรับปรุงหรือออกข้อสอบ และแนะนำกรรมการด้านเนื้อหาในการปรับปรุงวัตถุประสงค์ กิจกรรม แนวตอบ แบบประเมินตนเองก่อนและหลังเรียนของแต่ละหน่วยชุดวิชา หลังจากกรรมการด้านเนื้อหาเขียนแต่ละหน่วย

ข้อ 9 ให้คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาวิเคราะห์เนื้อหาชุดวิชาที่จะทำการปรับปรุงและเสนอผลการวิเคราะห์ ตลอดทั้งสัดส่วนในการปรับปรุงต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา

ข้อ 10 คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำสาขาวิชา กำหนดผู้ปรับปรุงชุดวิชาและอาจกำหนดผู้ร่วมปรับปรุงชุดวิชาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย แล้วเสนอสภาวิชาการพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งเป็นผู้ร่วมปรับปรุงชุดวิชา

ข้อ 11 คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาและผู้ร่วมปรับปรุงชุดวิชาเริ่มวาระการดำรงตำแหน่ง นับแต่ได้รับอนุมัติแต่งตั้งจากสภาวิชาการ และสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งหลังจากได้ทำการปรับปรุงเอกสารการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ข้อ 12 *คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชามีอำนาจหน้าที่* ดังนี้

12.1 วิเคราะห์เนื้อหาสาระที่จะปรับปรุงและกำหนดสัดส่วนในการปรับปรุงชุดวิชา

12.3กำหนดผู้ปรับปรุงและผู้ร่วมปรับปรุงแต่ละหน่วย

12.3 พิจารณาปรับปรุงสื่อหลักและสื่อเสริมที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชานั้น ให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และสอดคล้องกัน

12.4 พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดการสอนเสริมชุดวิชาต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชา

12.5 พิจารณาความเหมาะสมในวิธีการ ขั้นตอน และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลกิจกรรม ระหว่างเรียนและการสอบไล่

12.6 จัดทำรายงานผลการปรับปรุงชุดวิชาต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชาเป็นประจำทุกเดือน

ข้อ 13 ให้ประธานคณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชา เป็นผู้รับผิดชอบกำหนดการประชุมคณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาได้ไม่เกินสามสิบครั้ง

ข้อ 14 การปฏิบัติงานคณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชาแต่ละคณะ ให้ขึ้นตรงกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบชุดวิชานั้น และให้รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการประจำสาขาวิชาเป็นประจำทุกเดือน และให้ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารายงานต่อสภาวิชาการต่อไป

ข้อ 15 การจ่ายเงินรางวัลในการปรับปรุงชุดวิชา ให้จ่ายตามสัดส่วนการปรับปรุงหน่วยนั้น ๆ ดังนี้ หากปรับปรุงเนื้อหาไม่ถึงร้อยละ 50 ให้จ่ายเงินรางวัลร้อยละ 50 ของอัตราเงินรางวัลในการผลิต และหากปรับปรุงเนื้อหาตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ให้จ่ายเงินรางวัลร้อยละ 100 ของอัตราเงินรางวัลในการผลิต

2. ประเด็นการประเมินผล ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ 2553 : 205-219)

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด”

2.2 คำอธิบาย

ประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดให้อาจารย์ประจำของสถาบันมีการจัดกระบวนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนิสิต นักศึกษา และจัดให้นิสิต นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนมากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ โดยสถาบันเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการกำหนดจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงงาน มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้เรียน มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) มีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ที่เพียงพอที่นิสิตนักศึกษาจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

อาจารย์ประจำ หมายถึง อาจารย์ประจำทุกระดับ ได้แก่ อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมถึงอาจารย์พิเศษที่มีสัญญาจ้างทั้งปีการศึกษา (จ้างไม่ต่ำกว่า 9 เดือน) ทั้งนี้ ให้นับเฉพาะอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 โดยไม่รวมผู้ลาศึกษาต่อ

สถาบันอุดมศึกษาอาจมีแนวทางในทางการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การเก็บข้อมูลจริงจากอาจารย์ประจำสถาบัน โดยพิจารณาจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์หรือการจัดกิจกรรมในชั่วโมงการเรียนการสอน สัดส่วนจำนวนหน่วยกิตหรือชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติกับชั่วโมงเรียน การสำรวจข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ประจำของสถาบัน หรือการวิจัยหรือการประเมินผลหรือการจัดเก็บร่องรอยหลักฐานจากการศึกษาข้อมูลด้วยวิธีการอื่นๆ ที่น่าเชื่อถือ เช่น การสังเกตการเรียนการสอน การสังเกตวิธีการตั้งปัญหาหรือตั้งโจทย์ของผู้สอน และพิจารณาจากงานที่ผู้สอนมอบหมาย เป็นต้น แล้วจัดทำสรุปผลดังกล่าวในระดับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจจัดทำเป็นรายงานวิจัยประเมินผลก็ได้

โดยกำหนดประเด็นการพิจารณาความสำเร็จ ดังนี้ (ก.พ.ร. ปรับปรุงรายละเอียดใหม่)

ประเด็นที่ 1 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด

ประเด็นที่ 2 สถาบันอุดมศึกษามีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบัน และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น

ประเด็นที่ 4 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

ประเด็นที่ 5 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ส่วนใหญ่(อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้

ประเด็นที่ 6 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และในกรณีได้จัดหาสื่อสำเร็จรูปที่มาตรฐานสากล และเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ เช่น สื่อวิทยาศาสตร์ สื่อสำเร็จรูป สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกและพิจารณา มีการประเมินและรายงานผลการใช้สื่อในการพัฒนาผู้เรียนด้วย

ประเด็นที่ 7 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

2.3 เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 1-3 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 4 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 5 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 6 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วนทั้ง 7 ประเด็น

2.4 แนวทางการประเมินผล

เกณฑ์การให้คะแนน	แนวทางการประเมินผลของ ก.พ.ร.
ประเด็นที่ 1 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด	» แนวทางที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นในการส่งเสริมให้อาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา » การจัดโครงการ/กิจกรรมหรือเอกสาร/หลักฐานอื่นที่ยืนยันว่าสถาบันอุดมศึกษาได้มีการเผยแพร่สร้างความรู้ความเข้าใจตามแนวทางที่กำหนดไว้ » สรุปรายงานผลการดำเนินงานซึ่งแสดงข้อมูลที่ชัดเจนว่าคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่จะดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด
ประเด็นที่ 2 สถาบันอุดมศึกษามีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพ	» มาตรการที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นเพื่อให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล » คู่มือหรือเอกสาร/หลักฐานอื่นที่สถาบันจัดทำเพื่อเป็นแนวทางให้คณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องใน

เกณฑ์การให้คะแนน	แนวทางการประเมินผลของ ก.พ.ร.
ผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น	ระดับสถาบัน/คณะ/สำนัก สามารถนำไปปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง โดยได้ประกาศหรือเผยแพร่อย่างกว้างขวาง » สรุปรายงานผลการดำเนินงานหรือเอกสาร/หลักฐานอื่น ซึ่งแสดงข้อมูลที่ชัดเจนว่าคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลมาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น » หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จตามประเด็นนี้ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจ/แบบสอบถาม/แบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
ประเด็นที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบัน และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น	» เอกสาร/หลักฐานที่แสดงวิธีการที่สถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบัน ซึ่งอาจใช้วิธีการสำรวจหรือการวิจัย หรือการประเมินประสิทธิภาพ ที่ควรออกแบบการเก็บข้อมูลจากผู้สอนและนิสิตนักศึกษาหรือบุคคลอื่น เพื่อเป็นการสอบทานข้อมูลให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น » รายงานผลการสำรวจหรือผลการวิจัยหรือผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสถาบันอุดมศึกษาได้จัดทำขึ้น พร้อมทั้งเอกสาร/หลักฐานว่าได้มีการนำผลมาใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ได้ » เอกสาร/หลักฐานประกอบอื่นๆ เช่น

เกณฑ์การให้คะแนน	แนวทางการประเมินผลของ ก.พ.ร.
	แผนการจัดประสบการณ์หรือการจัดกิจกรรมในชั่วโมงการเรียนการสอน สัดส่วนจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติกับชั่วโมงเรียนในชั้นเรียน จำนวนชั่วโมงเรียนภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม โครงงานของนิสิตนักศึกษาตัวอย่างสื่อการสอน เทคโนโลยีที่นำมาใช้สนับสนุนการสอนและการค้นคว้า เป็นต้น » หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จตามประเด็นนี้ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจ/แบบสอบถาม/แบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
ประเด็นที่ 4 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน	» เอกสาร/หลักฐานเช่นเดียวกับประเด็นที่ 3 แต่มีสาระสำคัญเรื่องประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของคณาจารย์และผู้เรียน » เอกสาร/หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันอุดมศึกษาได้นำผลการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพมาใช้ปรับปรุงพัฒนาให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนได้ » หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จตามประเด็นนี้ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจ/แบบสอบถาม/แบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น

เกณฑ์การให้คะแนน	แนวทางการประเมินผลของ ก.พ.ร.
ประเด็นที่ 5 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ประเมินผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้	» เอกสาร/หลักฐานเช่นเดียวกับประเด็นที่ 3 และประเด็นที่ 4 แต่มีสาระสำคัญเรื่องผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งแสดงรายละเอียดของการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน » เอกสาร/หลักฐานที่ยืนยันได้ว่าคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ของสถาบันใช้ผลจากการติดตามและประเมินผลดังกล่าวไปปรับเปลี่ยนการจัดการสอนให้เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ » หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จตามประเด็นนี้ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจ/แบบสอบถาม/แบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
ประเด็นที่ 6 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และในกรณีได้จัดหาสื่อสำเร็จรูปที่มาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ เช่น สื่อวิทยาศาสตร์ สื่อสำเร็จรูป สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกและพิจารณา มี	» รายงานผลการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่คณาจารย์ประจำได้จัดทำในปีงบประมาณพ.ศ. 2553 » เอกสาร/หลักฐานที่แสดงว่าคณาจารย์ประจำนำผลงานวิจัยดังกล่าวไปใช้พัฒนาผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาได้ » หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จตามประเด็นนี้ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจ/แบบสอบถาม/แบบประเมิน วิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น

เกณฑ์การให้คะแนน	แนวทางการประเมินผลของ ก.พ.ร.
การประเมินและรายงานผลการใช้สื่อในการพัฒนาผู้เรียนด้วย	» ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาได้จัดหาสื่อสำเร็จรูปที่เป็นมาตรฐานสากล และที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ เช่น สื่อวิทยาศาสตร์ สื่อสำเร็จรูป สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกและพิจารณา รวมทั้งมีการประเมินและรายงานผลการใช้สื่อในการพัฒนาผู้เรียนด้วย
ประเด็นที่ 7 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	» รายงานสรุปหรือแผนภาพที่แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินผลกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในระดับหลักสูตร และ/หรือระดับสาขาวิชา และ/หรือระดับคณะที่นำมาจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโดยรวมของสถาบัน » รายงานสรุปผลการดำเนินงานโดยรวมของสถาบันจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 » รายงานสรุปผลดังกล่าวต้องแสดงข้อมูลหรือมีรายละเอียดที่อธิบายได้ว่าสถาบันอุดมศึกษามีกระบวนการที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนอย่างไร มีวิธีการดำเนินการอย่างไร และผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร ซึ่งสะท้อนผลในด้านประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับ และความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาของสถาบันได้
หมายเหตุ : การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ (Self Assessment Report : SAR) ขอให้สถาบันอุดมศึกษาสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมแนบตัวอย่างเอกสาร/หลักฐานหรือสรุปเอกสาร/หลักฐานที่สำคัญของตัวชี้วัดมาด้วย โดยสามารถส่งเอกสารในรูปแบบของไฟล์ข้อมูล .doc หรือ .pdf ส่วนเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่ไม่ได้จัดส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. ขอให้จัดเตรียมไว้ ณ สถาบันอุดมศึกษาเพื่อพร้อมให้ผู้ประเมินตรวจสอบหรือขอข้อมูลเพิ่มเติม	

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 ความหมายกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดย กระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2551:155)

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2551) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงเกิดการพัฒนาตนและสั่งสมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป

จากความหมายข้างต้นผู้วิจัยสรุปความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมด้วยวิธีที่หลากหลาย

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.1 แนวคิดทางการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) แนวคิดนี้มีที่มาจากแนวคิดทางการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องของ “การเรียนรู้โดยการกระทำ” หรือ “Learning by Doing” (Dewey 1963) อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจัดกระทำนี้นับว่าเป็นการเปลี่ยนบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็น “ผู้รับ” มาเป็น “ผู้เรียน” และเปลี่ยนบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” หรือ “ผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้” มาเป็น “ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้” ให้ผู้เรียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้ว่าอยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าอยู่ที่ผู้สอน ดังนั้นผู้เรียนจึงกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เพราะบทบาทในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลังจากแนวคิดดังกล่าวเกิดขึ้น ต่อมาได้มีผู้พัฒนาแนวคิดใหม่ๆ ขึ้นจำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่สนับสนุนแนวคิดพื้นฐานของดิวอี้ ทั้งสิ้น แนวคิดใหม่ๆ เหล่านี้ต่างช่วยส่งเสริมแนวคิดหลักของดิวอี้ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น กว้างและหลากหลายยิ่งขึ้น น่าสนใจ และได้ผลมากยิ่งขึ้น

3.2.2 โมเดลซิปป้า (CIPPA MODEL) การที่ครูจะจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นที่มาของชื่อ CIPPA ดังนี้

C = Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาส สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง การที่ผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I = Interaction หมายถึง การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P = Physical Participation หมายถึง การเรียนรู้มีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย

P = Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหากระบวนการกลุ่มกระบวนการพัฒนาตนเอง เป็นต้น การเรียนรู้กระบวนการเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกับการเรียนรู้ เนื้อหาสาระต่างๆ การเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง

A = Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแต่เพียงการสอนเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยขาดกิจกรรมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร การจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้นี้ เท่ากับเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน แล้วแต่ลักษณะของสาระและกิจกรรมที่จัด

(http://www.suphet.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=110823&Ntype=2 2551)

3.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้แบ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะ

ชีวิตและทักษะสังคม มีปรากฏในวงการการศึกษาไทยหลายรูปแบบ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2551:155-158)

3.3.1 การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL)

เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการ เรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็น การส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็น กลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งวิธีการนี้จะทำได้ดีในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา เพราะผู้เรียนมีระดับความสามารถทางการคิดและการดำเนินการด้วยตนเองได้ดี เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความรู้เดิมของผู้เรียน ทำให้เกิดความเข้าใจ ข้อมูลใหม่ได้ การจัดสถานการณ์ที่เหมือนจริง ส่งเสริมการแสดงออกและการนำไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ การให้โอกาสผู้เรียนได้ไตร่ตรองข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้เรียนตอบคำถาม จดบันทึก สอนเพื่อน สรุป วิพากษ์วิจารณ์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ได้ดี

3.3.2 การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (individual study)

เนื่องจากผู้เรียนแต่ละบุคคลมีความสามารถในการเรียนรู้ และความสนใจในการเรียนรู้ที่ แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีเทคนิคหลายวิธี เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนในกลุ่มใหญ่ สามารถตอบสนองผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันได้ด้วย อาทิ

1) เทคนิคการใช้ Concept Mapping ที่มีหลักการใช้ตรวจสอบความคิดของผู้เรียนว่าคิด อะไร เข้าใจสิ่งที่เรียนอย่างไรแล้วแสดงออกมาเป็นกราฟิก

2) เทคนิค Learning Contracts คือ สัญญาที่ผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกันกำหนด เพื่อใช้เป็น หลักยึดในการเรียนว่าจะเรียนอะไร อย่างไร เวลาใด ใช้เกณฑ์อะไรประเมิน

3) เทคนิค Know –Want-Learned ใช้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ผสมผสานกับ การใช้ Mapping ความรู้เดิม เทคนิคการรายงานหน้าชั้นที่ให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมา นำเสนอหน้าชั้นซึ่งอาจมีกิจกรรมทดสอบผู้ฟังด้วย

4) เทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกัน แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์

3.3.3 การเรียนรู้แบบสรรคนิยม (Constructivism)

การเรียนรู้แบบนี้มีความเชื่อพื้นฐานว่า "ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการอาศัยประสบการณ์แห่งชีวิตที่ได้รับเพื่อค้นหาความจริง โดยมีรากฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งนักทฤษฎีสรรคนิยมได้ประยุกต์ทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาดังกล่าวในรูปแบบและมุมมองใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1) กลุ่มที่เน้นกระบวนการรู้คิดในตัวบุคคล (radical constructivism or personal Constructivism or cognitive oriented constructivist theories) เป็นกลุ่มที่เน้นการ เรียนรู้ของมนุษย์เป็นรายบุคคล โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนรู้วิธีเรียนและรู้วิธีคิด เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2) กลุ่มที่เน้นการสร้างความรู้โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social constructivism or socially oriented constructivist theories) เป็นกลุ่มที่เน้นว่าความรู้ คือ ผลผลิตทางสังคม โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นสองประการ คือ 1) ความรู้ต้องสัมพันธ์กับชุมชน 2) ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคมและประวัติศาสตร์มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้นครูจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

3.3.4 การเรียนรู้จากการสอนแบบเอส ไอ พี (SIP)

การสอนแบบเอส ไอ พี เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อฝึกทักษะทางการสอนให้กับ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับ ทักษะการสอน โดยผลที่เกิดกับผู้เรียนมีผลทางตรง คือ การมีทักษะการสอน การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะทางการสอนและผลทางอ้อม คือ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง ความร่วมมือในการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนรู้

วิธีการที่ใช้ในการสอน คือ การทดลองฝึกปฏิบัติจริงอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง และเป็นระบบ โดยการสอนแบบจุลภาค มีที่ให้ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในการฝึกทดลองตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการ ฝึก ขั้นตอนการสอน คือ ขั้นความรู้ความเข้าใจ ขั้นสำรวจวิเคราะห์และออกแบบการฝึกทักษะ ขั้นฝึกทักษะ ขั้นประเมินผล โครงสร้างทางสังคมของรูปแบบการสอนอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ ในขณะที่ผู้เรียนฝึกทดลองทักษะการสอนนั้น ผู้สอนต้องให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างใกล้ชิด สิ่งที่จะทำให้การฝึกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ความพร้อมของระบบสนับสนุน ได้แก่ ห้องปฏิบัติการสอน ห้องสื่อเอกสารหลักสูตรและการสอน และเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3.5 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการ เรียนการสอนแบบสืบค้น (Inquiry Instruction) การเรียนแบบค้นพบ (Discovery Learning) การ เรียนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่ง การเรียนการสอนแบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนี้ใช้ในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายบุคคล และกระบวนการกลุ่ม

3.3.6 การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยสถาบันการศึกษามักร่วมมือกับแหล่งงานในชุมชน รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหา กิจกรรม และวิธีการประเมิน

3.3.7 การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research–based Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยถือได้ว่าเป็นหัวใจของบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการเรียนที่เน้น การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยตรง เป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้และ การทดสอบความสามารถทางการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอนอาจแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะใหญ่ๆ ได้แก่ การสอนโดยใช้วิธีวิจัยเป็นวิธีสอน การสอนโดยผู้เรียนร่วมทำ โครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยโครงการวิจัยของอาจารย์ การสอนโดยผู้เรียนศึกษางานวิจัยของอาจารย์และของนักวิจัยชั้นนำในศาสตร์ที่ศึกษา และการสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน

3.3.8 การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-Based Approach)

การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ความคิดด้วย ตนเองด้วยการรวบรวม ทำความเข้าใจ สรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์จากการศึกษาด้วยตนเอง เหมาะสำหรับบัณฑิตศึกษา เพราะผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ มีประสบการณ์เกี่ยวกับศาสตร์ที่ศึกษามา ในระดับหนึ่งแล้ว

วิธีการเรียนรู้เริ่มจากการทำความเข้าใจกับผู้เรียนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ตาม แนวนี้ จากนั้นทำความเข้าใจในเนื้อหาและประเด็นหลัก ๆ ของรายวิชา มอบหมายให้ผู้เรียนไป ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดตามประเด็นที่กำหนด แล้วให้ผู้เรียนพัฒนาแนวคิดในประเด็นต่าง ๆ แยกทีละประเด็น โดยให้ผู้เรียนเขียนประเด็นเหล่านั้นเป็นผลงานในลักษณะที่เป็นแนวคิด ของตนเองที่ผ่านการกลั่นกรอง วิเคราะห์เจาะลึกจนตกผลึกทางความคิดเป็นของตนเอง จากนั้นจึง นำเสนอให้กลุ่มเพื่อนได้ช่วยวิเคราะห์ วิจารณ์อีกครั้ง

3.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถแบ่งออกได้ดังนี้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง 2551)

3.4.1 Active Learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยความ กระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลองรายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหา ฯลฯ ได้ใช้ ประสาทสัมผัสต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่ เตรียมการจัด บรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อสิ่งเร้าเสริมแรงให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

3.4.2 Construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์การความรู้ใหม่ด้วยตนเอง อันเกิด จากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ ผู้เรียนรักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้าเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ที่พึงประสงค์

3.4.3 Resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคลและ เครื่องมือทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่ เป็นมนุษย์ (เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่างๆ) ธรรมชาติและเทคโนโลยี ตามหลักการที่ว่า "การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกสถานการณ์"

3.4.4 Thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูก ทางคิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น (ทิศนา แขมมณี และคนอื่นๆ 2543 : 55-59) การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอในลักษณะ ต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณ ในการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกรับและปฏิเสธข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแสดงความคิด เห็นออกได้อย่างชัดเจนและมี เหตุผลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

3.4.5 Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจาก ประการที่หนึ่ง ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจสาระการเรียนรู้ ชวนให้สนใจใฝ่ค้นคว้าศึกษาท้าทาย ให้แสดง ความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ประการที่สองปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

3.4.6 Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถ ประยุกต์ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

3.4.7 Individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นเอกัตบุคคล ผู้สอนยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างกันโดยมีความเชื่อมั่นผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

3.4.8 Good Habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ และ ลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างเป็นกระบวนการการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่นและการเห็นคุณค่าของงาน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ได้ประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ได้มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ ตลอดจนมีคุณลักษณะนิสัยดีงามที่สังคมพึงปรารถนา

3.5 เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน จำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนใน หลากหลายวิธีซึ่งจำแนกได้ดังนี้ (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ 2543 : 36-37)

3.5.1 การจัดการเรียนการสอนทางอ้อม ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบ แบบแก้ปัญหา แบบสร้างแผนผังความคิดแบบใช้กรณีศึกษา แบบตั้งคำถามแบบใช้การตัดสินใจ

3.5.2 เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ วิธีการเรียนแบบศูนย์การเรียน แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.5.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ประกอบการเรียน เช่น การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียน และแบบฝึกหัดการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนชุดการสอน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป

3.5.4 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย การโต้วาทีกลุ่ม การอภิปราย การระดมพลังสมอง กลุ่มแก้ปัญหา กลุ่มติวการประชุมต่าง ๆ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มสืบค้นคู่คิดการฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

3.5.5 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เกม กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลองละคร เกม กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลอง ละคร บทบาท สมมติ

3.5.6 เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ ได้แก่ ปริศนาความคิดร่วมมือแข่งขันหรือกลุ่มสืบค้น กลุ่มเรียนรู้ ร่วมกัน ร่วมกันคิด กลุ่มร่วมมือ

3.5.7 เทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบใช้เวลาเล่าเรื่อง (Story line) และการเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem-Solving)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) สมคิด พรมจุ้ย และคนอื่นๆ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2551(ฉบับส่ง ก.พ.ร.)โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (โครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียน จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน ชุดวิชาที่เปิดสอน ชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำนวนชั่วโมง/สถิติการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวนชั่วโมงที่เปิดให้บริการให้นักศึกษาใช้ห้องคอมพิวเตอร์ จำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุด) 2) เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ประเด็นของตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. และ 3) เพื่อประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แบบสอบถาม การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีดังนี้

ก. มีหลักสูตรที่เปิดสอน จำนวน 75 หลักสูตร จำแนกเป็นระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 53 หลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 22 หลักสูตร และมีหลักสูตรที่มีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำนวน 58 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 73 ชุดวิชา

ข. มีชุดวิชาที่เปิดสอนชุดวิชา จำนวน 566 ชุดวิชา จำแนกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 389 ชุดวิชา และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 177 ชุดวิชา มีการผลิต

ค. และเปิดสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 42 ชุดวิชา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 14 ชุดวิชา ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 28 ชุดวิชา

ง. มีการจัดให้นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ จำนวน 6 สาขาวิชา 18 ชุดวิชา 27 ครั้ง มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 1,908 คน

จ. มีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี 12 สาขาวิชา จำนวน 36 ชุดวิชา จัดอบรม จำนวน 198 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมจำนวน 17,105 คน และมีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 10 สาขาวิชา จำนวน 29 ชุดวิชา จำนวน 27 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการอบรม จำนวน 2,341 คน

ฉ. มหาวิทยาลัยจัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยบริการจำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศจำนวน 40 เครื่อง และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาราชการ มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 2,900 คน

ช. มีผู้ใช้บริการห้องสมุด มสธ. จำนวน 372,586 คน

(2) การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ประเด็นของตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.พบว่า

ก. ประเด็นที่ 1 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.2

ข. ประเด็นที่ 2 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 76.9 และระดับบัณฑิตศึกษาระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.8

ค. ประเด็นที่ 3 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม (ร้อยละ 83.8-87.5)

ง. ประเด็นที่ 4 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.0

จ. ประเด็นที่ 5 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.5

ฉ. ประเด็นที่ 6 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7

ช. ประเด็นที่ 7 มีคณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียนทุกสื่อ จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 77.6 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และคณาจารย์มีการนำผลวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อไปพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.0

(3) การประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพ การสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า 1) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยภาพรวมระดับมากถึงมากที่สุด จำนวน 3,012 คน คิดเป็นร้อยละ 92.0 และ 2) ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.51) รายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดอันดับแรกคือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.66) รองลงมาคือ อาจารย์มีความพร้อมและสามารถสรุปสาระสำคัญให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย กระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง

2) สมคิด พรมจุ้ย และคนอื่นๆ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2551 (ฉบับส่งวิจัยสถาบัน) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) เพื่อประเมินและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชาโดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้
แบบสอบถามคณาจารย์ แบบสอบถามนักศึกษาและแบบบันทึกข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีดังนี้

ก. หลักสูตรที่เปิดสอน จำนวน 75 หลักสูตรจำแนกเป็นระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 53 หลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 22 หลักสูตร และในหลักสูตรดังกล่าวมีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำนวน 58 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 73 ชุดวิชา

ข. ชุดวิชาที่เปิดสอนชุดวิชา จำนวน 566 ชุดวิชา จำแนกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 389 ชุดวิชา และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 177 ชุดวิชา มีการผลิตและเปิดสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 42 ชุดวิชา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 14 ชุดวิชา ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 28 ชุดวิชา

ค. การจัดให้นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีจำนวน 6 สาขาวิชา 18 ชุดวิชา 27 ครั้ง มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 1,908 คน

ง. การจัดประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 12 สาขาวิชา จำนวน 36 ชุดวิชา จัดอบรม จำนวน 198 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมจำนวน 17,105 คน และมีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 10 สาขาวิชา จำนวน 29 ชุดวิชา จำนวน 27 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการอบรม จำนวน 2,341 คน

จ. มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา จำนวน 345 เครื่อง และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 46 เครื่อง จัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยบริการจำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศจำนวน 40 เครื่อง และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาราชการ จำนวน 10 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 2,900 คน

ฉ. ผู้ใช้บริการห้องสมุด มสธ. มีจำนวน 372,586 คน

(2) ประเมินและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์

สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า

ก) ประเด็นที่ 1

(ก) คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.2

(ข) เปรียบเทียบการมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษาของคณาจารย์ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

ข) ประเด็นที่ 2

(ก) คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 76.9

(ข) เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับปริญญาตรี แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาหรือการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์/Internet (x^2= 10.221) และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ (x^2=8.448)

(ค) คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.5

(ง) เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05ในทุกกิจกรรม

ค) ประเด็นที่ 3

(ก) คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม (ร้อยละ 83.8-87.5)

(ข) เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม

ง) ประเด็นที่ 4

(ก) คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.0

(ข) เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์และนักศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ.05

จ) ประเด็นที่ 5

(ก) คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.5

(ข) เปรียบเทียบคณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยการให้คะแนน P C R (x^2=11.908)

ฉ) ประเด็นที่ 6

(ก) คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7

(ข) เปรียบเทียบคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการนำผลการประเมินการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมรายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่ม หรือบอกจุดบกพร่องเพื่อให้นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ฯลฯ (x^2= 7.280)

ช) ประเด็นที่ 7

(ก) มีคณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียนทุกสื่อ จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 79.3 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และคณาจารย์มีการนำผลวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อไปพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.0

(ข) เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน (ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ) แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

(3) ประเมินและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา พบว่า

ก. นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54) รายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรกคือ เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.68) รองลงมาคือ อาจารย์มีความพร้อมที่จะสอน/อบรม การแต่งกายมีความเหมาะสม สามารถสรุปสาระสำคัญให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง และการตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม

ข. ประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแยกตามสาขาวิชาที่สังกัด พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ศิลปศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.57) ศึกษาศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.58) นิติศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.58) วิทยาศาสตร์สุขภาพ ($\bar{X}$ = 4.52) มนุษยนิเวศศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.65) รัฐศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.50) ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ($\bar{X}$ = 4.55) และพยาบาลศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.82) นักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ วิทยาการจัดการ ($\bar{X}$ = 4.44) เศรษฐศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.42) นิเทศศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.42) และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.43)

ค. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามสาขาวิชา พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า มีนักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

ก) ศิลปศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์

ข) ศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากวิทยาการจัดการและพยาบาลศาสตร์

ค) วิทยาการจัดการ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนิติศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์

ง) นิติศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์ และวิทยาการจัดการ

จ) วิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์

ฉ) เศรษฐศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์

ช) มนุษยนิเวศศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนิเทศศาสตร์

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการจัดการ

ซ) รัฐศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์

ฌ) ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์

ญ) นิเทศศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากมนุษยนิเวศศาสตร์และพยาบาลศาสตร์

ฎ) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์ และมนุษยนิเวศศาสตร์

ฏ) พยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาเกือบทุกสาขาวิชา ยกเว้น มนุษยนิเวศศาสตร์

ง. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า มีนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

ก) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ข) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ค) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็น แตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3) สมคิด พรมจุ้ย และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2552 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. 3) เพื่อประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แบบสอบถามคณาจารย์ แบบสอบถามนักศึกษา และรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 หน่วยงาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีดังนี้

ก. มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตร 12 สาขาวิชา จำนวน 79 หลักสูตร แยกเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร 7 หลักสูตร ระดับปริญญาตรี 48 หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 20 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 2 หลักสูตร และมีหลักสูตรที่มีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี / ค้นคว้าอิสระ จำนวน 63 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 77 ชุดวิชา

ข. มีชุดวิชาที่เปิดสอนจำนวน 457 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร /ปริญญาตรี 359 ชุดวิชา ระดับปริญญาโท 96 ชุดวิชา และระดับปริญญาเอก 2 ชุดวิชา มีชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 99 ชุดวิชา โดยแยกเป็นชุดวิชาระดับปริญญาตรี จำนวน 32 ชุดวิชา และชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 67 ชุดวิชา

ค. มีการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2/2551 ทั้ง 12 สาขาวิชา จำนวนชุดวิชา 38 ชุดวิชา เป็นจำนวน 100 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 8,525 คน

ง. มีการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 7 สาขาวิชา รวมชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา จำนวน 813 คน

จ. มีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชานักศึกษาปริญญาตรี ปีการศึกษา 2/2551 จำนวน 6 สาขาวิชา 22 ชุดวิชา 30 ครั้ง มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 2,160 คน และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดฝึกอบรมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40)

ฉ. มีการสอนเสริมทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2/2551 จำนวน 7 สาขาวิชา โดยเมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาลงทะเบียน จำนวน 91,393 คน กับนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 9,866 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และเมื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40)

ช. มีการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา (สัมมนาเสริม/เข้มชุดวิชาสัมมนาเข้มวิทยานิพนธ์ 1-3 การศึกษาค้นคว้าอิสระ และ อบรมเสริม / เข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ) จำนวนครั้ง 1,837 ครั้ง และมีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม 26,008 คน

ซ. มีจำนวนชุดวิชาในคลังข้อสอบ จำนวน 141 ชุดวิชา มีการออกข้อสอบใหม่ จำนวน 81 ชุดวิชา มีจำนวนชุดวิชาที่ปรับปรุงข้อสอบ จำนวน 118 ชุดวิชา

ฌ. มีการจัดให้นักศึกษาทั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาฝึกปฏิบัติ/

ฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ มีการฝึกจำนวน 426 ชั่วโมง มีนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 5,430 คน

ญ. มีการจัดอบรมคณาจารย์ และบุคลากร ในหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ กว่า 30 หลักสูตร จำนวน 426 ชั่วโมง มีผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 540 คน

ฎ. มีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 382 เครื่อง จัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยบริการจำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศจำนวน 90 เครื่อง และจัดบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา จำนวน 277 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 5,430 คน

ฏ. มีการเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุด และมีผู้ใช้บริการ จำนวน 311,210 คน

(2) การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ประเด็นของตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. พบว่า

ก. ประเด็นที่ 1 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.9 และเมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า คณาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 79.6 – 93.1

ข. ประเด็นที่ 2 มหาวิทยาลัยมีมาตรการให้คณาจารย์ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยมีมาตรการให้คณาจารย์ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.2 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนมาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.6

ค. ประเด็นที่ 3 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ79.7 - 82.5 และเมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสำรวจ หรือการวิจัย หรือการ

ประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้นอยู่ในระดับมาก–มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม จำนวน 8 สาขาวิชา / สำนัก

ง. ประเด็นที่ 4 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.8 และคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.5 เมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 78.1 – 98.9

จ. ประเด็นที่ 5 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์มีการสำรวจ หรือการวิจัย หรือการประเมินผลการจัดการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.9 และมีการนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.3 และเมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์มีการสำรวจ หรือการวิจัย หรือการประเมินผลการจัดการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 80.2 และมีการนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 82.9 - 100

ฉ. ประเด็นที่ 6 มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้คณาจารย์ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.0 และเมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาและนำผลวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาสื่ออยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 77.6 – 99.4

ช. ประเด็นที่ 7 มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์นำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.7 และเมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่ามหาวิทยาลัยมีการส่งเสริม สนับสนุนให้คณาจารย์ นำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด 11 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 71.3 – 95.1

(3) การประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43) และเมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43)

4.4.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับสื่อการศึกษา

1) จิตรนภา รุจิระชาติกุล และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 : วิธีพิจารณาความอาญา (41343) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน และรายการวิทยุกระจายเสียง โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.9 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ร้อยละ 27.7 มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 66.6 รายได้ต่อเดือนสูงกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 31.1 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาต่อใน มสธ. ระดับต่ำกว่าอนุปริญญา ร้อยละ 48.0 และผู้ตอบทั้งหมดศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ร้อยละ 100.0

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า คุณภาพของการนำเสนอเนื้อหา ความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหา ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาอยู่ในระดับดี ส่วนการปรับปรุงเอกสารการสอน ระบุเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านไม่เข้าใจ 3 อันดับแรก ได้แก่เนื้อหาหน่วยที่ 9 หน่วยที่ 8 และหน่วยที่ 7 เสนอแนะว่าเนื้อหาควรทันสมัยกระชับ และควรยกตัวอย่างประกอบให้มาก และเป็นตัวอย่างที่ทันสมัยตรงกับคำอธิบาย ควรมีสรุปเนื้อหาแต่ละบทเพิ่มแบบฝึกปฏิบัติให้มาก และโดยรวมนักศึกษาพึงพอใจต่อเอกสารการสอนระดับมาก และสื่อเสริมที่ต้องการมากที่สุด คือ วีซีดี

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียง พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังรายการ ร้อยละ 8.5 ไม่ฟังรายการ ร้อยละ 82.5 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังรายการ เพราะไม่มีเวลาฟัง สำหรับผู้ที่ฟังส่วนใหญ่รับฟังทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่ายเพื่อการศึกษา คุณภาพของรายการวิทยุกระจายเสียง รายการมีความน่าติดตามพอใช้ ฟังรายการแล้วทำให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นพอใช้ ความรู้ที่ได้รับจากรายการดี และประโยชน์ที่ได้รับจากรายการดีและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรายการดี การปรับปรุงรายการวิทยุกระจายเสียง เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมาก คือ รูปแบบบรรยาย โดยเป็นรายการที่ผลิตไว้แล้วนำมาเปิดเทปออกอากาศ

2) จิตรนภา รุจิระชาติกุล และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการบัญชีขั้นกลาง 1 และระบบสารสนเทศทางการบัญชี (32207) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน ซีดีเสียงประจำชุดวิชา และรายการวิทยุโทรทัศน์ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 92.5 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี ร้อยละ 48.0 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 54.9 รายได้ต่อเดือน 6,500-10,000 บาท ร้อยละ 53.2 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาใน มสธ. ระดับอนุปริญญา ร้อยละ 75.7 และผู้ตอบทั้งหมดเรียนในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 100.0 ข

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า คุณภาพของการนำเสนอเนื้อหา ความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหา ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาอยู่ในระดับดีทุกหน่วยส่วนการปรับปรุงเอกสารการสอน ระบุเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านแล้วเข้าใจ 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาหน่วยที่ 4 หน่วยที่ 6 และหน่วยที่ 10 เสนอแนะว่านักศึกษาต้องการให้มีการอธิบายวิธีการคำนวณให้ละเอียด เนื้อหาเข้าใจยากมาก ต้องการให้แสดงวิธีการและขั้นตอนการคิดในแต่ละหน่วยลงใน VCD หรือ DVD และต้องการให้เฉลยวิธีการคำนวณในแบบฝึกปฏิบัติด้วย โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนระดับดี และสื่อเสริมที่ต้องการมากที่สุด คือ VCD

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 74.6 ไม่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 24.9 โดยให้เหตุผลที่ไม่ฟังว่าไม่มีเวลาติดตามรับฟัง คุณภาพของซีดีเสียง รายการมีความน่าติดตามดี ความชัดเจนของเสียงดี คุณภาพของแผ่นซีดีดี ฟัง

รายการแล้วทำให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสากรารสอนเพิ่มขึ้นพอใช้ ความรู้ที่ได้รับจากรายการพอใช้ ประโยชน์ที่ได้รับจากรายการดี และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อซีดีเสียงประจำชุดวิชาระดับดี การปรับปรุงซีดีเสียงเสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมากคือ รูปแบบบรรยาย และนักศึกษาสามารถรับฟังจาก MP3 ได้ นักศึกษาเสนอแนะให้เปลี่ยนสื่อจาก CD เป็น VCD หรือ DVD

(4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุโทรทัศน์ พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ชมรายการวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 11.0 โดยส่วนใหญ่ชมรายการทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 และผู้ที่ไม่ชมรายการวิทยุโทรทัศน์ มีร้อยละ 87.3 โดยให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาชมรายการ คุณภาพของรายการวิทยุโทรทัศน์ รายการมีความน่าติดตามรับชมดี ชมรายการแล้วทำให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นดี ความรู้ที่ได้รับจากรายการพอใช้ ประโยชน์ที่ได้รับจากรายการดี และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุโทรทัศน์พอใช้ การปรับปรุงคุณภาพรายการวิทยุโทรทัศน์ เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมา คือ รูปแบบอาจารย์บรรยายพร้อมมีภาพหรือตัวอักษรหรือชาร์ทตารางประกอบ ลักษณะการออกอากาศจะเป็นรายการสดที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาในรายการ และเสนอแนะว่าควรเพิ่มเวลาในการออกอากาศ

3) จิตรนภา รุจิระชาติกุล และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (27101) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน และรายการวิทยุกระจายเสียง โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.8 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 38.8 มีอาชีพรับราชการมากที่สุด ร้อยละ 66.2 รายได้ต่อเดือน 6,500-10,000 บาท ร้อยละ 61.2 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาต่อใน มสธ. ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.0 และผู้ตอบเรียนในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 58.8 และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 41.2

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า คุณภาพของการนำเสนอเนื้อหา ความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหา ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาอยู่ในระดับดีทุกหน่วย ส่วนการปรับปรุงเอกสารการสอน ระบุเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านไม่เข้าใจอันดับแรก คือ หน่วยที่ 3 อันดับสอง คือ หน่วยที่ 8 และหน่วยที่ 14 อันดับสาม คือ หน่วยที่ 2 เสนอแนะว่าเนื้อหาควรกระชับทันสมัย ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับผู้ที่ไม่เคย

เรียน โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนในระดับมาก และสื่อเสริมที่ต้องการมากที่สุด คือ วีซีดี

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียง พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังรายการ ร้อยละ 16.3 ไม่ฟังรายการ ร้อยละ 71.2 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังรายการ เพราะไม่มีเวลาฟัง สำหรับผู้ที่ฟังรายการส่วนใหญ่รับฟังทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่ายเพื่อการศึกษา โดยฟังเป็นบางรายการ คุณภาพของรายการวิทยุกระจายเสียง รายการมีความน่าติดตามดี ฟังรายการแล้วทำให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นดี ความรู้ที่ได้รับจากรายการดี และประโยชน์ที่ได้รับจากรายการดี และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรายการดี การปรับปรุงรายการวิทยุกระจายเสียง เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมาก คือ รูปแบบสารคดี โดยออกอากาศเป็นรายการสดที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาในรายการ และเสนอแนะว่าสื่อเสริมที่ต้องการควรมีการใช้งานสะดวกและมีความทันสมัย

4) รัตตินันท์ ลีนะจารุสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์ (51309) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.8 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี และ 41-45 ปี ร้อยละ 24.4 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 100.0 รายได้ต่อเดือนสูงกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 37.2 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาใน มสธ. ระดับอนุปริญญา ร้อยละ 50.0 และเรียนในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 96.5

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพเอกสารการสอนในส่วนของการนำเสนอเนื้อหา ความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหา ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาทุกหน่วยอยู่ในระดับมาก และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนในระดับมาก และสื่อเสริมที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือ วีซีดี แต่ก็มีนักศึกษาบางส่วนระบุว่าเนื้อหาบางหน่วยเป็นเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากอ่านแล้วยังไม่เข้าใจ อาทิ หน่วยที่ 11 หน่วยที่ 15 และหน่วยที่ 12

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 80.2 ไม่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 15.1 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังเพราะไม่มีเวลาฟัง ร้อยละ 92.3 โดยภาพรวมนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพของซีดีเสียงในด้านการนำเสนอความเข้าใจ

ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการฟังอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพของแผ่นซีดี ประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ความชัดเจนของเสียง การฟังรายการทำให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจต่อซีดีเสียง ความรู้ที่ได้รับจากรายการ และความน่าติดตามรับฟัง ส่วนการปรับปรุงซีดีเสียงนักศึกษาเสนอรูปแบบบรรยาย และถ้าเปลี่ยนเป็นแผ่นซีดี MP3 นักศึกษา ร้อยละ 61.6 สามารถฟังได้

(4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุโทรทัศน์ พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ดูรายการ ร้อยละ 15.1 ไม่ดูรายการ ร้อยละ 75.6 ให้เหตุผลที่ไม่ดูรายการ เพราะไม่มีเวลา ร้อยละ 46.1 คุณภาพของรายการวิทยุโทรทัศน์ การชมรายการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นมาก ได้รับความรู้มาก ได้รับประโยชน์มาก และมีความน่าติดตามรับชมรายการมาก โดยรวมมีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุโทรทัศน์ระดับมาก การปรับปรุงรายการวิทยุโทรทัศน์ เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมาก คือ รูปแบบสาธิต เป็นรายการที่ผลิตไว้แล้วหรือรายการสดที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาในรายการได้

5) รัตตินันท์ ลีนะจารุสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์ (16412) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษาซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน และซีดีเสียงประจำชุดวิชา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.3 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 35.8 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 34.6 มีรายได้ต่อเดือน 6,500-10,000 บาท ร้อยละ 29.6 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาที่ มสธ. ระดับต่ำกว่าอนุปริญญา ร้อยละ 80.2 และเรียนในสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ร้อยละ 98.8

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า เอกสารการสอนมีคุณภาพในระดับมากทุกหน่วย และนักศึกษามีความพึงพอใจเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์ในระดับมาก ส่วนเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านไม่เข้าใจที่นักศึกษาระบุมาพอสมควร ได้แก่ หน่วยที่ 13 หน่วยที่ 7 และหน่วยที่ 6 สำหรับสื่อเสริมที่นักศึกษาต้องการเพื่อช่วยในการเรียน พบว่า สื่อวีซีดีเป็นสื่อที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด ส่วนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเอกสารการสอน ได้แก่ แบบฝึกปฏิบัติเฉลยคำตอบผิด เนื้อหาควรกระชับกว่านี้ เนื้อหาควร

ใช้เหตุการณ์ปัจจุบันเป็นตัวอย่าง ต้องการแบบฝึกปฏิบัติแบบเดิม ต้องการให้ทำเป็น MP3 หรือ e-Learning เป็นต้น

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 70.3 ไม่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 22.2 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังเพราะไม่มีเวลา ร้อยละ 44.4 โดยภาพรวมนักศึกษามีความเห็นว่าซีดีเสียงประจำชุดวิชามีคุณภาพอยู่ในระดับมากทุกประเด็นไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอ ความเข้าใจ ประโยชน์ที่ได้รับจากการฟัง และความพึงพอใจต่อซีดี ส่วนรูปแบบรายการที่นักศึกษาต้องการ คือ รูปแบบบรรยาย และนักศึกษาต้องการ Download ไฟล์ MP3 แทนการจัดส่งทางไปรษณีย์ ร้อยละ 45.7

6) วาณี บุณยะไวโรจน์ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาวิทยาศาสตร์ในการแพทย์แผนไทย (55302) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน ซีดีเสียงประจำชุดวิชา รายการวิทยุกระจายเสียง และรายการวิทยุโทรทัศน์ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.3 มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 37.5 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 48.4 รายได้ต่อเดือน 6,500-10,000 บาท ร้อยละ 26.6 และสูงกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 26.6 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาใน มสธ. ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59.4 และเรียนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 100.0

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า คุณภาพของการนำเสนอเนื้อหา ของทุกหน่วยอยู่ในระดับมาก ส่วนความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหา ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับทุกหน่วยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น หน่วยที่ 2 หน่วยที่ 3 หน่วยที่ 4 และหน่วยที่ 5 ประเมินคุณภาพในประเด็นดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง และทั้ง 4 หน่วยดังกล่าว นักศึกษาระบุว่าเป็นเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านไม่เข้าใจ โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนระดับมาก และสื่อสริมที่ต้องการมากที่สุดคือ วีซีดี

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 78.1 ไม่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 14.1 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังเพราะไม่มีเวลาฟัง ร้อยละ 66.7 คุณภาพของซีดีเสียง รายการมีความชัดเจนของเสียงดี มีความน่าติดตามรับฟังมาก ได้รับความรู้มาก ได้รับประโยชน์มาก การฟังรายการทำให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนปานกลาง และแผ่นซีดีมีคุณภาพดี โดยรวมมีความพึงพอใจต่อซีดีเสียงระดับปานกลาง การปรับปรุงซีดีเสียง

เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมากคือ รูปแบบสารคดี และรูปแบบบรรยาย ที่เน้นประเด็นสำคัญ หากเปลี่ยนเป็นแผ่นซีดี MP3 นักศึกษาร้อยละ 80.0 สามารถฟังได้

(4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียง พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังรายการ ร้อยละ 18.8 ไม่ฟังรายการ ร้อยละ 78.1 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังรายการ เพราะไม่มีเวลาฟังรายการ ร้อยละ 52.0 คุณภาพของรายการวิทยุกระจายเสียง การฟังรายการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนปานกลาง ได้รับความรู้และประโยชน์ปานกลาง และมีความน่าติดตามรับฟังรายการปานกลาง โดยรวมมีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุกระจายเสียงระดับปานกลาง การปรับปรุงรายการวิทยุกระจายเสียง เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมาก คือ รูปแบบบรรยาย เป็นรายการที่ผลิตไว้แล้วหรือรายการสดที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาในรายการได้ และเสนอแนะว่าควรให้มีความหลากหลายเพื่อให้รายการน่าติดตามรับฟัง

(5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุโทรทัศน์ พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ชมรายการ ร้อยละ 23.4 ไม่ชมรายการ ร้อยละ 65.6 ให้เหตุผลที่ไม่ชมรายการ เพราะไม่มีเวลาชมรายการ ร้อยละ 50.0 คุณภาพของรายการวิทยุโทรทัศน์ การชมรายการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นมาก ได้รับความรู้มาก ได้รับประโยชน์มาก และมีความน่าติดตามรับชมรายการมาก โดยรวมมีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุโทรทัศน์ระดับมาก การปรับปรุงรายการวิทยุโทรทัศน์ เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมาก คือ รูปแบบสาธิต เป็นรายการที่ผลิตไว้แล้วหรือรายการสดที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาในรายการได้

7) วาณี บุณยะไวโรจน์ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาสารสนเทศและการวิจัยทางการพยาบาล (51206)

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน ซีดีเสียงประจำชุดวิชา และรายการวิทยุกระจายเสียง โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.5 มีอายุ 31-35 ปี ร้อยละ 35.0 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 96.2 รายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 33.8 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาใน มสธ. ระดับอนุปริญญา ร้อยละ 57.5 และเรียนในสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 100.0

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า คุณภาพของการนำเสนอเนื้อหา ความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหา ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับทุกหน่วยมีคุณภาพในระดับ

มาก นักศึกษาระบุเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านไม่เข้าใจ ได้แก่ หน่วยที่ 6 หน่วยที่ 7 หน่วยที่ 8 และหน่วยที่ 10 โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนระดับมาก และสื่อเสริมที่ต้องการมากที่สุดคือ วีซีดี

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 73.7 ไม่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 25.0 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังเพราะไม่มีเวลาฟัง ร้อยละ 25.0 คุณภาพของซีดีเสียง รายการมีความชัดเจนของเสียงดี มีความน่าติดตามรับฟังมาก ได้รับความรู้มาก ได้รับประโยชน์มาก การฟังรายการทำให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นมาก และแผ่นซีดีมีคุณภาพดี โดยรวมมีความพึงพอใจต่อซีดีเสียงระดับมาก การปรับปรุงซีดีเสียง เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมากคือ รูปแบบบรรยาย หากเปลี่ยนเป็นแผ่นซีดี MP3 นักศึกษาร้อยละ 86.4 สามารถฟังได้

(4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียง พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังรายการ ร้อยละ 12.5 ไม่ฟังรายการ ร้อยละ 78.8 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังรายการ เพราะไม่มีเวลาฟังรายการ ร้อยละ 46.0 คุณภาพของรายการวิทยุกระจายเสียง การฟังรายการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นมาก ได้รับความรู้และประโยชน์มาก และมีความน่าติดตามรับฟังรายการปานกลาง โดยรวมมีความพึงพอใจต่อรายการวิทยุกระจายเสียงระดับมาก การปรับปรุงรายการวิทยุกระจายเสียง เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมาก คือ รูปแบบบรรยาย เป็นรายการสดที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาในรายการได้

8) วิชัย วิชยศิริ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาสุขภาพกับการพัฒนา (53203) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน และซีดีเสียงประจำชุดวิชา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 78.1 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี ร้อยละ 28.8 ประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้าง/พนักงานราชการ ร้อยละ 83.6 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 42.5 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาที่ มสธ. คือ ระดับต่ำกว่าอนุปริญญา ร้อยละ 46.6 และเป็นนักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 50.7 และนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 43.8

(2) จำนวนผู้ใช้สื่อซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า จำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียงประจำชุดวิชา มีร้อยละ 54.8 โดยส่วนใหญ่ฟังเป็นบางเรื่อง ร้อยละ 26.0 และรับฟังทุกเรื่อง ร้อยละ 19.2 ส่วนผู้รับฟังซีดีเสียงประจำชุดวิชาให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาฟังซีดีเสียง ร้อยละ 31.8

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา พบว่า เอกสารการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับมากทุกหน่วยและทุกประเด็น ส่วนซีดีเสียงประจำชุดวิชามีคุณภาพอยู่ในระดับมากทุกประเด็น

(4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา พบว่า นักศึกษาต้องการให้มีสื่อเสริมประเภท VCD มากที่สุด ร้อยละ 46.6 ส่วนเนื้อหาในเอกสารการสอนหน่วยที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านแล้วยังไม่เข้าใจที่ระบุมากมี 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยที่ 7 (29 คน) อันดับที่สอง ได้แก่ หน่วยที่ 6 (27 คน) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ หน่วยที่ 3 (25 คน)

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อซีดีเสียงประจำชุดวิชาในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้กระชับรัดกุมและเห็นว่าควรทำเป็นแผ่น VCD แทน

9) วิชัย วิชยศิริ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการเงินธุรกิจ (60482) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่งสื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน และซีดีเสียงประจำชุดวิชา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.0 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 36.0 ประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้าง/พนักงานราชการ ร้อยละ 34.0 มีรายได้ต่อเดือน 6,500-10,000 บาท ร้อยละ 32.0 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาที่ มสธ. คือระดับต่ำกว่าอนุปริญญา ร้อยละ 32.0 และทั้งหมดเป็นนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

(2) จำนวนผู้ใช้สื่อซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า จำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียงประจำชุดวิชา มีร้อยละ 68.0 โดยส่วนใหญ่ฟังทุกเรื่อง ร้อยละ 30.0 และฟังเกือบทุกเรื่อง ร้อยละ 22.0 ส่วนผู้ที่ไม่ฟังซีดีเสียงประจำชุดวิชา ให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาฟังซีดีเสียง ร้อยละ 18.8

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าเอกสารการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับมากเกือบทุกหน่วยการสอน แต่มีหน่วยที่ 9 ที่นักศึกษาเห็นว่าเมื่อศึกษาเอกสารการสอนแล้วมีความเข้าใจในระดับปานกลาง สำหรับซีดีเสียง

ประจำชุดวิชานักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณภาพอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นการฟังรายการทำให้เข้าใจเนื้อหาในการศึกษาเอกสารการสอนเพิ่มขึ้นปานกลาง

(4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้มีสื่อเสริมประเภท VCD มากที่สุด ร้อยละ 48.0 รองลงมา ได้แก่ e-Learning ร้อยละ 34.0 และเนื้อหาในเอกสารการสอนหน่วยที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านแล้วยังไม่เข้าใจ 3 ลำดับแรก ได้แก่ หน่วยที่ 9 (19 คน) ลำดับที่ 2 ได้แก่ หน่วยที่ 12 (17 คน) และลำดับที่ 3 ได้แก่ หน่วยที่ 5 (10 คน)

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่าลำดับแรก คือ เนื้อหามากเกินไป ควรเน้นประเด็นสำคัญ รองลงมา ได้แก่ให้มีภาพพร้อมเสียงบรรยาย

10) วิชัย วิชยศิริ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาเศรษฐศาสตร์เพื่อการบริหารรัฐกิจ (33203) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในประเด็นดังนี้ จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา คุณภาพสื่อการศึกษา ความพึงพอใจต่อสื่อการศึกษา และการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.1 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 24.1 ประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้าง/พนักงานราชการ ร้อยละ 48.6 มีรายได้ต่อเดือน 6,500-10,000 บาท ร้อยละ 31.0 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาที่ มสธ. คือระดับต่ำกว่าอนุปริญญา ร้อยละ 69.3 เป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 98.3

(2) จำนวนผู้ใช้สื่อซีดีเสียงประจำชุดวิชา พบว่า จำนวนนักศึกษาที่ฟังซีดีเสียงประจำชุดวิชา มีร้อยละ 73.3 โดยส่วนใหญ่รับฟังเป็นบางเรื่อง ร้อยละ 30.7 และฟังทุกเรื่อง ร้อยละ 30.4 ส่วนผู้ที่ไม่ฟังซีดีเสียง ร้อยละ 28.4 ให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาฟัง

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา นักศึกษามีความคิดเห็นว่าเอกสารการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับมากเกือบทุกหน่วย ยกเว้น หน่วยที่ 2, หน่วยที่ 4, หน่วยที่ 12 และ หน่วยที่ 14 ที่นักศึกษาเห็นว่าบางประเด็นมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น สำหรับซีดีเสียงประจำ

ชุดวิชานักศึกษาเห็นว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นประเด็นความน่าติดตามรับฟังรายการ ความชัดเจนของเสียง และคุณภาพของแผ่นซีดีอยู่ในระดับมาก

(4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษาต้องการให้มีสื่อเสริมประเภท VCD มากที่สุด ร้อยละ 54.5 และนักศึกษาเห็นว่าเนื้อหาวิชาในเอกสารการสอนหน่วยที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านแล้วยังไม่เข้าใจ 3 ลำดับแรก คือ หน่วยที่ 2 (117 คน) หน่วยที่ 14 (100 คน) และ หน่วยที่ 5 (90 คน) แต่นักศึกษามีความพึงพอใจในเอกสารการสอน ร้อยละ 48.5

ส่วนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพซีดีเสียงประจำชุดวิชา ได้แก่ บรรยายไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาทำให้ไม่เข้าใจ ต้องการให้ทำเป็น VCD แทน และการบรรยายไม่น่าฟัง เร็วเกินไป

11) รัตตินันท์ ลีนะจารุสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาหลักเศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข (53405) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ คุณภาพเอกสารการสอน และการปรับปรุงคุณภาพเอกสารการสอน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.8 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี ร้อยละ 32.3 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 91.4 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 35.5 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาที่มสธ. คือระดับอนุปริญญา ร้อยละ 49.5 และเป็นนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 96.5

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพเอกสารการสอนในส่วนของการนำเสนอเนื้อหา ความเข้าใจ ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหา นักศึกษามีความเห็นว่าโดยภาพรวมเอกสารการสอนมีคุณภาพในระดับปานกลางถึงมากเกือบทุกหน่วย ยกเว้นหน่วยที่ 10 หน่วยที่ 11 และหน่วยที่ 13 มีคุณภาพในระดับมาก นอกจากนี้นักศึกษา

ได้เสนอแนะให้ปรับปรุงในส่วนของเนื้อหาให้กระชับกว่านี้ ต้องการให้เนื้อหาเข้าใจง่ายกว่านี้ ต้องการแบบฝึกปฏิบัติแบบเดิม ต้องการให้แสดงวิธีคำนวณในแบบฝึกปฏิบัติ และต้องการสื่อ VCD

12) วาณี บุณยะไวโรจน์ และคนอื่นๆ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาระบบสารสนเทศและการวิจัยเพื่อการจัดการการผลิตสัตว์ (93434) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพสื่อการศึกษา และ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา ซึ่ง

สื่อการศึกษาที่นำมาศึกษาประกอบด้วย เอกสารการสอน และรายการวิทยุกระจายเสียง โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 85.4 มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30.4 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 65.2 รายได้ต่อเดือนสูงกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 55.1 คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาใน มสธ. ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.8 และเรียนในสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 100.0

(2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารการสอน พบว่า คุณภาพของการนำเสนอเนื้อหา ความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหา ความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาทุกหน่วยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นหน่วยที่ 7 และหน่วยที่ 8 ที่มีคุณภาพในระดับปานกลาง ส่วนการปรับปรุงเอกสารการสอน ระบุเนื้อหาที่ทำความเข้าใจยากหรืออ่านไม่เข้าใจ ได้แก่ เนื้อหาหน่วยที่ 7 และ หน่วยที่ 8 เสนอแนะว่าควรอธิบายเนื้อหาให้เข้าใจง่ายโดยเฉพาะสูตรการคำนวณ โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนระดับมาก และสื่อสริมที่ต้องการมากที่สุดคือ วีซีดี

(3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียง พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ฟังรายการ ร้อยละ 13.9 ไม่ฟังรายการ ร้อยละ 81.7 ให้เหตุผลที่ไม่ฟังรายการ เพราะไม่มีเวลาฟังรายการ ร้อยละ 58.9 คุณภาพของรายการวิทยุกระจายเสียง การฟังรายการช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในเอกสารการสอนปานกลาง ได้รับความรู้และประโยชน์ปานกลาง แต่มีความน่าติดตามรับฟังรายการมาก โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจรายการวิทยุกระจายเสียงมาก ส่วนการปรับปรุงรายการวิทยุกระจาย-เสียง เสนอรูปแบบรายการที่ต้องการมาก คือ รูปแบบบรรยาย รูปแบบสารคดี จัดเป็นรายการที่ผลิตไว้แล้วหรือรายการสดที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหาในรายการได้

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

4.2.1 ชากอน – ดูเก (Chacon – Duque,1985) ได้ศึกษาเรื่อง A Multivaliate Model for Evaluating Distance Higher Education (Causal Modeling, Information Systems) ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในรายวิชาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยศึกษารายวิชาที่เปิดสอนโดยระบบทางไกลในมหาวิทยาลัยเพ็นซิลเวเนีย จำนวน 25 รายวิชา ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะของนักศึกษาที่เข้าศึกษา คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนซึ่งพิจารณาจากสื่อ/วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และการสนับสนุนจากสถาบันโดยดำเนินการผ่านอาจารย์ผู้สอนทางไกล ตัวแปรตามประกอบด้วยอัตราความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละวิชา เกรดเฉลี่ยของกลุ่ม และอัตราการสอบผ่าน ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรสำคัญ 2

ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในรายวิชาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ได้แก่ ความยากของรายวิชาและความมานะพยายามในอันที่จะสำเร็จการศึกษา โดยรายวิชาที่มีความยากในระดับต่ำจะมีอิทธิพลต่อ Early Attrition รายวิชาที่มีความยากในระดับสูงเป็นสาเหตุของ Late Attrion และสาเหตุของอัตราการสอบผ่านในระดับที่ต่ำกว่า ในขณะที่ความยาก ในระดับปานกลางจะช่วยส่งเสริมทั้งด้านความสำเร็จและอัตราการสอบผ่าน อนึ่ง ตัวแปรที่ทำให้ความยากเพิ่มขึ้น ได้แก่ภาระงานหรือปริมาณงานที่มอบหมายในรายวิชา ภาระงานของอาจารย์ผู้สอน (ซึ่งจะไปลดเวลาที่ให้กับนักศึกษา)และจุดมุ่งเน้นของอาจารย์ผู้สอน เช่น เน้นที่การสนองตอบจากนักศึกษา เน้นที่การประเมินเป็นสำคัญ หรือเน้นการให้การสนับสนุน ปัจจัยที่ส่งเสริมความมานะพยายามชอบของนักศึกษาได้แก่ คุณภาพที่ดีมีของตำราและแนวการศึกษา ความหลากหลายของสื่อในรายวิชา การสนับสนุนด้านการวางแผนและการเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบทางลบต่อคุณภาพการนำเสนอในการ-เรียนการสอนทางไกลได้แก่จำนวนภาคการศึกษาที่ เปิดสอนรายวิชานั้น และเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรด้านบุคคล (เช่น อายุ ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน) ส่งผลกระทบน้อยมาก

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับระบบการศึกษาโดยอิสระ เช่น ระยะเวลาในการปรับปรุงรายวิชา การกำหนดภารงานของนักศึกษา การกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกและผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ การกำหนดมาตรฐานด้านการสนับสนุนจากสถาบัน และการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะแก่อาจารย์ผู้สอนซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้อง

4.2.2 เซียซิเวนา (Siaciwena, 1988) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ A Study of Distance Teaching at the University of Zambia with Special Reference to the Effectiveness of Degree Courses โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) ประเมินความเกี่ยวข้องของรายวิชากับอาชีพของนักศึกษาทางไกล 2) ประสิทธิภาพของระบบการจัดการเรียนการสอน 3) ประสิทธิผลของระบบการเรียนการสอนและระบบการสนับสนุน รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการสอนทางไกล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม รายงานที่เกี่ยวข้องตัวเลขและสถิติต่าง ๆ รวมทั้งสื่อและวัสดุที่ใช้ในการเรียนการสอนผลการวิจัยพบว่า 1) รายวิชามีความเกี่ยวข้องกับอาชีพของนักศึกษาส่วนใหญ่ 2) อาจารย์ ผู้สอนเห็นว่าการสอน ทางไกลเป็นภารกิจพิเศษและให้รางวัล/ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม (เนื่องจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เปิดสอนรายวิชาในลักษณะบูรณาการระหว่างระบบปกติและระบบทางไกลโดยใช้กลุ่มผู้สอนกลุ่มเดียวกัน) 3) การผลิตชุดวิชาและระบบการจัดส่งเอกสารชุดวิชาไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควรเมื่อนำไปใช้ควบคู่กับระบบปกติ

4) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษามีคุณภาพสูง 5) นักศึกษาได้รับประโยชน์จากระบบปกติ 6) การแนะแนวและห้องสมุดให้บริการที่น่าพอใจแต่สิ่งสนับสนุนอื่น เช่น ร้านหนังสือ และรายการวิทยุไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยภาพรวมแล้วรายวิชาที่เปิดสอนโดยระบบทางไกลมีประสิทธิผล อย่างไรก็ตามสิ่งที่ควรให้ความสนใจของมหาวิทยาลัยแซมเบีย คือ การจัดการศึกษาให้เต็มศักยภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล ความต้องการกำลังคน และความต้องการของประเทศในด้านอื่น ๆ

4.2.3 แมคเอลวีน และโรเบิร์ต (McElveen and Roberts, 1992) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Telelearning: A Second Look โดยการเปรียบเทียบผลการประเมินที่ทำขึ้นในระหว่างปี 1990 – 1991 และการประเมินระหว่างปี 1991 – 1992 ซึ่งใช้รูปแบบการประเมินที่แตกต่างกัน โดยการประเมินในปี 1990–1991 เน้นที่ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนประเมินประสิทธิภาพของระบบ คุณภาพหลักสูตร และประสิทธิภาพของผู้สอน ส่วนการประเมินในปี 1991 – 1992 เน้นที่ผู้สอนและกระบวนการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสำรวจทัศนคติ การสัมภาษณ์บทบาทของผู้คุมสอบ ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อระบบการเรียนและการใช้เทคโนโลยี ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนทางไกล

4.2.4 ซีพเวอร์ (Seevers, 1993) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Identification of Criteria for Delivery of Theological Education Through Distance Education : An International Delhi Study กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติจำนวน 74 คน โดยเป็นผู้บริหารการศึกษาที่อยู่ในนิกายศาสนาและไม่อยู่ในนิกายศาสนา นักการศึกษาทางไกล ผู้แทนทางนิกายศาสนาระดับตำบล ผู้แทนที่นับถือศาสนาในนิกาย และผู้แทนด้านการศึกษาผู้ใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า มีเกณฑ์ที่ใช้ในการปนะเมินประสิทธิภาพการศึกษาด้านศาสนาที่เปิดสอนโดยระบบทางไกล (โดยใช้ในการประเมินโปรแกรมที่เปิดสอนอยู่หรือใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมใหม่) จำนวน 31 รายการ โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ เกณฑ์ทางด้านจริยธรรม ข้อผูกพันธ์ร่วม (Commitment) หลักสูตร การประเมิน การสนับสนุน เทคโนโลยี ข้อมูลป้อนกลับ และคณาจารย์

4.2.5 อีสมอนด์ และคนอื่นๆ (Eastmond and others, 1994) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ The Distance Education French Project โดยผู้วิจัยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยแบบเรียน แบบฝึกหัดพร้อมเทป ประมวลการสอน เทปประกอบคำบรรยายรายวิชา และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และส่วนที่สองเป็นการประเมินจากการไปเยี่ยมชมสถานที่ การสัมภาษณ์ผู้ประสานและผู้เรียน ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่าในภาพรวมรายวิชานี้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในส่วนของการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม อาจต้องมีการปรับปรุงซึ่งทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากปัญหาในการสื่อสาร

4.2.6 บลัม (Blum, 1999) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Asynchronous, Computer Mediated Communication (CMC) Based Higher Education at a Distance: Gender Differences in Preferred Learning Styles, Participation Barries, and Communication Patterns โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาในการติดต่อทางคอมพิวเตอร์ในช่วงเวลา 1 ปี พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศในการศึกษาทางไกล ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของเบเลนคี (Belenky) คลินซี่ (Clinehy) โกลด์เบอร์เกอร์ (Goldberger) และทารู (Tarules) ที่พบว่าเพศชายชอบการเรียนรู้แบบแยกตัวแต่เพศหญิงชอบการเรียนรู้แบบติดต่อสัมพันธ์ ซึ่งผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมด้านการเรียนรู้แบบการศึกษาทางไกลมีความยืดหยุ่นเพียงพอสำหรับรูปแบบการเรียนรู้ของเพศชายและเพศหญิง นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมด้านการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์มักจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

4.2.7 ไชลด์ (Childs, 2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Development of the Distance Education Program Assessment โดยได้พัฒนาเครื่องมือซึ่งเป็นแบบประเมินโปรแกรมการศึกษาทางไกลที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาโดยอาศัยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และมีการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการทดลองใช้เครื่องมือรอบแรกทดลองใช้กับคณะวิชาจำนวน 180 คณะวิชาจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธ์อัลฟ่าเท่ากับ 0.9045 สำหรับการทดลองใช้เครื่องมือในรอบที่สองเพื่อการปรับปรุงทดลองใช้กับคณะวิชาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 200 คณะ โดยมีค่าสัมประสิทธ์อัลฟ่าเท่ากับ 0.9259 จากค่าสัมประสิทธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือดังกล่าวเชื่อถือได้

4.2.8 ลาร์สัน-เบอร์นี (Larson-Birney, 2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Evaluation Case Study of an Introductory Accounting Course Taught over the Internet Using the Computer Based Instruction โดยประเมินองค์ประกอบของรายวิชาดังกล่าวใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) สื่อ/ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน 2) ระบบการบริหารจัดการรายวิชาที่ใช้เว็บเป็นฐาน 3) การเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานและตำราที่ใช้ 4) โครงสร้างของรายวิชา และการเสริมสร้างทัศนคติต่อการเรียนรู้ทางออนไลน์ต่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานและต่อลักษณะเฉพาะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5) โครงสร้างรายวิชาที่มีส่วนในการสนับสนุนการเรียนรู้ซึ่งจำเป็นต่อการสำเร็จการศึกษา โดยการเปรียบเทียบผลการสอบ ผลการประเมินรายวิชาและอัตราการถอนรายวิชาระหว่างชั้นเรียนที่เปิดสอนทาง Internet และไม่ได้เปิดสอนทาง Internet วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการตรวจสอบเอกสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ศาสตราจารย์ ผู้ช่วยสอน ผู้เชี่ยวชาญที่สนับสนุนทางเทคนิค และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาทางไกล ผลการวิจัยพบว่า ในระยะเริ่มแรกนักศึกษามีความสับสนว่าจะเริ่มต้นการเรียนในวิชานี้อย่างไร แต่หลังจากการเริ่มต้นผ่านไปนักศึกษาพบว่าระบบการบริหารจัดการรายวิชาที่ใช้เว็บเป็นฐานและการเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการใช้ โดยนักศึกษาจำนวนร้อยละ 80 ที่เรียนวิชานี้ระบุว่าต้องการเรียนรายวิชาอื่นที่เปิดสอนทาง Internet อีก นอกจากนี้ ผลการสอบและผลการประเมินรายวิชา ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ดี อัตราการถอนรายวิชาที่เปิดสอนทาง Internetสูงกว่ารายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนทาง Internet ถึง 3 เท่า

4.2.9 ลิม - เฟอร์นานเดส (Lim - Fernandes, 2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Assessing the Eeffectiveness Online Education. Doctoral dissertation, Golden Gate University โดยประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมบริหารรัฐกิจระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยโกลเดน เกท ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจกับการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาและการบริหารจัดการรายวิชา โปรแกรมการศึกษาดังกล่าวส่งผลกระทบเชิงบวกต่อเป้าหมายทางวิชาชีพของนักศึกษา และคณาจารย์เห็นว่าโปรแกรมดังกล่าวเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิผลในเชิงบวก

4.2.10 เฮนส์รัด (Hensrud, 2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Quality Measurement in Online Distance Eucation at a Small Comprehencive University โดยประเมินโปรแกรมที่ประสบความสำเร็จโดยใช้เทคโนโลยีออนไลน์จำนวน 1 โปรแกรม มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โปรแกรมจำนวน 20 คน เป็นเพศชาย 10 คน เพศ

หญิง 8 คน และไม่ระบุเพศ 2 คน เป็นผู้มีอายุระหว่าง 20 - 60 ปี จำนวน 11 คน มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 5 คน และมีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี 3 คน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 คน เป็นผู้ทำหน้าที่สอน แต่อีก 7 คน ไม่ได้ทำหน้าที่ ผู้สอน ผู้ตอบแบบสอนถามส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระบบออนไลน์มาเป็นเวลา มากกว่า 3 ปี ผลการวิจัยพบว่าโปรแกรมดังกล่าวได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 4 ด้าน จากทั้งหมด 7 ด้าน คุณภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนจากสถาบัน กระบวนการเรียนการสอน โครงสร้างรายวิชา และการสนับสนุนผู้เรียน และโปรแกรมนี้ไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้านได้แก่ การสนับสนุนจากคณะวิชา การวัดและประเมินผล และการพัฒนารายวิชา

****

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2553 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. การกำหนดประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยศึกษาจากประชากรคณาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่สอนในสาขาวิชา 12 สาขาวิชา 2 สำนัก จำนวน 371 คน (ไม่รวมคณาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ) ดังนี้

สาขาวิชา / สำนัก	จำนวนประชากร (คน)
1. ศิลปศาสตร์	32
2. ศึกษาศาสตร์	52
3. วิทยาการจัดการ	55
4. นิติศาสตร์	34
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	22
6. เศรษฐศาสตร์	22
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	19
8. รัฐศาสตร์	17
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	34
10. นิเทศศาสตร์	27
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	11
12. พยาบาลศาสตร์	11

สาขาวิชา / สำนัก	จำนวนประชากร (คน)
13. ทะเบียนและวัดผล	14
14. เทคโนโลยีการศึกษา	21
รวม	**371**

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1.2.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จากนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ปีการศึกษา 1/2552 ในช่วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2552 จำนวน 12 สาขาวิชา จำนวน 9,153 คน ดังนี้

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)
1. ศิลปศาสตร์	490
2. ศึกษาศาสตร์	615
3. วิทยาการจัดการ	3,636
4. นิติศาสตร์	1,184
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	944
6. เศรษฐศาสตร์	77
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	343
8. รัฐศาสตร์	706
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	585
10. นิเทศศาสตร์	312
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	148
12. พยาบาลศาสตร์	113
รวม	**9,153**

1.2.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จากนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตและชุดวิชาสัมมนาเสริม/เข้ม ปีการศึกษา 2/2552 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – กรกฎาคม 2553 จำนวน 9 สาขาวิชา จำนวน 2,404 คน ดังนี้

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)
1. ศิลปศาสตร์	47
2. ศึกษาศาสตร์	1,700
3. วิทยาการจัดการ	169
4. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	39
5. เศรษฐศาสตร์	35
6. มนุษยนิเวศศาสตร์	18
7. รัฐศาสตร์	60
8. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	208
9. นิเทศศาสตร์	128
รวม	**2,404**

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุดได้แก่ แบบสอบถามสำหรับคณาจารย์และแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1. จัดตั้งคณะทำงานประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประจำปีงบประมาณ 2553 ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกล การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินประสิทธิภาพการสอน การสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดขอบเขตในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยประกอบด้วย 1)แบบสอบถามคณาจารย์ และ 2) แบบสอบถามนักศึกษา

4. นำร่างแบบสอบถามคณาจารย์และแบบสอบถามนักศึกษาที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงานพิจารณาในการประชุม 2 ครั้ง เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความตรงตามเนื้อหาเพื่อใช้ในการวิจัยประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามประเด็นการพิจารณา 7 ประเด็นของ ก.พ.ร.

5. ปรับปรุงคำถามและแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงาน

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 รวบรวมข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร โดยขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 หน่วยงาน ดังนี้ 1) สำนักทะเบียนและวัดผล 2) สำนักบรรณสารสนเทศ 3) สำนักบัณฑิตศึกษา 4) สำนักบริการการศึกษา 5) สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 6) สำนักคอมพิวเตอร์ 7) สถาบันวิจัยและพัฒนา และ 8) สำนักวิชาการ

3.2 ใช้แบบสอบถาม โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ประชากรตัวอย่าง	เครื่องมือ	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวนประชากรตัวอย่าง	จำนวนที่ได้รับคืน		หมายเหตุ
				จำนวน	ร้อยละ	
ประชากร						
คณาจารย์	แบบสอบถาม	ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง	371	331	89.2	ไม่รวมคณาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ
นักศึกษาปริญญาตรี	แบบสอบถาม	เก็บจากนักศึกษาที่เข้าอบรมประสบการณ์วิชาชีพ	9,153	6,168	67.4	ปีการศึกษา 1/2552 ในช่วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2552
นักศึกษาปริญญาโท	แบบสอบถาม	เก็บจากนักศึกษาที่เข้าอบรมประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต	2,404	637	26.5	ปีการศึกษา 2/2552 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – กรกฎาคม 2553

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตาราง

4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในรูปความเรียง

ทั้งนี้ เกณฑ์การให้คะแนนรวมในแต่ละประเด็นดังนี้

4.2.1 ข้อคำถามประเด็นที่ 1 วัดความรู้ความเข้าใจพิจารณาตัดสินให้คะแนนเป็นรายข้อ โดยผู้วิจัยได้แปลค่าในแต่ละข้อคำถามดังนี้

		ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงนิเสธ
ใช่	มีค่าเท่ากับ	1	0
ไม่ใช่	มีค่าเท่ากับ	0	1

ในการพิจารณาตัดสินความรู้ความเข้าใจ ผู้วิจัยรวมคะแนนที่ได้ นำเสนอเป็นค่าร้อยละ โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินระดับความรู้ดังนี้

คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ 80 คะแนนขึ้นไป	หมายถึง มีความรู้ระดับมากที่สุด
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ 70-79 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ระดับมาก
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ 60-69 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ 50-59 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ระดับน้อย
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ 0-49 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถามและนำคะแนนไปเทียบกับเกณฑ์ข้างต้น

4.2.2 ข้อคำถามตอนที่ 2 การส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ประเด็นที่ 2 สถาบันอุดมศึกษามีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ***และประเด็นที่ 5*** สถาบันอุดมศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ส่วนใหญ่(อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ เป็นข้อคำถามที่วัดการมี-ไม่มี ปฏิบัติ-ไม่ปฏิบัติใน

แต่ละกิจกรรม พิจารณาตัดสินให้คะแนนเป็นรายข้อ โดยผู้วิจัยได้แปลค่าในแต่ละข้อคำถามดังนี้

มี	หรือ ปฏิบัติ	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่มี	หรือ ไม่ปฏิบัติ	มีค่าเท่ากับ	0

ในการพิจารณาตัดสินการมี หรือ ปฏิบัติ ผู้วิจัยนำเสนอเป็นค่าร้อยละ โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินการปฏิบัติดังนี้

สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มี หรือ ปฏิบัติร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึง	มี หรือ ปฏิบัติระดับมากที่สุด
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มี หรือ ปฏิบัติร้อยละ 70-79	หมายถึง	มี หรือ ปฏิบัติระดับมาก
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มี หรือ ปฏิบัติร้อยละ 60-69	หมายถึง	มี หรือ ปฏิบัติระดับปานกลาง
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มี หรือ ปฏิบัติร้อยละ 50-59	หมายถึง	มี หรือ ปฏิบัติระดับน้อย
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มี หรือ ปฏิบัติร้อยละ 0-49	หมายถึง	มี หรือ ปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถาม และนำคะแนนไปเทียบเกณฑ์ข้างต้น

4.2.3 การให้คะแนนรวมในประเด็นที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบันและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถามและนำคะแนนไปเทียบเกณฑ์ข้างต้นและมีการปฏิบัติโดยภาพรวม 3 ใน 4 ส่วน

4.2.4 ข้อคำถามประเด็นที่ 4 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถาม และนำคะแนนรวมระดับปานกลาง-มากที่สุดไปเทียบเกณฑ์ดังนี้

สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มีความสามารถร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีความสามารถระดับมากที่สุด
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มีความสามารถร้อยละ 70-79 หมายถึง มีความสามารถระดับมาก
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มีความสามารถร้อยละ 60-69 หมายถึง มีความสามารถระดับปานกลาง
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มีความสามารถร้อยละ 50-59 หมายถึง มีความสามารถระดับน้อย
สถาบันอุดมศึกษา/คณาจารย์มีความสามารถร้อยละ 0-49 หมายถึง มีความสามารถระดับน้อยที่สุด

4.2.5 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา แต่ละข้อใช้มาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ค่า โดยผู้วิจัยได้แปลค่าใน แต่ละข้อคำถามดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.50 – 5.00
4 หมายถึง ความคิดเห็นระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.50 – 4.49
3 หมายถึง ความคิดเห็นระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.50 – 3.49
2 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 1.50 – 2.49
1 หมายถึง ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.00 – 1.49

4.2.6 นำค่าที่ได้ในแต่ละประเด็นเปรียบเทียบเกณฑ์การให้คะแนนของ ก.พ.ร. ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 1-3 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 4 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 5 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วน 6 ประเด็น	ดำเนินการได้สำเร็จ ครบถ้วนทั้ง 7 ประเด็น

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2553 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. นำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.1 คณาจารย์ มสธ.

2.1.2 วิทยากรประจำกลุ่มในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

2.1.3 นักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.1.4 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร.

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางที่ 4.1 จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2552

สาขาวิชา	**จำนวนหลักสูตร**					
	ปริญญาเอก	**ปริญญาโท**	**ประกาศนียบัตรบัณฑิต**	**ปริญญาตรี**	**ประกาศนียบัตร**	**รวม**
1. ศิลปศาสตร์	-	2	-	5	4	12
2. ศึกษาศาสตร์	1	6	2	4	-	13
3. วิทยาการจัดการ	1	2	-	11	-	14
4. นิติศาสตร์	-	1	-	2	2	5
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	-	3	-	6	1	10
6. เศรษฐศาสตร์	-		-	2	-	2
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	-	1	-	5	-	6
8. รัฐศาสตร์	-	1	-	2	-	3
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	-	3	-	4	-	7
10. นิเทศศาสตร์	1	1	-	1	1	4
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	3	-	3
12. พยาบาลศาสตร์	-	1	-	1	-	2
รวม	**3**	**21**	**2**	**46**	**8**	**80**

(ที่มา : สำนักวิชาการ 2553)

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตร 12 สาขาวิชา จำนวน 80 หลักสูตร แยกเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร 8 หลักสูตร ระดับปริญญาตรี 46 หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 21 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 3 หลักสูตร

ตารางที่ 4.2 จำนวนหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2552

สาขาวิชา	จำนวนหลักสูตร	จำนวนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ
1. ศิลปศาสตร์	5	6
2. ศึกษาศาสตร์	6	9
3. วิทยาการจัดการ	12	14
4. นิติศาสตร์	2	3
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	8	8
6. เศรษฐศาสตร์	22	2
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	5	5
8. รัฐศาสตร์	3	4
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	7	9
10. นิเทศศาสตร์	2	2
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	2
12. พยาบาลศาสตร์	2	2
รวม	**56**	**66**

(ที่มา : สำนักวิชาการ 2553)

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มีหลักสูตรที่มีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี / ค้นคว้าอิสระ จำนวน 56 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 66 ชุดวิชา

ตารางที่ 4.3 จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอนปีการศึกษา 2552

สาขาวิชา	**จำนวนชุดวิชา**				
	ปริญญาเอก	**ปริญญาโท**	**ประกาศนียบัตรบัณฑิต**	**ประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี**	**รวม**
1. ศิลปศาสตร์	-	10	-	48	58
2. ศึกษาศาสตร์	-	59	5	105	169
3. วิทยาการจัดการ	4	18	-	128	150
4. นิติศาสตร์	-	6	-	38	44
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	-	13	-	52	65
6. เศรษฐศาสตร์	-	12	-	24	36
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	-	8	-	46	54
8. รัฐศาสตร์	-	10	-	30	40
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	-	24	-	63	87
10. นิเทศศาสตร์	3	7	-	47	57
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	28	28
13. พยาบาลศาสตร์	-	3	-	9	12
รวม	**7**	**170**	**5**	**618**	**800**

(ที่มา : สำนักทะเบียนและวัดผล 2553)

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยเปิดสอนชุดวิชาทั้ง 12 สาขาวิชา จำนวน 800 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 618 ชุดวิชา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 5 ชุดวิชา ปริญญาโท จำนวน 170 ชุดวิชา และระดับปริญญาเอก จำนวน 7 ชุดวิชา

ตารางที่ 4.4 จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) และจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้บริการ ปีการศึกษา 2552

สาขาวิชา	จำนวนชุดวิชา ปริญญาตรี	จำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้บริการ	จำนวนชุดวิชา บัณฑิตศึกษา	จำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้บริการ
1. ศิลปศาสตร์	15	1,924	6	143
2. ศึกษาศาสตร์	3	372	35	738
3. วิทยาการจัดการ	3	598	1	8
4. นิติศาสตร์	2	680	1	82
5. เศรษฐศาสตร์	2	247	3	57
6. มนุษยนิเวศศาสตร์	2	188	5	52
7. รัฐศาสตร์	2	186	-	-
8. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	7	177	13	313
9. นิเทศศาสตร์	3	44	4	44
10. พยาบาลศาสตร์	-	-	1	54
รวม	**39**	**4,416**	**69**	**1,491**

(ที่มา : สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553)

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 10 สาขาวิชา 108 ชุดวิชา โดยแยกเป็นชุดวิชาระดับปริญญาตรี จำนวน 39 ชุดวิชา (ภาค 1 และ 2 มีชุดวิชานับซ้ำ) มีนักศึกษาที่เข้าใช้บริการจำนวน 4,416 คน และชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 69 ชุดวิชา (ภาค 1 และ 2 มีชุดวิชานับซ้ำ) มีนักศึกษาที่เข้าใช้บริการจำนวน 1,491 คน

ตารางที่ 4.5 จำนวนชุดวิชา และจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552

สาขาวิชา	จำนวนชุดวิชา	จำนวนครั้งในการจัดอบรม	จำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการอบรม
1. ศิลปศาสตร์	2	11	941
2. ศึกษาศาสตร์	7	16	1,036
3. วิทยาการจัดการ	9	60	6,173
4. นิติศาสตร์	2	11	2,100
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4	22	2,081
6. เศรษฐศาสตร์	1	4	130
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	3	10	612
8. รัฐศาสตร์	1	10	1,357
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	7	27	1,238
10. นิเทศศาสตร์	1	4	524
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	5	286
12. พยาบาลศาสตร์	2	2	259
รวม	**41**	**182**	**16,737**

(ที่มา : สำนักวิชาการ 2553)

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี 12 สาขาวิชา จำนวน 41 ชุดวิชา 182 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 16,737 คน

ตารางที่ 4.6 จำนวนชุดวิชา จำนวนนักศึกษา และร้อยละของนักศึกษาที่เข้ารับการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552

สาขาวิชา	จำนวนชุดวิชา	จำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการอบรม	ร้อยละของนักศึกษาที่เข้ารับการอบรม
1. ศิลปศาสตร์	16	167	9.8
2. ศึกษาศาสตร์	24	74	4.4
3. วิทยาการจัดการ	30	1,289	75.7
4. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	17	119	7.0
5. เศรษฐศาสตร์	4	33	1.9
6. นิเทศศาสตร์	19	20	1.2
รวม	**110**	**1,702**	**100**

(ที่มา : สำนักวิชาการ 2553) หมายเหตุ มีการนับซ้ำในแต่ละชุดวิชา

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 110 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 1,702 คน นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 1,289 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7 รองลงมาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 (มีการนับซ้ำในแต่ละชุดวิชา)

ตารางที่ 4.7 จำนวนการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา นักศึกษาปริญญาตรี (จำแนกตามสาขาวิชา) ปีการศึกษา 2552 และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการ

สาขาวิชา	จำนวนชุดวิชา	จำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกฯ	ภาพรวม ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ	
			ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. ศึกษาศาสตร์	1	339	4.54	มากที่สุด
2. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4	1,767	4.09	มาก
3. นิเทศศาสตร์	12	1,055	4.46	มาก
4. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	5	518	4.59	มากที่สุด
5. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6	514	4.45	มาก
6. มนุษยนิเวศศาสตร์	1	67	4.59	มากที่สุด
รวม 6 สาขาวิชา	**29**	**4,260**	**4.45**	**มาก**

(ที่มา : สำนักบริการการศึกษา 2553)

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา นักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 29 ชุดวิชา มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 4,260 คน และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.45)

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการสอนเสริม และการประเมิน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม ปีการศึกษา 1/2552

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษาลงทะเบียน	จำนวนนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม	ร้อยละของนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
1. ศิลปศาสตร์	50,159	2,105	4.20	3.33
2. วิทยาการจัดการ	28,419	2,297	8.08	3.67
3. นิติศาสตร์	33,170	6,263	18.88	3.77
4. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	225	17	7.56	3.08
5. เศรษฐศาสตร์	1,124	159	14.15	3.23
6. รัฐศาสตร์	3,010	336	11.16	3.67
7. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	1,147	118	10.29	4.46
8. นิเทศศาสตร์	351	22	6.27	3.00
9. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	929	93	10.01	4.90
รวม	**118,534**	**11,410**	**10.06**	**3.67**

(ที่มา : สำนักบริการการศึกษา 2553)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ในปีการศึกษาที่ 1/2552 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอนเสริมทั่วประเทศ 7 สาขาวิชา โดยเมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาลงทะเบียน จำนวน 118,534 คน กับนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 11,410 คน คิดเป็นร้อยละ 10.06 และเมื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.67)

ตารางที่ 4.9 ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2552

กิจกรรม	จำนวน		
	นักศึกษาที่ลงทะเบียน	นักศึกษาที่เข้าร่วม	ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วม
1. สัมมนาเสริมชุดวิชา	25,919	25,919	100
2. สัมมนาเข้มชุดวิชา	2,850	2,812	98.7
3. สัมมนาเข้มชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 1-3	4,562	3,838	88.1
4. สัมมนาเข้มชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	1,212	1,070	88.3
5. อบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต	2,861	2,851	99.6
รวม	**37,404**	**36,490**	**97.5**

(ที่มา : สำนักบัณฑิตศึกษา 2552) หมายเหตุ มีสาขาวิชาที่นับซ้ำในแต่ละกิจกรรม

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา จำนวน 5 กิจกรรม และมีนักศึกษาที่ลงทะเบียน 37,404 คน เข้าร่วมกิจกรรม 36,490 คน (มีสาขาวิชาที่นับซ้ำในแต่ละกิจกรรม) คิดเป็นร้อยละ 97.5 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริมชุดวิชา จำนวน 25,919 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาเป็นนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมเสริม / เข้มชุดประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 2,851 คน คิดเป็นร้อยละ 99.6

ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. มหาวิทยาลัยมีจำนวนชุดวิชาในคลังข้อสอบ จำนวน 173 ชุดวิชา มีการออกข้อสอบใหม่ จำนวน 336 ชุดวิชา และมีจำนวนชุดวิชาที่ปรับปรุงข้อสอบ จำนวน 323 ชุดวิชา

2. มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมคณาจารย์ในหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และ e-Learning เช่น หลักสูตร Microsoft Excel 2007 ,Microsoft Access 2007 การสอนผ่านระบบ STOU e-Learning (A-Tutor) เป็นต้น จำนวน 21 หลักสูตร มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 490 คน (นับซ้ำ)

3. มีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ (Notebook) ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 390 เครื่อง จัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ มหาวิทยาลัย จำนวน 263 เครื่อง และที่ศูนย์วิทยพัฒนาทั่วประเทศ จำนวน 70 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการรวมทั้งสิ้น จำนวน 22,531 คน

4. มหาวิทยาลัยเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดวันอาทิตย์ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 352,506 คน ประกอบด้วยผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประเภทต่างๆ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้ใช้บริการภายนอก จากช่องทางในการติดต่อ ได้แก่ การติดต่อด้วยตนเอง เว็บไซต์ห้องสมุด ทางออนไลน์ เช่น แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ อีเมล์ และอื่นๆ เช่นโทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร.

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.1 คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การสอนใน มสธ.

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (n = 331)		
- ชาย	118	35.6
- หญิง	213	64.4
อายุ (n = 331)		
- ต่ำกว่า 30 ปี	12	3.6
- 31-40 ปี	46	13.9
- 41-50 ปี	76	23.0
- 51-60 ปี	169	51.0
- 61 ปีขึ้นไป	20	6.0
- ไม่ระบุ	8	2.5
วุฒิการศึกษาสูงสุด (n = 331)		
- ปริญญาโท	171	51.7
- ปริญญาเอก	159	48.0
- ไม่ระบุ	1	0.3
ประสบการณ์การสอนใน มสธ. (n = 331)		
- 0-10 ปี	94	28.4
- 11-20 ปี	96	29.0
- 21-30 ปี	127	38.4
- 31 ปีขึ้นไป	5	1.5
- ไม่ระบุ	9	2.7

จากตารางที่ 4.10 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็น

ร้อยละ 64.4 รองลงมาเป็นชาย จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6

คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0

คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมามีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0

คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 21-30 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 รองลงมามีประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 11-20 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา / สำนัก	จำนวนคณาจารย์	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
1. ศิลปศาสตร์	32	28	87.5
2. ศึกษาศาสตร์	52	45	86.5
3. วิทยาการจัดการ	55	44	80.0
4. นิติศาสตร์	34	25	73.5
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	22	21	95.5
6. เศรษฐศาสตร์	22	21	95.5
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	19	19	100.0
8. รัฐศาสตร์	17	17	100.0
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	34	34	100.0
10. นิเทศศาสตร์	27	22	81.5
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	11	11	100.0
12. พยาบาลศาสตร์	11	11	100.0
13. ทะเบียนและวัดผล	14	14	100.0
14. เทคโนโลยีการศึกษา	21	19	90.5
รวม	**371**	**331**	**89.2**

จากตารางที่ 4.11 พบว่า คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 100.0 มี 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ และสำนักทะเบียนและวัดผล

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า คณาจารย์ประจำตอบแบบสอบถาม จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 89.22

2.1.2 วิทยากรประจำกลุ่มในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

คณาจารย์ประจำที่เป็นวิทยากรในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพสังกัดสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 สังกัดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 สังกัดสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 สังกัดสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 สังกัดสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 สังกัดสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 สังกัดสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 สังกัดสาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 สังกัดสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 สังกัดสาขาวิชานิเทศศาสตร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 สังกัดสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 และสังกัดสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

2.1.3 นักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามเพศ อายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (n = 6,153)		
- ชาย	2,574	41.8
- หญิง	3,579	58.2
อายุ (n = 6,044)		
- 19-29 ปี	2,221	36.7
- 30-39 ปี	2,424	40.1
- 40-49 ปี	1,160	19.2
- 50-59 ปี	216	3.6
- 60 ปีขึ้นไป	23	0.4

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 3,579 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาเป็นชาย จำนวน 2,574 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 2,424 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมามีอายุระหว่าง 19-29 ปี จำนวน 2,221 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามหลักสูตรที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรที่เข้าศึกษา		
- ศิลปศาสตรบัณฑิต	544	8.8
- ศึกษาศาสตรบัณฑิต	294	4.8
- บัญชีบัณฑิต	414	6.7
- บริหารธุรกิจบัณฑิต	1,071	17.3
- รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	929	15.1
- นิติศาสตรบัณฑิต	831	13.5
- สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	447	7.2
- เศรษฐศาสตรบัณฑิต	50	0.8
- คหกรรมศาสตรบัณฑิต	285	4.6
- รัฐศาสตรบัณฑิต	436	7.1
- เกษตรศาสตรบัณฑิต	409	6.6
- นิเทศศาสตรบัณฑิต	251	4.1
- เทคโนโลยีบัณฑิต	129	2.1
- พยาบาลศาสตรบัณฑิต	78	1.3
รวม	**6,168**	**100.0**

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 1,071 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 รองลงมาเข้าศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต จำนวน 929 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 และเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จำนวน 831 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามปีการศึกษาที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา		
- ก่อนปีการศึกษา 2540 (นักศึกษาเก่าที่สมัครเข้าเรียนใหม่)	26	0.6
- ปีการศึกษา 2541	16	0.4
- ปีการศึกษา 2542	15	0.3
- ปีการศึกษา 2543	49	1.2
- ปีการศึกษา 2544	92	2.3
- ปีการศึกษา 2545	114	2.8
- ปีการศึกษา 2546	197	4.9
- ปีการศึกษา 2547	379	9.4
- ปีการศึกษา 2548	842	20.8
- ปีการศึกษา 2549	837	20.7
- ปีการศึกษา 2550	1,302	32.1
- ปีการศึกษา 2551	182	4.5
รวม	**4,051**	**100.0**

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,302 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2548 จำนวน 842 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามสาขาวิชาที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาที่เข้าศึกษา		
- ศิลปศาสตร์	544	8.8
- ศึกษาศาสตร์	294	4.8
- วิทยาการจัดการ	2,414	39.1
- นิติศาสตร์	831	13.5
- วิทยาศาสตร์สุขภาพ	447	7.2
- เศรษฐศาสตร์	50	0.8
- มนุษยนิเวศศาสตร์	285	4.6
- รัฐศาสตร์	436	7.1
- ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	409	6.6
- นิเทศศาสตร์	251	4.1
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	129	2.1
- พยาบาลศาสตร์	78	1.3
รวม	**6,168**	**100.0**

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เข้าศึกษาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 2,414 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมาเข้าศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 831 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และสาขาวิชาศิลปศาสตร์จำนวน 544 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามภูมิลำเนาปัจจุบัน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนาปัจจุบัน		
- กรุงเทพมหานคร	1,324	21.5
- ภาคกลาง	1,329	21.6
- ภาคตะวันออก	606	9.8
- ภาคเหนือ	1,027	16.7
- ภาคใต้	723	11.8
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,147	18.6
รวม	**6,156**	**100**

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคกลาง จำนวน 1,329 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,324 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยภาพรวม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ.โดยภาพรวมอยู่ในระดับ		
- มากที่สุด	2,031	33.1
- มาก	3,733	60.7
- ปานกลาง	374	6.1
- น้อย	4	0.1
- น้อยที่สุด	2	0
รวม	**6,144**	**100.0**

จากตารางที่ 4.17 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป จำนวน 5,764 คน คิดเป็นร้อยละ 93.8 จำแนกเป็นมีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน 3,733 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7 รองลงมามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2,031 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1

2.1.4 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (n = 636)		
- ชาย	143	22.5
- หญิง	493	77.5
อายุ (n = 637)		
- 20-29 ปี	215	33.8
- 30-39 ปี	225	35.4
- 40-49 ปี	113	17.8
- 50-59 ปี	60	9.5
- 60 ปีขึ้นไป	1	0.2
- ไม่ระบุ	23	3.3

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 493 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 รองลงมาเป็นชาย จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมามีอายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามหลักสูตรที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรที่เข้าศึกษา		
- ศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน	144	22.6
- ศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา	13	2.0
- ศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาประเมินการศึกษามหาบัณฑิต	15	2.4
- ศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิต	17	2.7
- ประกาศนียบัตร แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน	297	46.6
- ประกาศนียบัตร ทางการบริหารการศึกษา	88	13.8
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	39	6.1
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์	24	3.8
รวม	**637**	**100.0**

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตร แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาเข้าศึกษาในหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตร ทางการบริหารการศึกษา จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามปีการศึกษาที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา		
- ปีการศึกษา 2548	3	0.5
- ปีการศึกษา 2549	6	1.0
- ปีการศึกษา 2550	55	9.6
- ปีการศึกษา 2551	159	27.7
- ปีการศึกษา 2552	352	61.2
รวม	**575**	**100.0**

จากตารางที่ 4.20 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ส่วนใหญ่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 รองลงมาเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2551 จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 และเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2550 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามสาขาวิชาที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาที่เข้าศึกษา		
- ศึกษาศาสตร์	574	90.1
- วิทยาการจัดการ	39	6.1
- ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	24	3.8
รวม	**637**	**100.0**

จากตารางที่ 4.21 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 574 คน คิดเป็นร้อยละ 90.1 รองลงมาเข้าศึกษาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำแนกตามภูมิลำเนาปัจจุบัน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนาปัจจุบัน		
- กรุงเทพมหานคร	151	23.7
- ภาคกลาง	138	21.7
- ภาคตะวันออก	72	11.3
- ภาคเหนือ	69	10.8
- ภาคใต้	63	9.9
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	144	22.6
รวม	**637**	**100.0**

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชโดยภาพรวม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ.โดยภาพรวมอยู่ในระดับ		
- มากที่สุด	297	46.9
- มาก	311	49.1
- ปานกลาง	23	3.6
- น้อย	1	0.2
- น้อยที่สุด	1	0.2
รวม	**633**	**100.0**

จากตารางที่ 4.23 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป จำนวน 608 คน คิดเป็นร้อยละ 96.0 จำแนกเป็นมีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อย 49.1 รองลงมามีความพึงพอใจระดับมากที่สุด จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร.

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด (ประเด็นที่ 1)

รายการ	**จำนวนคณาจารย์ (n)**	**จำนวน**	**ร้อยละ**	**ความหมาย**
1. ภารกิจของมหาวิทยาลัยมี 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	328	320	96.7	มากที่สุด
2. จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อเพิ่มพูนวิทยะฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพและขยายโอกาสการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคลากรและสังคม	329	321	97.0	มากที่สุด
3. กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดย กระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ	327	322	97.3	มากที่สุด
4. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF) กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา*	319	248	74.9	มาก
5. สกอ.กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 สำหรับหลักสูตรที่จะพัฒนาเพื่อรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 และหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงหลักสูตรภายในปีการศึกษา 2555	321	304	91.8	มากที่สุด
เฉลี่ย			**91.5**	**มากที่สุด**

* ข้อความเชิงนิเสธ

จากตารางที่ 4.24 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 74.9 – 97.3

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.5

ตารางที่ 4.25 ร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 1)

สาขาวิชา / สำนัก	ร้อยละ	ความหมาย
1. ศิลปศาสตร์	94.1	มากที่สุด
2. ศึกษาศาสตร์	94.6	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	91.2	มากที่สุด
4. นิติศาสตร์	93.9	มากที่สุด
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	95.9	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	96.1	มากที่สุด
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	95.3	มากที่สุด
8. รัฐศาสตร์	84.7	มากที่สุด
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	93.8	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	86.9	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	89.1	มากที่สุด
12. พยาบาลศาสตร์	90.9	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	95.6	มากที่สุด
14. เทคโนโลยีการศึกษา	100.0	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.25 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 84.7-10

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (ระดับปริญญาตรี) (ประเด็นที่ 2)

กิจกรรม	จำนวน (n)	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ความหมาย	จำนวน (n)	ไม่มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แบบฝึกปฏิบัติ	196	53	27.0	143	73.0	มาก	190	55	28.9	135	71.1	มาก
2. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/Internet เป็นต้น	246	13	5.3	233	94.7	มากที่สุด	232	14.7	14.7	198	85.3	มากที่สุด
3. การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ)	209	21	10.0	188	90.0	มากที่สุด	192	32	16.7	160	83.3	มากที่สุด
4. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ	156	39	25.0	117	75.0	มาก	148	40	27.0	108	73.0	มาก
5. การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ	225	16	7.1	209	92.9	มากที่สุด	220	26	11.8	194	88.2	มากที่สุด
6. การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา	147	29	19.7	118	80.3	มากที่สุด	138	36	26.1	102	73.9	มาก
ค่าเฉลี่ย			**15.7**		**84.3**	**มากที่สุด**		**20.9**			**79.1**	**มาก**

จากตารางที่ 4.26 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก - มากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 73.0-94.7 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก - มากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 71.1-88.2

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.3 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.1

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ระดับปริญญาตรี) (ประเด็นที่ 2)

กิจกรรม	ร้อยละ		ความหมาย	ร้อยละ		ความหมาย
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	ไม่มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
1. ศิลปศาสตร์	13.4	86.6	มากที่สุด	19.5	80.5	มากที่สุด
2. ศึกษาศาสตร์	27.4	72.6	มาก	28.1	71.9	มาก
3. วิทยาการจัดการ	17.3	82.7	มากที่สุด	19.8	80.2	มากที่สุด
4. นิติศาสตร์	7.7	92.3	มากที่สุด	12.5	87.5	มากที่สุด
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	10.4	89.6	มากที่สุด	12.0	88.0	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	28.1	71.9	มาก	33.3	66.7	ปานกลาง
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	16.9	83.1	มากที่สุด	21.4	78.6	มาก
8. รัฐศาสตร์	27.3	72.7	มาก	37.8	62.2	ปานกลาง
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	14.6	85.4	มากที่สุด	23.6	76.4	มาก
10. นิเทศศาสตร์	9.6	90.4	มากที่สุด	15.7	84.3	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6.2	93.8	มากที่สุด	19.1	80.9	มากที่สุด
12. พยาบาลศาสตร์	11.2	88.8	มากที่สุด	7.1	92.9	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	34.5	65.5	ปานกลาง	38.7	61.3	ปานกลาง
14. เทคโนโลยีการศึกษา	4.2	95.8	มากที่สุด	11.1	88.9	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.27 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 13 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อย 71.9-95.8 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 11 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 71.9 -92.9

ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ระดับปริญญาตรี) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	วิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล																							
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แบบฝึกปฏิบัติ	18	9.2	22	11.2	20	10.2	**78**	**39.8**	30	15.3	19	9.7	19	9.7	23	11.8	32	16.3	17	8.7	18	9.2	11	5.6
2. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/Internet เป็นต้น	55	22.4	15	6.2	101	41.2	35	14.3	**141**	**57.6**	21	8.6	24	9.8	52	21.3	14	5.7	35	14.3	19	7.8	17	7.0
3. การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ)	46	22.1	22	10.6	35	16.8	**87**	**41.8**	68	32.7	40	19.2	39	18.8	76	36.5	53	25.0	48	23.1	30	14.4	16	7.7
4. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ	31	19.9	28	17.9	19	12.2	33	21.2	39	25.0	**48**	**30.8**	38	24.4	42	26.9	34	21.8	33	21.3	39	25	42	26.9
5. การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ	62	27.4	50	22.1	34	15.0	51	22.6	79	35.0	91	40.3	88	39.1	103	45.6	77	34.1	71	31.4	**108**	**47.8**	65	28.8
6. การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา	24	16.2	24	16.2	20	13.5	40	27.0	37	25.0	38	25.7	27	18.2	**45**	**30.4**	44	29.7	34	23.0	23	15.0	19	12.0

หมายเหตุ

1	ตั้งคำถาม สอบถามความรู้ ปัญหา ประวัติของนักศึกษา และนำมาวิเคราะห์เพื่อให้คำแนะนำ	7	มีเสนอรายงาน อภิปรายซักถาม และให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคล
2	ให้ทำกิจกรรมโดยประเมินจากคะแนนที่ได้ เช่น จัดงานให้ทำตามความถนัดของแต่ละบุคคล เป็นต้น	8	ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3	สอบถามความต้องการก่อนให้คำปรึกษา	9	ทำกิจกรรม / แบบทดสอบต่างๆ
4	มีการประเมินผลก่อน-หลังเรียน	10	สังเกตพฤติกรรม สอบถาม และแนะนำเป็นรายบุคคล
5	ตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล	11	ใช้การประเมินโดยระบบ P C R
6	ดูจากงานที่ได้รับมอบหมาย และแก้ไขหากผิดพลาด พร้อมมีตัวอย่างให้ดู หรืออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	12	การจัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มพิจารณาศักยภาพ ประสบการณ์ของผู้เรียนและการให้คะแนนประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

จากตารางที่ 4.28 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี ในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แบบฝึกปฏิบัติ โดยวิธีมีการประเมินผลก่อน-หลังเรียน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8

2. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/Internet เป็นต้น โดยวิธีการตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6

3. การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ) โดยวิธีมีการประเมินผลก่อน-หลังเรียน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8

4. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ โดยวิธีการดูจากงานที่ได้รับมอบหมาย และแก้ไขหากผิดพลาด พร้อมมีตัวอย่างให้ดู หรืออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8

5. การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ โดยวิธีการใช้การประเมินโดยระบบ P C R จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8

6. การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา โดยวิธีการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4

ตารางที่ 4.29 **จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (ระดับบัณฑิตศึกษา) (ประเด็นที่ 2)**

กิจกรรม	จำนวน (n)	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ความหมาย	จำนวน (n)	ไม่มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แนวการศึกษา	145	26	17.9	119	82.1	มากที่สุด	135	32	23.7	103	76.3	ปานกลาง
2. การผลิตหรือปรับปรุงแผนกิจกรรม	177	24	13.6	153	86.4	มากที่สุด	166	30	18.1	136	81.9	มากที่สุด
3. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/Internet เป็นต้น	207	17	8.2	190	91.8	มากที่สุด	192	29	15.1	163	84.9	มากที่สุด
4. การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ผ่านช่องทางต่างๆ	206	13	6.3	193	93.7	มากที่สุด	191	27	14.1	164	85.9	มากที่สุด
5. การสัมมนาเสริม/เข้ม	199	8	4.0	191	96.0	มากที่สุด	186	24	12.9	162	87.1	มากที่สุด
6. การปฏิสัมพันธ์ e-Learning	132	35	26.5	97	73.5	มาก	122	39	32.0	83	68.0	ปานกลาง
7. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต	138	19	13.8	119	86.2	มากที่สุด	133	29	21.8	104	78.2	มาก
8. การปรับพื้นฐานความรู้	82	35	42.7	47	57.3	น้อย	77	33	42.9	44	57.1	น้อย
ค่าเฉลี่ย			**16.6**		**83.4**	**มากที่สุด**			**22.6**		**77.4**	**มาก**

จากตารางที่ 4.29 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 73.5-96.0 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด จำนวน 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 78.2-87.1

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.4 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 77.4

ตารางที่ 4.30 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ระดับบัณฑิตศึกษา) (ประเด็นที่ 2)

กิจกรรม	ร้อยละ		ความหมาย	ร้อยละ		ความหมาย
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	มีการนำผลวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
1. ศิลปศาสตร์	27.3	72.7	มาก	33.8	66.2	ปานกลาง
2. ศึกษาศาสตร์	2.2	97.8	มากที่สุด	2.8	97.2	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	23.9	76.1	มาก	28.5	71.5	มาก
4. นิติศาสตร์	12.9	87.1	มากที่สุด	19.2	80.8	มากที่สุด
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	10.2	89.8	มากที่สุด	15.3	84.7	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	25.1	74.9	มาก	37.0	63.0	ปานกลาง
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	31.1	68.9	ปานกลาง	42.8	57.2	น้อย
8. รัฐศาสตร์	23.9	76.1	มาก	40.9	59.1	น้อย
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	21.9	78.1	มาก	25.2	74.8	มาก
10. นิเทศศาสตร์	11.8	88.2	มากที่สุด	16.0	84.0	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	100.0	มากที่สุด	-	100.0	มากที่สุด
12. พยาบาลศาสตร์	2.5	97.5	มากที่สุด	3.7	96.3	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	40.7	59.3	น้อย	57.8	42.2	น้อยที่สุด
14. เทคโนโลยีการศึกษา	16.0	84.0	มากที่สุด	27.4	72.6	มาก

จากตารางที่ 4.30 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 12 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อย 72.7-100.0 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 9 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 71.5-100.0

ตารางที่ 4.31 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ระดับบัณฑิตศึกษา) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	วิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล																							
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แนวการศึกษา	19	13.2	15	10.3	20	13.8	**47**	**32.4**	26	17.9	30	20.7	25	17.2	31	21.4	37	25.5	22	15.2	17	11.7	16	11.0
2. การผลิตหรือปรับปรุงแผนกิจกรรม	28	15.8	29	16.4	23	13.1	38	21.5	36	20.3	**57**	**32.2**	50	28.2	49	27.8	56	31.6	34	19.3	28	15.8	23	13.1
3. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/Internet เป็นต้น	60	29.1	21	10.1	82	39.8	27	13.0	**118**	**57.0**	36	17.4	34	16.4	63	30.4	24	11.6	51	24.8	25	12.1	20	9.7
4. การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ผ่านช่องทางต่างๆ	62	30.2	24	11.7	78	3.9	26	12.7	**117**	**56.8**	90	43.9	56	27.2	87	42.2	26	12.6	70	34.1	21	10.2	15	7.3
5. การสัมมนาเสริม/เข้ม	44	22.0	43	21.5	42	21.0	46	24.5	72	36.0	86	43.0	98	49.0	**99**	**49.5**	59	29.6	79	39.5	53	26.5	43	21.6
6. การปฏิสัมพันธ์ e-Learning	14	10.6	16	12.1	16	12.1	28	21.2	**36**	**27.3**	34	25.8	29	22.0	35	26.5	27	20.5	24	18.2	17	12.9	19	14.4
7. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต	22	15.9	23	16.7	22	15.9	29	21.0	37	26.8	43	31.2	**46**	**33.3**	**46**	**33.3**	35	25.4	36	25.9	44	31.7	35	25.2
8. การปรับพื้นฐานความรู้	10	12.3	8	9.9	10	12.3	13	16.0	**14**	**17.3**	10	12.3	9	11.1	12	14.8	8	9.9	12	14.8	10	12.5	8	9.9

หมายเหตุ

1	ตั้งคำถาม สอบถามความรู้ ปัญหา ประวัติของนักศึกษา และนำมาวิเคราะห์เพื่อให้คำแนะนำ	7	มีเสนอรายงาน อภิปรายซักถาม และให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคล
2	ให้ทำกิจกรรมโดยประเมินจากคะแนนที่ได้ เช่น จัดงานให้ทำตามความถนัดของแต่ละบุคคล เป็นต้น	8	ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3	สอบถามความต้องการก่อนให้คำปรึกษา	9	ทำกิจกรรม / แบบทดสอบต่างๆ
4	มีการประเมินผลก่อน-หลังเรียน	10	สังเกตพฤติกรรม สอบถาม และแนะนำเป็นรายบุคคล
5	ตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล	11	ใช้การประเมินโดยระบบ P C R
6	ดูจากงานที่ได้รับมอบหมาย และแก้ไขหากผิดพลาด พร้อมมีตัวอย่างให้ดู หรืออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	12	การจัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มพิจารณาศักยภาพ ประสบการณ์ของผู้เรียนและการให้คะแนนประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

จากตารางที่ 4.31 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษาในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แนวการศึกษา โดยวิธีมีการประเมินผลก่อน-หลังเรียน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4

2. การผลิตหรือปรับปรุงแผนกิจกรรม โดยวิธีการดูจากงานที่ได้รับมอบหมาย และแก้ไขหากผิดพลาด พร้อมมีตัวอย่างให้ดู หรืออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1

3. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/Internet เป็นต้น โดยวิธีการตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0

4. การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ ผ่านช่องทางต่างๆ โดยวิธีการตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อย 56.8

5. การสัมมนาเสริม/เข้ม โดยวิธีการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5

6. การปฏิสัมพันธ์ e-Learning โดยวิธีการตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3

7. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต โดยวิธีมีเสนอรายงาน อภิปรายซักถาม และให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคล และซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำนวน 46 คนเท่าๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 33.3 เท่าๆ กัน

8. การปรับพื้นฐานความรู้ โดยวิธีการตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3

ตารางที่ 4.32 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ประเด็นที่ 3)

กิจกรรม	การอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น		การฝึกปฏิบัติจริง		การแลกเปลี่ยนเรียนรู้		การตอบคำถาม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปฏิสัมพันธ์ e-Learning	74	**71.8**	29	28.2	77	**74.8**	81	**79.4**
2. การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ)	175	**81.8**	82	38.3	163	**76.2**	181	**85.0**
3. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ	88	69.8	96	**76.2**	88	69.8	86	68.8
4. อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ	207	**89.2**	175	**75.4**	211	**91.3**	201	**86.6**
5. สัมมนาเสริม/เข้ม	185	**89.4**	124	60.2	182	**87.9**	181	**87.4**
6. กิจกรรมประจำชุดวิชา	110	60.1	96	53.0	97	52.7	145	**79.2**
ค่าเฉลี่ย		**77.0**		**55.2**		**75.5**		**81.1**

จากตารางที่ 4.32 พบว่าคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่จัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดในเกือบทุกกิจกรรม

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่าคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่จัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 75.5 – 81.1

ตารางที่ 4.33 ร้อยละของคณาจารย์ประจำจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ประเด็นที่ 3)

สาขาวิชา / สำนัก	ให้ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น	ฝึกการปฏิบัติจริง	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	ให้ผู้เรียนตอบคำถาม
1. ศิลปศาสตร์	**72.0**	58.2	**72.5**	**84.3**
2. ศึกษาศาสตร์	**76.7**	56.9	**83.2**	**82.7**
3. วิทยาการจัดการ	**84.5**	55.4	**70.2**	**79.2**
4. นิติศาสตร์	79.6	49.5	45.5	42.5
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	66.0	54.5	76.1	68.7
6. เศรษฐศาสตร์	76.7	27.3	65.1	80.3
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	58.2	34.9	60.1	75.8
8. รัฐศาสตร์	77.8	50.5	55.0	51.3
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	**75.0**	56.4	**75.7**	**85.9**
10. นิเทศศาสตร์	84.7	68.9	84.7	69.5
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	**74.1**	66.6	**97.5**	**93.3**
12. พยาบาลศาสตร์	**98.2**	**89.3**	**98.2**	**96.3**
13. ทะเบียนและวัดผล	**81.1**	56.9	**70.3**	**79.2**
14. เทคโนโลยีการศึกษา	**84.5**	45.2	**78.7**	**83.7**

จากตารางที่ 4.33 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ จัดให้มีการสำรวจ หรือการวิจัย หรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม จำนวน 8 สาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 70.2 – 98.2

ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน (ประเด็นที่ 4)

ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	จำนวน (n)	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การกำหนดนโยบาย/หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	313	24	7.7	289	92.3	มากที่สุด
2. การจัดสรรงบประมาณ	314	29	9.2	285	90.8	มากที่สุด
3. การมอบหมาย/สั่งการให้ดำเนินงาน	310	35	11.3	275	88.7	มากที่สุด
4. การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย/ค่าตอบแทน/เงินรางวัล	313	45	14.4	268	85.6	มากที่สุด
5. การสนับสนุน/จัดเตรียมเทคโนโลยี/เครื่องมือ/อุปกรณ์/ระบบ	316	18	5.7	298	94.3	มากที่สุด
6. การจัดบรรยายทางวิชาการหรือการฝึกอบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการ	319	13	4.1	306	95.9	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			**8.7**		**91.3**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.34 พบว่า มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 85.6-95.9

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.3

ตารางที่ 4.35 จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนจำแนกตามสาขาวิชา/สำนัก (ประเด็นที่ 4)

สาขาวิชา / สำนัก	**ร้อยละ**		**ความหมาย**
	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	**มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย**	
1. ศิลปศาสตร์	10.6	89.4	มากที่สุด
2. ศึกษาศาสตร์	2.1	97.9	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	5.1	94.9	มากที่สุด
4. นิติศาสตร์	28.5	71.5	มาก
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2.7	97.3	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	21.5	78.5	มาก
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	12.2	87.8	มากที่สุด
8. รัฐศาสตร์	10.8	89.2	มากที่สุด
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	11.4	88.6	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	5.4	94.6	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9.2	90.8	มากที่สุด
12. พยาบาลศาสตร์	-	100.0	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	3.9	96.1	มากที่สุด
14. เทคโนโลยีการศึกษา	-	100.0	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.35 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 71.5 – 100.0

ตารางที่ 4.36 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน (ประเด็นที่ 4)

การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน	จำนวนคณาจารย์ (n)	ระดับความสามารถ (จำนวน/ร้อยละ)				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1. การผลิต/ใช้สื่อต่างๆ เพื่อการสอนเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน (ซีดีเสียง/วีซีดี/คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI))	325	**43 (17.1)**	**110 (43.6)**	**92 (36.5)**	4 (1.6)	3 (1.2)
2. การจัดการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning/ e-Tutorial/ e-Seminar)	215	**29 (13.5)**	**84 (39.1)**	**83 (38.6)**	12 (5.6)	7 (3.2)
3. การจัดการเรียนการสอนทางไกล (ผ่าน Internet /ผ่านดาวเทียม/ผ่านวิทยุโทรทัศน์/ผ่านวิทยุกระจายเสียง)	224	**43 (19.2)**	**83 (37.0)**	**80 (35.7)**	10 (4.5)	8 (3.6)
4. การทำงานผ่านเครือข่าย Internet (การค้นหาข้อมูล/การใช้ e-Library/e-Book/การติดต่อกับนักศึกษาผ่านเว็บไซต์ หรือกระดานสนทนา (Website/Webboard)/การรับส่ง e-Mail การสนทนาออนไลน์ (Instant Messaging/Chat Online)/การจัดประชุมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต (Teleconference))	273	**64 (23.5)**	**107 (39.2)**	**85 (31.1)**	8 (2.9)	9 (3.3)
5. การใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ต่างๆ (ซอฟต์แวร์สำนักงาน/การประมวลผลข้อมูลทางสถิติ/การผลิตบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์)	261	**42 (16.1)**	**96 (36.8)**	**89 (34.1)**	25 (9.6)	9 (3.4)
6. การใช้อุปกรณ์ต่างๆ (Visualizer/ Overhead Projector/ LCD Projector/ Digital Camera/ Video/Digital Video)	298	**69 (23.1)**	**121 (40.6)**	**89 (29.9)**	11 (3.7)	8 (2.7)
ค่าเฉลี่ย		**18.8**	**39.4**	**34.3**	**4.6**	**2.9**

จากตารางที่ 4.36 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 36.8-43.7 เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.5

ตารางที่ 4.37 ร้อยละของคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 4)

สาขาวิชา / สำนัก	ร้อยละ
1. ศิลปศาสตร์	91.9
2. ศึกษาศาสตร์	94.2
3. วิทยาการจัดการ	87.0
4. นิติศาสตร์	93.4
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	90.0
6. เศรษฐศาสตร์	94.0
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	92.2
8. รัฐศาสตร์	81.9
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	91.9
10. นิเทศศาสตร์	96.7
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	97.2
12. พยาบาลศาสตร์	100.0
13. ทะเบียนและวัดผล	88.8
14. เทคโนโลยีการศึกษา	94.9

จากตารางที่ 4.37 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า คณาจารย์ประจำความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 81.9 – 100.0

ตารางที่ 4.38 จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ (ประเด็นที่ 5)

ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	จำนวน (n)	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การกำหนดนโยบาย/หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	303	45	14.9	258	85.1	มากที่สุด
2. การจัดสรรงบประมาณ	291	60	20.6	231	79.4	มาก
3. การมอบหมาย/สั่งการให้ดำเนินงาน	288	56	19.4	232	80.6	มากที่สุด
4. การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย/ค่าตอบแทน/เงินรางวัล	293	62	21.2	231	78.8	มาก
5. การสนับสนุน/จัดเตรียมเทคโนโลยี/เครื่องมือ/อุปกรณ์/ระบบ	291	45	15.5	246	84.5	มากที่สุด
6. การจัดบรรยายทางวิชาการ หรือการฝึกอบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการ	293	48	16.4	245	83.6	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			**18.0**		**82.0**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.38 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 79.4-85.1

เมื่อพิจาณาในภาพรวม พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.0

ตารางที่ 4.39 จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 5)

สาขาวิชา / สำนัก	ร้อยละ		ความหมาย
	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	
1. ศิลปศาสตร์	23.4	76.6	มาก
2. ศึกษาศาสตร์	5.3	94.7	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	20.1	79.9	มาก
4. นิติศาสตร์	36.9	63.1	ปานกลาง
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3.7	96.3	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	34.8	65.2	ปานกลาง
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	25.5	74.5	มาก
8. รัฐศาสตร์	27.8	72.2	มาก
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	15.8	84.2	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	12.8	87.2	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15.5	84.5	มากที่สุด
12. พยาบาลศาสตร์	1.5	98.5	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	21.3	78.7	มาก
14. เทคโนโลยีการศึกษา	14.0	86.0	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.39 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่ามหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด จำนวน 12 สาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 72.2-98.5

ตารางที่ 4.40 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ (ประเด็นที่ 5)

กิจกรรม	จำนวน (n)	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ความหมาย	จำนวน (n)	ไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
การผลิตหรือปรับปรุงเอกสารการสอน/ประมวลสาระชุดวิชา												
1. มีการประเมิน โดยผู้รับผิดชอบชุดวิชา	226	13	5.8	213	94.2	มากที่สุด	202	16	7.9	186	92.1	มากที่สุด
การผลิต/ปรับปรุงแผนกิจกรรม												
2. มีการประเมิน โดยผู้รับผิดชอบชุดวิชา	229	5	2.2	224	97.8	มากที่สุด	205	10	4.9	195	95.1	มากที่สุด
การสอนเสริม/เข้มพิเศษ												
3. มีการประเมินผลโดยสังเกตนักศึกษา	230	5	2.2	225	97.8	มากที่สุด	212	9	4.2	203	95.8	มากที่สุด
4. มีการประเมินผลโดยการซักถามนักศึกษา	240	4	1.7	236	98.3	มากที่สุด	223	7	3.1	216	96.9	มากที่สุด
5. มีการประเมินผลโดยให้นักศึกษากรอกแบบประเมินผลหลังจากเข้ารับการสอนเสริม	233	5	2.1	228	97.9	มากที่สุด	200	18	9.0	182	91.0	มากที่สุด

ตารางที่ 4.40 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน (n)	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ความหมาย	จำนวน (n)	ไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ												
6. มีการประเมินผลโดยการให้คะแนน PCR*	235	5	2.1	230	97.9	มากที่สุด	208	11	5.3	197	94.7	มากที่สุด
การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาต่างๆ												
7. มีการประเมินผล โดยการให้คะแนน PCR*	152	10	6.6	142	93.4	มากที่สุด	133	12	9.0	121	91.0	มากที่สุด
ชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ												
8. มีการประเมินผลโดยการให้คะแนน PCR*	127	11	8.7	116	91.3	มากที่สุด	113	10	8.8	103	91.2	มากที่สุด
9. มีการประเมินผลโดยให้นักศึกษาทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อดูพัฒนาการการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลประกอบการประเมินผล	186	25	13.4	161	86.6	มากที่สุด	169	31	18.3	138	81.7	มากที่สุด
การสัมมนาเสริม/เข้ม												
10. มีการประเมินผลโดยสังเกตนักศึกษา	224	5	2.2	219	97.8	มากที่สุด	204	8	3.9	196	96.1	มากที่สุด
11. มีการประเมินผลโดยการซักถามนักศึกษา	227	7	3.1	220	96.9	มากที่สุด	208	10	4.8	198	95.2	มากที่สุด
12. มีการประเมินผลโดยการให้คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับการสัมมนาเสริม	218	4	1.8	214	98.2	มากที่สุด	199	7	3.5	192	96.5	มากที่สุด
13.มีการประเมินผลงานที่มอบหมายให้ทำเป็นรายบุคคล	223	6	2.7	217	97.3	มากที่สุด	203	9	4.4	194	95.6	มากที่สุด

ตารางที่ 4.40 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน (n)	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		ความหมาย	จำนวน (n)	ไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
การประเมินผลการเรียน												
14. มีการออก/วิเคราะห์/ปรับปรุงคุณภาพข้อสอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละชุดวิชา	277	5	1.8	272	98.2	มากที่สุด	255	11	4.3	244	95.7	มากที่สุด
15. มีการประเมินผลโดยการตรวจผลงาน/กิจกรรมประจำชุดวิชาของผู้เรียน	266	5	1.9	261	98.1	มากที่สุด	245	7	2.9	238	97.1	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			**3.9**		**96.1**	**มากที่สุด**			**6.3**		**93.7**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.40 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 86.6-98.2 และสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 81.7-97.1

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.1 และสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.7

ตารางที่ 4.41 ร้อยละของคณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 5)

สาขาวิชา / สำนัก	ร้อยละ		ความหมาย	ร้อยละ		ความหมาย
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
1. ศิลปศาสตร์	2.8	97.2	มากที่สุด	7.7	92.3	มากที่สุด
2. ศึกษาศาสตร์	19.0	81.0	มากที่สุด	20.1	79.9	มาก
3. วิทยาการจัดการ	2.7	97.3	มากที่สุด	6.3	93.7	มากที่สุด
4. นิติศาสตร์	7.9	92.1	มากที่สุด	10.0	90.0	มากที่สุด
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2.8	97.2	มากที่สุด	7.7	92.3	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	15.1	84.9	มากที่สุด	18.9	81.1	มากที่สุด
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	2.6	97.4	มากที่สุด	2.8	97.2	มากที่สุด
8. รัฐศาสตร์	4.9	95.1	มากที่สุด	21.6	78.4	มาก
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	4.5	95.5	มากที่สุด	4.9	95.1	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	2.2	97.8	มากที่สุด	4.6	95.4	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.9	95.1	มากที่สุด	9.5	90.5	มากที่สุด

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

สาขาวิชา / สำนัก	ร้อยละ		ความหมาย	ร้อยละ		ความหมาย
	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
12. พยาบาลศาสตร์	0.7	99.3	มากที่สุด	0.7	99.3	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	3.6	96.4	มากที่สุด	5.7	94.3	มากที่สุด
14. เทคโนโลยีการศึกษา	4.0	96.0	มากที่สุด	10.0	90.0	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.41 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการประเมินผลการจัดการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 81.0 - 99.3 และสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนักคิดเป็นร้อยละ 78.4 - 99.3

ตารางที่ 4.42 จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน (ประเด็นที่ 6)

ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	จำนวน (n)	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การกำหนดนโยบาย/หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	306	33	10.8	273	89.2	มากที่สุด
2. การจัดสรรงบประมาณ	300	36	12.0	264	88.0	มากที่สุด
3. การมอบหมาย/สั่งการให้ดำเนินงาน	291	50	17.2	241	82.8	มากที่สุด
4. การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย/ค่าตอบแทน/เงินรางวัล	303	44	14.5	259	85.5	มากที่สุด
5. การสนับสนุน/จัดเตรียมเทคโนโลยี/เครื่องมือ/อุปกรณ์/ระบบ	293	42	14.3	251	85.7	มากที่สุด
6. การจัดบรรยายทางวิชาการหรือการฝึกอบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการ	300	37	12.3	263	87.7	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			**13.5**		**86.5**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.42 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 82.8-89.2

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.5

ตารางที่ 4.43 ร้อยละของการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน จำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก (ประเด็นที่ 6)

สาขาวิชา / สำนัก	ร้อยละ		ความหมาย
	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	
1. ศิลปศาสตร์	13.6	86.4	มากที่สุด
2. ศึกษาศาสตร์	3.8	96.2	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	13.6	86.4	มากที่สุด
4. นิติศาสตร์	30.7	69.3	ปานกลาง
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4.5	95.5	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	19.6	80.4	มากที่สุด
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	23.7	76.3	มาก
8. รัฐศาสตร์	26.4	73.6	มาก
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	17.3	82.7	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	11.8	88.2	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10.9	89.1	มากที่สุด
12. พยาบาลศาสตร์	4.5	95.5	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	12.0	88.0	มากที่สุด
14. เทคโนโลยีการศึกษา	3.0	97.0	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.43 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา/ สำนัก พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก- มากที่สุด จำนวน 13 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 73.6-97.0

ตารางที่ 4.44 จำนวนและร้อยละของคณาจารย์ในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ ผลิตชุดวิชา e-Learning ปีการศึกษาที่ 2552 จำแนกตามสาขาวิชา (คณาจารย์ 1 ท่านอาจมีการผลิตชุดวิชา มากกว่า 1 ชุดและสามารถไปผลิตชุดวิชาในสาขาวิชาอื่นได้แต่ไม่เกิน 3 หน่วย/ภาคการศึกษา) (**ประเด็นที่ 6**)

สาขาวิชา	**การผลิต / ปรับปรุงชุดวิชา / ผลิตชุดวิชา e-Learning**	
	จำนวน	**ร้อยละ**
1. ศิลปศาสตร์	5	2.3
2. ศึกษาศาสตร์	2	0.9
3. วิทยาการจัดการ	70	32.1
4. นิติศาสตร์	33	15.1
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	5	2.3
6. เศรษฐศาสตร์	9	4.1
7. รัฐศาสตร์	13	6.0
8. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	38	17.4
9. นิเทศศาสตร์	32	14.7
10. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	11	5.1
รวม	**218**	**100.0**

(ที่มา : สำนักวิชาการและสำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553) หมายเหตุ มีการนับซ้ำ

จากตารางที่ 4.44 พบว่า ในปีการศึกษาที่ 2552 คณาจารย์มีภาระงานในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา จำนวน 218 คน ซึ่งการผลิตชุดวิชาเพื่อการเรียนการสอนถือเป็นงานวิจัยเอกสารอย่างหนึ่ง

เมื่อพิจารณารายสาขาวิชา พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีภาระงานในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ผลิตชุดวิชา e-Learning ในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาคือสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 และสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 ทั้งนี้มีการนับซ้ำ เนื่องจากคณาจารย์สาขาวิชาหนึ่งสามารถไปผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชาในสาขาวิชาอื่นๆ ได้

จากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า คณาจารย์ประจำมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จและทำการเผยแพร่โดยได้รับทุนจากมหาวิทยาลัย ใน

ปีงบประมาณ 2553 มีจำนวน 30 เรื่อง มีคณาจารย์ประจำทำวิจัย 63 คน (หมายเลข 1-63 นับเฉพาะคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย) (สถาบันวิจัยและพัฒนา 2553) ดังนี้

1. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ ผศ.หทัยรัตน์ เทียนศรี[1] ผู้วิจัยร่วมโครงการ คือ รศ.ชนิดา พิทักษ์สฤษดิ์[2] นางวาณี บุณยะไวโรจน์

2. รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2551 ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.ดร.สมคิด พรมจุ้ย[3] ผู้ร่วมโครงการคือ รศ.ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์[4] อ. ดร.สรายุทธ ยหะกร[5] รศ.นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ[6] รศ.ชนินาฎ ลีดส์[7] รศ.ดร.ศริศักดิ์ สุนทรไชย[8] รศ.จรินทร์ เทศวานิช[9] รศ.ปาริฉัตร ช้างสิงห์[10] อ.ชัยวัฒน์ ม่านศรีสุข[11] ผศ.ดร.มณฑิชา พุทซาคำ[12] ผศ. ดร.ธิติพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์[13] รศ.วรัญญา ปุณณวัฒน์[14] อ.เรณุการ์ ทองคำรอด[15] รศ.ดร.ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์[16] นางสาวสุนทรี เฉลิมพงศธร นางสาวรัชนี พลแสน นางสาวฐิติกา ถาวร

3. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูสังคมศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา โดยรศ.ดร.สิริวรรณ ศรีพหล[17] ทำวิจัยเดี่ยว

4. รายงานการวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นสามโคกจังหวัดปทุมธานี โดยรศ.ดร.นฤมล ตันธสุรเศรษฐ์[18] ทำวิจัยเดี่ยว

5. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมการใช้สถิติเพื่อการวิจัยสำหรับครู โดยรศ.ดร.กัญจนา ลินทรัตนศิริกล[19] ทำวิจัยเดี่ยว

6. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมการเขียนและวิเคราะห์ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดย รศ.ดร.บญศรี พรหมมาพันธุ์[20] ทำวิจัยเดี่ยว

7. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลการเขียนหนังสือราชการภาษาอังกฤษ โดย รศ.ดร.จรัสวัฒน์ ไตรรัตน์[21] ทำวิจัยเดี่ยว

8. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมออนไลน์การเขียนบทความทางวิชาการภาษาอังกฤษ โดยรศ.ดร.อลิสา วานิชดี[22] ทำวิจัยเดี่ยว

9. รายงานการวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศโดยใช้ T5 Model ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.สุนีย์ ศีลพิพัฒน์[23] ผู้ร่วมโครงการคือ รศ.ศิริพร สัจจานันท์[24] รศ.ระวีวรรณ มาลัยวรรณ์[25] รศ.นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม[26] รศ.ดร.วิไล วัฒนดำรงกิจ[27]

10. รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมระหว่างเรียนในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบ

อิเล็กทรอนิกส์ ชุดวิชาหลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.สุนีย์ ศีลพิพัฒน์[28] ผู้ร่วมโครงการคือ รศ.รัชฎาพร เลิศโภคานนท์ [29] ผศ.รัฐวิชญญ์ จิวสวัสดิ์ [30] ผศ.ปรัชญ์ ปราบปรปักษ์[31] รศ.จินตนา ธนวิบูลย์ชัย[32] รศ.พิทยา จำเริญจรัสวิทย์[33]

11. รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนในระบบ e-Learning ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2548 ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.ปัทมาพร เย็นบำรุง[34] ผู้ร่วมโครงการคือ รศ.ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล [35] รศ.สุพัตรา คูหากาญจน์[36] รศ.สำรวย กมลายุตต์ [37] นางสาวสิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ

12. รายงานการวิจัยเรื่อง แบบจำลองการแนะแนวการเรียนผ่านซีดีรอมสื่อประสมสำหรับนักศึกษา มสธ. ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการคือ อ.ดร.วัลภา สบายยิ่ง[38] ผู้ร่วมโครงการคือ นางรมิดา อั๋นวงษ์ นางสาวสิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ

13. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาที่สนับสนุนการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.ดร.สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์[39] ผู้ร่วมโครงการคือ รศ.ดร.วรรณ์ดี แสงประทีปทอง[40] รศ.ดร.ศศิกาญจน์ ทวิสุวรรณ[41]

14. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนการสอนโดยครอบครัวสำหรับเด็กในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ อ.ดร.สุวรรณี ยหะกร [42] ผู้ร่วมโครงการคือ รศ.สุมนทิพย์ บุญสมบัติ[43] รศ.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ [44] นางวาณี บุณยะไวโรจน์

15. รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง (2ปี) แขนงวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.วาสนา ทวีกุล [45] ผู้ร่วมโครงการคือ นางวาณี บุณยะไวโรจน์

16. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะบรรณารักษ์ห้องประชาชน (ชุดวิจัย) โดยศ.ดร.ชุติมา สัจจานันท์[46] ทำวิจัยเดี่ยว

17. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะบรรณารักษ์ห้องประชาชน (ชุดภาษาอังกฤษ) โดยศ.ดร.ชุติมา สัจจานันท์[47] ทำวิจัยเดี่ยว

18. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะบรรณารักษ์ห้องประชาชน (ชุดการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์) โดยศ.ดร.ชุติมา สัจจานันท์ [48] ทำวิจัยเดี่ยว

19. รายงานการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกอบรมวิชาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับแรงงานระดับต้น (กรณี : แรงงานระดับต้น) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[49] ทำวิจัยเดี่ยว

20. รายงานการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกอบรมวิชาความปลอดภัยและสุขภาพในการปฏิบัติงาน (กรณี : แรงงานระดับต้น) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[50] ทำวิจัยเดี่ยว

21. รายงานการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน (กรณี :

แรงงานระดับต้น) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[51] ทำวิจัยเดี่ยว

22. รายงานการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกอบรมวิชาสิทธิหน้าที่ของแรงงานและสวัสดิการแรงงาน (กรณี : แรงงานระดับต้น) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[52] ทำวิจัยเดี่ยว

23. รายงานการวิจัยเรื่องชุดฝึกอบรมวิชาทักษะการสื่อสารเพื่อการทำงาน (กรณี : แรงงานระดับต้น) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[53] ทำวิจัยเดี่ยว

24. รายงานการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกอบรมวิชาการคำนวณเพื่อการทำงาน (กรณี : แรงงานระดับต้น) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[54] ทำวิจัยเดี่ยว

25. รายงานการวิจัยเรื่องชุดฝึกอบรมวิชาสิทธิหน้าที่ของแรงงานและสวัสดิการแรงงาน (กรณี : เยาวชนที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[55] ทำวิจัยเดี่ยว

26. รายงานการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกอบรมวิชาความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการปฏิบัติงาน (กรณี : เยาวชนที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน) โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[56] ทำวิจัยเดี่ยว

27. รายงานการวิจัยเรื่องชุดฝึกอบรมวิชาทักษะการสื่อสารเพื่อการทำงาน (กรณี : เยาวชนที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[57] ทำวิจัยเดี่ยว

28. รายงานการวิจัยเรื่อง ชุดฝึกอบรมวิชาการคิดคำนวณเพื่อการทำงาน (กรณี : เยาวชนที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี[58] ทำวิจัยเดี่ยว

29. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลแบบอิงประสบการณ์ เรื่องการทดลองประสิทธิภาพสื่อการสอนสำหรับครู (กรณี : เยาวชนที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน) วิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.วาสนา ทวีกุลทรัพย์[59] ผู้ร่วมโครงการคือ นางวาณี บุณยะไวโรจน์

30. รายงานการวิจัยเรื่องโครงการการออกแบบระบบการจัดทำต้นทุนผลผลิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช วิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ รศ.อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ[60] ผู้ร่วมโครงการคือ รศ.สุนา สิทธิเลิศประสิทธิ์[61] รศ.ดร.สุนันท์ สีสังข์[62] รศ.ดร.สฤษดิ์พงษ์ ลิมปิษเฐียร[63]

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีหน่วยวิจัยสื่อการสอน สำนักเทคโนโลยีการศึกษา ทำหน้าที่วิจัยและประเมินสื่อการศึกษาและชุดวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ 2553 มีงานวิจัยและประเมินสื่อการศึกษาและชุดวิชาต่างๆ ที่แล้วเสร็จจำนวน 14 เรื่องมีดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการสื่อสารกับการพัฒนา (15337)
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการสำรวจปริมาณและการประมาณราคา (31302)
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการบัญชีขั้นต้น (32204)

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการสอบบัญชีการบัญชีอากรและการวางแผนภาษี (32322)

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน (33303)

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ (3401)

7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาสุขศึกษาและการประชาสัมพันธ์งานสาธารณสุข (52303)

8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรม : การประเมิน (54113)

9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาจรรยาวิชาชีพและกฎหมายเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย (55309)

10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาหลักการส่งเสริมการป่าไม้เพื่อสิ่งแวดล้อม (91324)

11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการบริหารและนิเทศงานส่งเสริมการเกษตร (91451)

12. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาหลักการจัดการการผลิตพืช (93352)

13. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาสารสนเทศเพื่อการจัดการการผลิตพืช (93454)

14. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการเกษตร (94329)

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ประจำมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งสิ้น จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5 จากคณาจารย์ประจำทั้งหมด

ตารางที่ 4.45 จำนวนและร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (ประเด็นที่ 7)

ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	จำนวน (n)	ไม่มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		มีการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย		ความหมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การกำหนดนโยบาย/หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ	302	53	17.5	249	82.5	มากที่สุด
2. การจัดสรรงบประมาณ	288	68	23.6	220	76.4	มาก
3. การมอบหมาย/สั่งการให้ดำเนินงาน	287	59	20.6	228	79.4	มาก
4. การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย/ค่าตอบแทน/เงินรางวัล	289	67	23.2	222	76.8	มาก
5. การสนับสนุน/จัดเตรียมเทคโนโลยี/เครื่องมือ/อุปกรณ์/ระบบ	285	53	18.6	232	81.4	มากที่สุด
6. การจัดบรรยายทางวิชาการหรือการฝึกอบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการ	292	61	20.9	231	79.1	มาก
ค่าเฉลี่ย			**20.7**		**79.3**	**มาก**

จากตารางที่ 4.45 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริม สนับสนุน ทำให้คณาจารย์ประจำมีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 76.4-82.5

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริม สนับสนุน ทำให้คณาจารย์ประจำมีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.3

ตารางที่ 4.46 จำนวนและค่าร้อยละของการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ จำแนกตามสาขาวิชา/สำนัก (ประเด็นที่ 7)

ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	ร้อยละ		ความหมาย
	ไม่มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน	มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน	
1. ศิลปศาสตร์	31.9	68.1	ปานกลาง
2. ศึกษาศาสตร์	10.9	89.1	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	20.1	79.9	มาก
4. นิติศาสตร์	41.6	58.4	ปานกลาง
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3.7	96.3	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	35.4	64.6	ปานกลาง
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	26.3	73.7	มาก
8. รัฐศาสตร์	39.6	60.4	ปานกลาง
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	19.8	80.2	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	13.2	86.8	มากที่สุด
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	23.2	76.8	มาก
12. พยาบาลศาสตร์	1.5	98.5	มากที่สุด
13. ทะเบียนและวัดผล	21.0	79.0	มาก
14. เทคโนโลยีการศึกษา	5.4	94.6	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.46 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 10 สาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 73.7-98.5

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4.47 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการ	ความคิดเห็น (n = 5,846)		ความหมาย
	$\overline{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.48	0.61	มาก
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.62	0.56	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.63	0.54	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.57	0.58	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.51	0.61	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.54	0.59	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.53	0.60	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.59	0.57	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.51	0.61	มากที่สุด
10. มีการประเมินผลโดยใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น ผลงาน การนำเสนอผลงาน คุณภาพงาน เป็นต้น	4.46	0.61	มาก
11. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.58	0.61	มากที่สุด
12. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.24	0.73	มาก
13. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.14	0.78	มาก
14. สื่อ/เทคโนโลยีที่ใช้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น	4.15	0.77	มาก
15. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.75	มาก
16. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง	4.48	0.66	มาก
17. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	4.60	0.57	มากที่สุด
18. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.64	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	**4.47**	**0.43**	**มาก**

จากตารางที่ 4.47 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 ข้อ ($\overline{X}$ = 4.51 – 4.64) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ ($\overline{X}$ = 4.14 – 4.48)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.47)

ตารางที่ 4.48 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา

รายการ	จำนวน (n)	ความคิดเห็น		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D	
1. ศิลปศาสตร์	571	4.58	0.39	มากที่สุด
2. ศึกษาศาสตร์	285	4.57	0.45	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	2279	4.43	0.44	มาก
4. นิติศาสตร์	796	4.47	0.43	มาก
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	428	4.43	0.44	มาก
6. เศรษฐศาสตร์	45	4.61	0.39	มากที่สุด
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	271	4.58	0.42	มากที่สุด
8. รัฐศาสตร์	401	4.36	0.45	มาก
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	396	4.59	0.41	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	227	4.36	0.50	มาก
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	125	4.41	0.40	มาก
12. พยาบาลศาสตร์	76	4.89	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.48 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.36-4.89)

ตารางที่ 4.49 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการ	ความคิดเห็น (n = 637)		ความหมาย
	$\overline{X}$	S.D	
1. มีวัตถุประสงค์การสอนหรือการจัดกิจกรรมชัดเจน	4.60	0.53	มากที่สุด
2. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.61	0.57	มากที่สุด
3. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.70	0.53	มากที่สุด
4. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.72	0.49	มากที่สุด
5. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.69	0.52	มากที่สุด
6. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.57	0.61	มากที่สุด
7. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.63	0.57	มากที่สุด
8. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.62	0.55	มากที่สุด
9. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.68	0.53	มากที่สุด
10. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.62	0.56	มากที่สุด
11. มีการประเมินผลโดยใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น ผลงาน การนำเสนอผลงาน คุณภาพงาน เป็นต้น	4.60	0.55	มากที่สุด
12. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.68	0.58	มากที่สุด
13. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.49	0.62	มาก
14. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.46	0.61	มาก
15. สื่อ/เทคโนโลยีที่ใช้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น	4.46	0.61	มาก
16. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.42	0.69	มาก
17. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง	4.65	0.54	มากที่สุด
18. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	4.71	0.50	มากที่สุด
19. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม	4.66	0.54	มากที่สุด
20. แนะให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์สาระ	4.66	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	**4.62**	**0.39**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.49 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 16 ข้อ ($\overline{X}$ = 4.57 – 4.72) รองลงมามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ ($\overline{X}$ = 4.42 – 4.49)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.62)

ตารางที่ 4.50 ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสาขาวิชา

รายการ	จำนวน (n)	ความคิดเห็น		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D	
1. ศึกษาศาสตร์	545	4.65	0.37	มากที่สุด
2. วิทยาการจัดการ	35	4.35	0.40	มาก
3. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	24	4.41	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.50 เมื่อพิจารณาจำแนกตาม สาขาวิชา พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก-มากที่สุดทุกสาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.35-4.65)

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์ประจำสาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. และ 3) ประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 371 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรี จำนวน 9,153 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 6,168 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 และนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิตศึกษา จำนวน 2,404 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 637 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และรวบรวมข้อมูลต่างๆ โดยขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 หน่วยงาน ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

1. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลดังนี้

1.1 สรุปผลข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.2 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. นำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ

1.2.1 สรุปผลข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1) คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2) วิทยากรประจำกลุ่มในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ
3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี
4) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1.2.2 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร.

1.3 สรุปผลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 สรุปผลข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีดังนี้

1.1.1 มีหลักสูตรที่เปิดสอน12 สาขาวิชา จำนวน 80 หลักสูตร แยกเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร จำนวน 8 หลักสูตร ระดับปริญญาตรี จำนวน 46 หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 2 หลักสูตร ระดับปริญญาโท จำนวน 21 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก จำนวน 3 หลักสูตร และมีหลักสูตรที่มีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำนวน 56 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 66 ชุดวิชา

1.1.2 มีชุดวิชาที่เปิดสอน จำนวน 800 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 618 ชุดวิชา ประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 5 ชุดวิชา ระดับปริญญาโท จำนวน 170 ชุดวิชา และระดับปริญญาเอก จำนวน 7 ชุดวิชา

1.1.3 มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 10 สาขาวิชา 108 ชุดวิชา โดยแยกเป็นชุดวิชาระดับปริญญาตรี จำนวน 39 ชุดวิชา (ภาค 1 และ 2 มีชุดวิชานับซ้ำ) มีนักศึกษาที่เข้าใช้บริการจำนวน 4,416 คน และชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 69 ชุดวิชา (ภาค 1 และ 2 มีชุดวิชานับซ้ำ) มีนักศึกษาที่เข้าใช้บริการจำนวน 1,491 คน

1.1.4 มีการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้ง 12 สาขาวิชา จำนวน 41 ชุดวิชา 182 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 16,737 คน และมีการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 110 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 1,702 คน

1.1.5 มีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา นักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 29 ชุดวิชา มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 4,260 คน และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.45)

1.1.6 มีการสอนเสริมทั่วประเทศ 7 สาขาวิชา โดยเมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาลงทะเบียนจำนวน 118,534 คน กับนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 11,410 คน คิดเป็นร้อยละ 10.06

และเมื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.67)

1.1.7 มีการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา จำนวน 5 กิจกรรม และมีนักศึกษาที่ลงทะเบียน 37,404 คน เข้าร่วมกิจกรรม 36,490 คน (มีสาขาวิชาที่นับซ้ำในแต่ละกิจกรรม) คิดเป็นร้อยละ 97.5

1.1.8 มีจำนวนชุดวิชาในคลังข้อสอบ ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 173 ชุดวิชา มีการออกข้อสอบใหม่ จำนวน 336 ชุดวิชา และมีจำนวนชุดวิชาที่ปรับปรุงข้อสอบ จำนวน 323 ชุดวิชา

1.1.9 มีการจัดอบรมคณาจารย์ในหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และ e-Learning เช่น หลักสูตร Microsoft Excel 2007 ,Microsoft Access 2007 การสอนผ่านระบบ STOU e-Learning (A-Tutor) เป็นต้น กว่า 21 หลักสูตร มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 490 คน (นับซ้ำ)

1.1.10 มีการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ (Notebook) ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 390 เครื่อง จัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัย จำนวน 263 เครื่อง และที่ศูนย์วิทยพัฒนาทั่วประเทศ จำนวน 70 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการรวมทั้งสิ้น จำนวน 22,531 คน

1.1.11 มีการเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดวันอาทิตย์ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 352,506 คน ประกอบด้วยผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประเภทต่างๆ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้ใช้บริการภายนอก จากช่องทางในการติดต่อ ได้แก่ การติดต่อด้วยตนเอง เว็บไซต์ห้องสมุด ทางออนไลน์ เช่น แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ อีเมล์ และอื่นๆ เช่นโทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย

1.2 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร. นำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ

1.2.1 สรุปผลข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1) คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ51.0 มีวุฒิการศึกษาสูงสุด อยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 21-30 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4

2) วิทยากร

คณาจารย์ที่เป็นวิทยากรในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 รองลงมาสังกัดสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี

นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 3,579 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 2,424 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 เข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 1,071 คน เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,302 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 เข้าศึกษาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 2,414 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคกลาง จำนวน 1,329 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 มีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ.โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป จำนวน 5,764 คน คิดเป็นร้อยละ 93.9

4) *นักศึกษาระดับ*บัณฑิตศึกษา

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 493 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรแขนงวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2552 จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 เข้าศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 574 คน คิดเป็นร้อยละ 90.1 มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 มีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ. โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป จำนวน 608 คน คิดเป็นร้อยละ 96.0

1.2.2 สรุปผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร.

1) ประเด็นที่ 1 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำมีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.5 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 84.7-100

2) ประเด็นที่ 2 มหาวิทยาลัยมีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.3 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 13 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อย 71.9-95.8 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.1 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด จำนวน 11 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 71.9 -92.9

มหาวิทยาลัยมีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.4 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 12 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อย 72.7-100.0 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนใน แต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 77.4 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 9 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 71.5-100.0

3) ประเด็นที่ 3 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 75.5-81.1 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก–มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม จำนวน 8 สาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ70.2-98.2

4) ประเด็นที่ 4 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.3 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 71.5-100.0 และคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.5 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 81.9-100.0

5) ประเด็นที่ 5 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำ

ประเมินผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.0 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด จำนวน 12 สาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 72.2-98.5

คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.1 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 78.4-99.3 และสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.7 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ทุกสาขาวิชา / สำนัก คิดเป็นร้อยละ 78.4-99.3

6) ประเด็นที่ 6 มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.5 เมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก- มากที่สุด จำนวน 13 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 73.6-97.0 และคณาจารย์ประจำมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 79.5

7) ประเด็นที่ 7 มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.3 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา / สำนัก พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด จำนวน 10 สาขาวิชา/สำนัก คิดเป็นร้อยละ 73.7-98.5

1.3 สรุปผลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดทุกสาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.36-4.89)

3.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของ

คณาจารย์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดทุกสาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.35-4.65)

2 อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ก่อตั้งขึ้นด้วยแนวคิดที่ต้องการขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นโดยใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัยเปิด ดำเนินการสอนโดยใช้ระบบการสอนทางไกล ซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ห่างกัน มีการวางแผน การเตรียมการ การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ การบริการและการประเมินผลผ่านชุดการสอนทางไกลในชุดสื่อประสมที่ประกอบด้วยสื่อหลักและสื่อเสริมซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อแพร่ภาพและเสียง หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ ซึ่งเป็นระบบการสอนที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเอง มีการจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของวิชาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอนที่เรียกว่า “ชุดวิชา” แต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตทวิภาค ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยนักศึกษาจะศึกษาจาก 1)วัสดุการศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่งให้ทางไปรษณีย์ เช่น เอกสารการสอน ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประจำชุดวิชา วีดิทัศน์ ซีดีรอม วีซีดี และวัสดุการศึกษาอื่นๆ 2) สื่อทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ประกอบชุดวิชาและสื่อการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Learning) ทั้งในระบบออนไลน์ และออฟไลน์ 3) การสอนเสริม สัมมนาเสริม ณ ศูนย์บริการการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ 4) การศึกษาค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมด้วยตนเอง จากแหล่งบริการสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ศูนย์วิทยพัฒนาฯ ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ มุมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัด และห้องสมุดประชาชนสังกัดกรุงเทพมหานคร 5) การทดลองในห้องปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าและทำงานตามที่ได้รับมอบหมายในบางชุดวิชา เช่น กิจกรรมอบรมเข้ม/ สัมมนาเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีชื่อเสียงด้านการผลิตเอกสารการสอน โดยในแต่ละชุดวิชาซึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วยนั้น มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ประกอบกันเป็นคณะกรรมการผลิต (และบริหาร) ชุดวิชา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวประกอบไปด้วย ประธานชุด บรรณาธิการ กรรมการด้านเนื้อหา กรรมการด้านเทคโนโลยี

กรรมการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และเลขานุการ รวม 10 คนทำหน้าที่ในการผลิต (และบริหาร) ชุดวิชา ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับข้อสอบในแต่ละภาคการศึกษา นอกจากนี้ ในการผลิตหน่วยการสอนทั้ง 15 หน่วยในแต่ละชุดวิชาดังกล่าวยังมีการแต่งตั้งผู้ร่วมผลิตที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายใน/ภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นผู้ร่วมผลิตชุดวิชาด้วย

มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอน 12 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เศรษฐศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ รัฐศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ นิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และพยาบาลศาสตร์ ในปีการศึกษา 2552 เปิดสอนจำนวน 80 หลักสูตร แบ่งเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร 8 หลักสูตร ระดับปริญญาตรี 46 หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 21 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 3 หลักสูตร

มหาวิทยาลัยจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังจะเห็นได้จาก การผลิตชุดวิชาที่เน้นการผลิตให้นักศึกษาทุกเพศทุกวัยสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีชุดวิชาที่เปิดสอนรวม 800 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตรและปริญญาตรี จำนวน 618 ชุดวิชา และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 182 ชุดวิชา มีการผลิตและเปิดสอน e-Learning จำนวน 108 ชุดวิชาซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีเพิ่มมากขึ้น มีหลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 56 หลักสูตร ที่การกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ รวมทั้งสิ้น 66 ชุดวิชา มีการจัดให้นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะตามที่กำหนดในหลักสูตร มีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาทุกภาคการศึกษา นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัย เช่น ที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 อาคารบริการ ชั้น 4 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักบรรณสารสนเทศ เป็นต้น จำนวน 263 เครื่อง และที่ศูนย์วิทยพัฒนาทั่วประเทศ จำนวน 70 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการรวมทั้งสิ้น จำนวน 22,531 คน

2.2 การประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 17 ของ ก.พ.ร.

2.2.1 สถาบันอุดมศึกษมีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด

ผลการวิจัยประเด็นที่ 1 พบว่า คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็น

ร้อยละ 91.5 ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีนโยบายส่งเสริมให้คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนดดังนี้

การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยดำเนินการในรูปคณะกรรมการ/คณะทำงานต่างๆ ทั้งด้านการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร เช่น คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งในการประชุมเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรในแต่ละหลักสูตร ฝ่ายเลขานุการ (ซึ่งทำหน้าที่โดยเจ้าหน้าที่สำนักวิชาการ) จะจัดเอกสารข้อมูลเกี่ยวข้องกับหลักสูตรเช่น ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับเกี่ยวกับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับเกี่ยวกับหลักสูตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นต้น เพื่อให้คณะกรรมการ/คณะทำงานมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตร นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ทางระบบ Intranet ของมหาวิทยาลัยที่ http://eservice.stou.ac.th/EDOCUMENT/Oaa/OAA_Info/index.asp

มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรที่จะรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่มีการศึกษา 2553 และหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับประกาศนี้ภายในปีการศึกษา 2555 จึงจัดให้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF)” จำนวน 5 ครั้งๆ ละ 1 วัน ในวันที่ 2 และ 18 พฤศจิกายน 2552 วันที่ 1, 4 และ 16 ธันวาคม 2552 โดยเรียนเชิญ ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ดร.จิรณี ตันติรัตนวงศ์ รองศาสตราจารย์ดร.ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุคนธ์ชื่น ศรีงาม รองศาสตราจารย์ ดร.ทิศนา แขมมณี รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อิสิชัยกุล เป็นวิทยากร เพื่อส่งเสริมให้คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันกับแนวปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและสามารถจัดทำเอกสารหลักสูตรและดำเนินการตามแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตได้อย่างคุณภาพ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน 990 คน (สำนักวิชาการ 2553)

ในส่วนของคณะกรรมการผลิต (และบริหาร) ชุดวิชาก็เช่นกัน ในการผลิต (และบริหาร)ชุดวิชา นั้นคณะกรรมการผลิต (และบริหาร) ชุดวิชา จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาเพื่อผลิตชุดวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา มหาวิทยาลัยมีนโยบายส่งเสริมให้คณาจารย์ที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่างๆ โดยจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ชุดวิชา ระดับปริญญาตรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 มีผู้เข้าร่วม

ประชุม จำนวน 35 คน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2552 มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 22 คน การสัมมนา บทบาท หน้าที่คณาจารย์ในระบบการเรียนการสอนทางไกลของ มสธ. ในวันที่ 10 มิถุนายน 2553 ณ โรงแรม ที เค พาเลซ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน 70 คน มีการอบรมเชิงปฏิบัติการการเป็นบรรณาธิการชุดวิชา เมื่อวันที่ 30-31 มีนาคม 2552 มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 21 คน มีการอบรมการวิเคราะห์สถิติขั้นสูงเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอนปริญญาเอก ในวันที่ 6, 8 มกราคม 2553 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 และ 18 มีนาคม 2553 มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 135 คน (สำนักวิชาการ 2553)

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังส่งเสริมให้คณาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา โดยมีการจัดทำเอกสารหลักสูตรการศึกษาประจำแต่ละสาขาวิชาทุกปีการศึกษา และได้แจกเอกสารหลักสูตรประจำสาขาวิชาให้แก่คณาจารย์ทุกคน เพื่อให้คณาจารย์ใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน เป็นคู่มือในการจัดทำวัตถุประสงค์และแผนการสอนแต่ละชุดวิชาอีกด้วย

2.2.2 ประเด็นที่ 2 สถาบันอุดมศึกษามีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย ประเด็นที่ 2 พบว่า คณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.3 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.1

คณาจารย์ประจำมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.4 และมีการนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นในระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 77.4

ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีเอกลักษณ์เฉพาะคือ เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อรูปแบบต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น โดยเฉพาะสื่อหลักที่เป็นเอกสารการสอน ประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษาประจำชุดวิชา ซึ่งในแต่ละหน่วยจะมีแผนการสอนให้นักศึกษาได้ทราบวัตถุประสงค์การเรียน แนวคิดสำคัญ แบบประเมินตนเองก่อนเรียน ซึ่งจะเป็น

สิ่งที่ช่วยในการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนว่ามีความรู้ในเรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใด จากนั้นผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้จากเอกสารการสอน ทำกิจกรรมระหว่างเรียน ประเมินผล มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียนเมื่อจบการเรียนแต่ละหน่วย และมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและสามารถตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยแม้มีระบบการเรียนการสอนทางไกลโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน แต่มหาวิทยาลัยก็ตระหนักถึงผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยในแต่ละปีการศึกษามหาวิทยาลัยกำหนดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน โดยมีคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเดินทางไปเป็นวิทยากรในทุกศูนย์วิทยพัฒนาและศูนย์บริการประจำจังหวัดทั่วประเทศ พร้อมกับบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จมาให้แนวคิดวิธีการเรียนอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ และมีชมรมนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกจังหวัดมาร่วมในกิจกรรมปฐมนิเทศ ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษารุ่นน้อง ในปีการศึกษา 2552 มีการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรี จัดในวันที่ 11 กรกฎาคม 2553 จัดพร้อมกันทั่วประเทศ ณ ศูนย์วิทยาพัฒนา มสธ. และศูนย์บริการการศึกษาภาค/จังหวัด สำหรับนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จัดในวันอาทิตย์ที่ 18 กรกฎาคม 2553 ณ อาคารอเนกนิทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และจัดให้มีการถ่ายทอดสดตั้งแต่เวลา 09.00-12.00 น.ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม และทางอินเทอร์เน็ต www.stou.ac.th และ ในเวลา 10.00-11.00 น. มีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท (สำนักบริการการศึกษา 2553) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จัดในวันที่ 6-7, 13-14, 20-21 และ 27-28 มิถุนายน 2552 โดยจัดที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (สำนักบัณฑิตศึกษา 2553)

เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการสอนเสริมแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นกิจกรรมบริการทางวิชาการอย่างหนึ่งที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ณ ศูนย์บริการการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ โดยมีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นผู้สอนการสอนเสริมเป็นกิจกรรมที่เสริมความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของชุดวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ตลอดจนเป็นการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและตอบปัญหาข้อสงสัยของนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสพบปะระหว่างเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในปัญหาวิชาการและปัญหาทั่วไปที่เป็นข้อสงสัยของแต่ละคน ในปีการศึกษาที่ 1/2552 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอนเสริมทั่วประเทศ 7 สาขาวิชา โดยเมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาลงทะเบียนจำนวน 118,534 คน กับนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 11,410 คน คิดเป็นร้อยละ 10.06

และเมื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.67) (สำนักบริการการศึกษา 2553)

สำหรับในระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการสัมมนาเสริม และสัมมนาเข้มแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ณ ศูนย์วิทยพัฒนา และศูนย์บริการการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ โดยมีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นผู้สอน การสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้มเป็นกิจกรรมที่เสริมความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของชุดวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ตลอดจนให้นักศึกษาโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับอาจารย์ และเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านการเรียน และเรื่องทั่วๆ ไปที่เป็นข้อสงสัยของแต่ละคน ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้ม จำนวน 207 ชุดวิชา มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเสริมและสัมมนาเข้ม จำนวน 28,731 คน(นับซ้ำ) และจากการประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพของอาจารย์และคุณภาพสื่อที่ใช้ประกอบการสัมมนา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.50) (สำนักบัณฑิตศึกษา 2553)

ในการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยทุกหลักสูตรที่มีการเปิดสอนระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา มีการกำหนดให้นักศึกษาเข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาเสริมประสบการณ์วิชาชีพในหลักสูตรระดับปริญญาตรี และชุดวิชาอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้ง 12 สาขาวิชา 41 ชุดวิชา 182 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 16,737 คน (สำนักวิชาการ 2553) มีการจัดอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีนักศึกษาเข้ารับการอบรม จำนวน 2,851 คน (สำนักบัณฑิตศึกษา 2553)

อีกกิจกรรมหนึ่งที่แสดงถึงการเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลคือ มหาวิทยาลัยจัดให้มีการอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาในบางชุดวิชาที่มีเนื้อหายาก และนักศึกษาสอบไม่ผ่านจำนวนมาก โดยในการจัดอบรมเข้มพิเศษดังกล่าว มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำทั้งรายบุคคลและงานกลุ่ม มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียน และดูแลเอาใจใส่ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน รวมทั้งมีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลในการประกอบกิจกรรมที่มีคะแนน ในปีการศึกษา 2552 ยังมีการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 110 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 1,702 คน นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 1,289 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7 รองลงมาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 (สำนักวิชาการ 2553)

นอกจากนี้จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาต่างๆ เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19-4.42)

2.2.3 ประเด็นที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบัน และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น

ผลการวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 75.5-81.1 เมื่อพิจารณาจากกิจกรรมต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ในระบบที่เป็นการเรียนการสอนทางไกล เช่น ปฏิสัมพันธ์ e-Learning การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ) อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การสัมมนาเสริม/เข้มแล้ว คณาจารย์ได้ให้ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น จัดให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และให้ผู้เรียนตอบคำถาม อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดในกิจกรรมดังกล่าว ในส่วนของการที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากคือ กิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ แต่โดยภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก ด้วยลักษณะของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนด้วยระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีการปฏิบัติจริงในบางสาขาวิชา บางหลักสูตรเท่านั้น เช่น สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาคหกรรมศาสตร์ธุรกิจ 2 วิชาเอกคือ วิชาเอกธุรกิจอาหารและวิชาเอกการโรงแรมและภัตตาคารสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาบริหารธุรกิจ วิชาเอกการจัดการการท่องเที่ยว (สำนักทะเบียนและวัดผล 2552) เป็นต้น และจากการศึกษาข้อมูล พบว่า ในปีการศึกษาที่ 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6

สาขาวิชา 29 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกฯ จำนวน4,260 คน และมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.45) (สำนักบริการการศึกษา 2553)

มหาวิทยาลัยมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ การเปิดชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ โดยจะเห็นได้จากมีหลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 56 หลักสูตร ที่การกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ รวมทั้งสิ้น 66 ชุดวิชา (สำนักวิชาการ 2553)

มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริง โดยจัดทำเอกสารคู่มือการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน และสามารถวางแผนการเรียนได้ด้วยตนเองตามคำแนะนำของมหาวิทยาลัย มีสื่อการสอนที่หลากหลาย มีเอกสารการสอนและประมวลสาระชุดวิชาที่ดีช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกลทุกชุดวิชา

มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริงโดยจัดให้นักศึกษาทั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาฝึกปฏิบัติ/ฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ โดยในปีงบประมาณ 2553 จัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยพัฒนา จำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศจำนวน 70 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 12,301 คน และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัย จำนวน 298 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 10,230 คน

มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ http://library.stou.ac.th ซึ่งเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมงเพื่อให้บริการฐานข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป มีช่องทางการให้บริการสารสนเทศแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาผ่านชุมสายโทรศัพท์ 1222 ทั่วประเทศ และมีการจัดบริการ Ask a Librarian ทั้งทางเว็บไซต์ โทรศัพท์ โทรสาร e-Mail และผู้ที่เข้ามาใช้บริการในห้องสมุดโดยตรง

มหาวิทยาลัยจัดเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดวันอาทิตย์ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ มีผู้ใช้บริการจำนวน 352,506 คน ประกอบด้วยผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประเภทต่างๆ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้ใช้บริการภายนอก จากช่องทางในการติดต่อ ได้แก่ การติดต่อด้วยตนเอง เว็บไซต์ห้องสมุด ทางออนไลน์ เช่น แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ อีเมล์ และอื่นๆ เช่นโทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังเปิดบริการห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ ณ ศูนย์วิทยพัฒนา จำนวน 6 ศูนย์ทั่วประเทศ เปิดบริการห้องสมุดทุกวันเวลาราชการ ณ ศูนย์วิทยพัฒนา จำนวน 4 ศูนย์ทั่วประเทศ คือ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครสวรรค์ ศูนย์วิทยพัฒนา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพชรบุรี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชลำปาง และศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุบลราชธานี

ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพของแต่ละหลักสูตร คณาจารย์จะให้นักศึกษาทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการ ความชำนาญในวิชาชีพ การฝึกฝนการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การอภิปรายในที่ประชุมและส่งเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน

นอกจากนี้จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาต่างๆ เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชามีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.48-4.71)

2.2.4 ประเด็นที่ 4 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

ผลการวิจัยประเด็นที่ 4 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.3 และคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง-มากที่สุด คิดเป็นร้อยล ะ 92.5 เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิดจึงได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการดำเนินการของมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ ดังนี้

มหาวิทยาลัยจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นหน่วยงานกลางเพื่อรับผิดชอบในการพัฒนาสื่อในระบบการศึกษาทางไกล โดยมีคณาจารย์และบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีทำหน้าที่โดยตรงในการผลิตสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ในส่วนของคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเป็นผู้ดูแลเนื้อหาในการผลิต คณาจารย์ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยจึงมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อผลิตรายการดังกล่าว ปีการศึกษา 2552 มีรายการวิทยุกระจายเสียงออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่นเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทุกกลุ่มวัย ออกอากาศจำนวน 1,646 ชั่งโมง 40 นาที จำนวน 4,940 รายการ มีรายการวิทยุโทรทัศน์ออกอากาศที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT ออกอากาศจำนวน 180 ชั่งโมง 16 นาที จำนวน 433 รายการ ออกอากาศที่สถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกล DLTV 8 ออกอากาศจำนวน 3,926 ชั่งโมง จำนวน 9,422 รายการ ออกอากาศที่สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ETV ออกอากาศจำนวน 91 ชั่งโมง จำนวน 218 รายการ (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553)

มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้กับคณาจารย์เพื่อการสืบค้น การติดต่อกับนักศึกษา และการพัฒนาบทเรียน โดยยึดหลักคณาจารย์ 1 คน ต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ซึ่งในปีงบประมาณ 2552 คณาจารย์สาขาวิชาจำนวน 12 สาขาวิชา ได้รับเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกคนและอาจารย์ประจำสำนักซึ่งมีอยู่ 2 สำนัก คือสำนักทะเบียนและวัดผล และสำนักเทคโนโลยีการศึกษายังได้รับเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง จำนวน 382 เครื่อง โดยในทุกเครื่องสามารถเข้าเครือข่ายของห้องสมุดและ Internet ได้ทุกจุด และยังมีบริการปรับซ่อมแซมเครื่องตลอดเวลา โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักคอมพิวเตอร์มาให้บริการตามที่ร้องขอทุกครั้ง และปีงบประมาณ 2553 มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ (Notebook) ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชาและคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 390 เครื่อง (สำนักคอมพิวเตอร์ 2553)

มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของคณาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยได้จัดสรรคอมพิวเตอร์เพื่อการฝึกอบรมคณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยจัดเป็นห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตรโดยเฉพาะ จำนวน 263 เครื่อง (สำนักคอมพิวเตอร์ 2553)

มหาวิทยาลัยการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยจัดสรรไว้ที่ฝ่ายบัณฑิตศึกษา เพื่อให้นักศึกษาระดับปริญญาโท-เอก ได้มาใช้บริการโปรแกรมคำนวณทางสถิติต่างๆ การสืบค้นข้อมูลจำนวน 10 เครื่อง และจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบริการสืบค้น การค้นคว้า Internet เข้าเครือข่ายห้องสมุด ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย จำนวน 25 เครื่อง (สำนักบรรณสารสนเทศ 2553) จัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบริการสืบค้นต่างๆ ในศูนย์วิทยพัฒนาของมหาวิทยาลัยอีก 10 แห่งจำนวน 70 เครื่อง เพื่อบริการนักศึกษาที่อยู่ต่างจังหวัดทั้ง 10 แห่งสามารถไปใช้บริการได้ตลอดเวลา รวมทั้งในวันเสาร์และอาทิตย์ (งานประสานศูนย์วิทยพัฒนา 2553)

พัฒนาและปรับปรุงระบบของเครื่องมือและอุปกรณ์ สำหรับการจัดทำรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อให้เป็นระบบดิจิตอลที่ทันสมัย โดยมีการของบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยร่วมสมทบ ตั้งแต่ปี 2545-2553 โดยมีการเริ่มดำเนินการปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบการจัดทำรายการต่างๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งให้การอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน โดยการจัดอบรมความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี สำหรับคณาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ในหลักสูตรต่างๆ อย่างต่อเนื่องทุกปี ในปีงบประมาณ 2553 มีการจัดอบรมคณาจารย์ในหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และ e-Learning เช่น หลักสูตร Microsoft Excel 2007, Microsoft Access 2007 การสอนผ่านระบบ STOU e-Learning (A-Tutor) เป็นต้น กว่า 21 หลักสูตร มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 490 คน (นับซ้ำ)(สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553)

การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณาจารย์ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยจึงมีความสามารถในการใช้เทคโนดลยี เพื่อผลิตรายการดังกล่าว ปีการศึกษา 2552 มีรายการวิทยุกระจายเสียงออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่นเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทุกกลุ่มวัย ออกอากาศจำนวน 1,646 ชั่วโมง 40 นาที จำนวน 4,940 รายการ มีรายการวิทยุโทรทัศน์ออกอากาศที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT ออกอากาศจำนวน 180 ชั่วโมง 16 นาที จำนวน 433 รายการ ออกอากาศที่สถานีโทรทัสน์การศึกษาทางไกล DLTV8 ออกอากาศจำนวน 3,926 ชั่วโมง จำนวน 9,422 รายการ ออกอากาศที่สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ETV ออกอากาศจำนวน 91 ชั่วโมง จำนวน 218 รายการ (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553)

เมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามหาวิทยาลัยจึงมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ e-Learning ในหลายชุดวิชา และมีแนวโน้มพัฒนามากขึ้น ซึ่งคณาจารย์จึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนโดย e-Learning โดยมีการผลิตและเปิดสอน e-Learning จำนวน 108 ชุดวิชา (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553)

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้ Internet โดยเปิดกระดานสนทนาปัญหาในการเรียนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาต่างๆ โดยมีคณาจารย์/เจ้าหน้าที่เป็นผู้ตอบกระดานสนทนาปัญหาในการเรียนของสาขาวิชา และปัญหาอื่นๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน คณาจารย์จึงต้องมีความรู้ในการใช้ Internet เพื่อตอบปัญหานักศึกษา เช่น กระดานสนทนาปัญหาในการเรียนระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาต่างๆ

นอกจากการบริการนักศึกษาแล้ว ในหลายสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ยังได้มีการเปิดเว็บไซต์ เพื่อให้บริการความรู้กับประชาชนโดยนำความรู้จากที่ต่างๆ และบทความของคณาจารย์เพื่อให้นักศึกษาและประชาชนผู้สนใจเข้ามาศึกษาได้

นอกจากนี้จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาต่างๆ เกี่ยวกับคณาจารย์มีความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย และสื่อ/เทคโนโลยีที่ใช้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14-4.49)

2.2.5 ประเด็นที่ 5 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ประเมินผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้

ผลการวิจัยประเด็นที่ 5 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำประเมินผลการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.0 คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.1 และสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.7

ซึ่งจะเห็นได้จากมหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากและศึกษาด้วยตนเองจากสื่อรูปแบบต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น ซึ่งแต่ละหน่วยจะมีแผนการสอนให้ทราบแนวคิดและวัตถุประสงค์การเรียน กิจกรรมระหว่างเรียน สื่อการสอน และประเมินผลมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียนเมื่อจบการเรียนแต่ละหน่วย และมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและสามารถตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

ในการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยจัดแบ่งลักษณะเนื้อหาชุดวิชาออกเป็น ชุดวิชาเชิงทฤษฎีและชุดวิชาเชิงปฏิบัติ สาขาวิชาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการฝึกปฏิบัติและการสอบไล่ประจำภาคการศึกษา ตามลักษณะของแต่ละชุดวิชาที่สาขาวิชารับผิดชอบ ดังนี้

1) ชุดวิชาเชิงทฤษฎี มีคะแนนฝึกปฏิบัติไม่เกินร้อยละ 20 และให้คะแนนสอบไล่ประจำภาคการศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม 2) ชุดวิชาเชิงปฏิบัติ กำหนดการประเมินผลการศึกษาโดยถือคะแนนฝึกปฏิบัติเป็นสำคัญ และคะแนนสอบไล่ประจำภาคการศึกษาเป็นส่วนประกอบ โดยสาขาวิชาจะกำหนดสัดส่วนของคะแนนตามความเหมาะสมของแต่ละชุดวิชา 3) กิจกรรมวิชาชีพ ให้กำหนดการประเมินผลการศึกษาตามความเหมาะสมของกิจกรรมนั้น (สำนักทะเบียนและวัดผล 2553)

การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยออกข้อสอบโดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม โดยดำเนินการออกข้อสอบใหม่ในรูปคณะกรรมการ ในปีการศึกษา 2552 มีการออกข้อสอบใหม่ จำนวน 336 ชุดวิชา มีการปรับปรุงข้อสอบ จำนวน 323 ชุดวิชา มีจำนวนชุดวิชาในคลังข้อสอบ จำนวน 173 ชุดวิชา และมีการจัดสอบทั้งในประเทศ-ต่างประเทศ ในส่วนของการจัดสอบในประเทศมหาวิทยาลัยจัดสอบทั่วประเทศ จำนวน 144 สนามสอบ สนามสอบในเรือนจำ 114 สนามสอบ และสนามสอบต่างประเทศ จำนวน 34 สนามสอบ รวมทั้งสิ้น 292 สนามสอบ (สำนักทะเบียนและวัดผล 2553) และตัดสินผลการสอบในรูปคณะกรรมการเช่นเดียวกัน

นอกจากมีการประเมินผลจากการสอบแล้ว มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลจากกิจกรรมที่สาขาวิชาจัดให้กับนักศึกษาในการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ การจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและการทำกิจกรรมประจำชุดวิชา รวมทั้งการประเมินผลจากการแสดงออกของนักศึกษาเมื่อมาทำกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย เช่น การตอบคำถาม การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ความเป็นผู้นำ การแสดงความคิดเห็น และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

เพื่อให้เกิดการประเมินผลการเรียนการสอนที่เที่ยงตรง ก่อนการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีการจัดกิจกรรมและจัดกลุ่มนักศึกษาที่ส่งเสริมให้เกิดสภาพการเรียนรู้ที่อิงประสบการณ์ ศักยภาพ และพัฒนาการของนักศึกษา เช่น การพิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน ประวัติการเรียน และในระหว่างการฝึกฯ รวมทั้งการดูแลให้นักศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยมีโอกาสแสดงออกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ได้มากขึ้น

นอกจากนี้จากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาต่างๆ เกี่ยวกับคณาจารย์มีการประเมินผลโดยใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น ผลงาน การนำเสนอผลงาน คุณภาพงาน เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับมากถึงมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.46-4.60)

2.2.6 ประเด็นที่ 6 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ในกรณีที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียน และในกรณีได้จัดหาสื่อสำเร็จรูปที่มาตรฐานสากล และเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ เช่น สื่อวิทยาศาสตร์ สื่อสำเร็จรูป สื่อเทคโนโลยี เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกและพิจารณา มีการประเมินและรายงานผลการใช้สื่อในการพัฒนาผู้เรียนด้วย

ผลการวิจัยประเด็นที่ 6 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมทำให้คณาจารย์ประจำทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.5 และคณาจารย์ประจำมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 79.5 เมื่อพิจารณาภาพรวมของมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยที่ให้สาขาวิชาต่างๆใช้ทรัพยากรทั้งบุคคล และเครื่องมือร่วมกันเพื่อลดความซ้ำซ้อนและความสิ้นเปลืองงบประมาณที่จะเกิดขึ้น หากแต่ละสาขาจะทำภารกิจต่างๆภายในสาขาวิชาตนเองทั้งหมด จึงเกิดรูปแบบการจัดองค์การที่เรียกกันว่า “รวมบริการ ประสานภารกิจ” ที่มีการจัดตั้งหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบภารกิจด้านต่างๆของมหาวิทยาลัย โดยให้สาขาวิชาต่างๆในมหาวิทยาลัยใช้ทรัพยากรในด้านที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ในด้านการวิจัยก็เช่นเดียวกัน มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้สถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่ด้านการวิจัยทั้งหมดของมหาวิทยาลัยโดยจัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนงานวิจัย ฝึกอบรมทักษะในการทำวิจัย และดูแลการบริหารงานวิจัย ประกอบกับมหาวิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดแจ้งให้มีการสนับสนุนให้คณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทางไกล โดยกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ในแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2552-2556) และเพื่อให้สามารถบรรลุตามประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าว ในปีงบประมาณ 2553 ที่ผ่านมาสถาบันวิจัยและพัฒนาได้จัดอบรมเผยแพร่ความรู้ต่างๆในการทำวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 5 ครั้ง มีคณาจารย์และบุคลากรเข้ารับการอบรม 150 คน และได้มีการจัดตั้งคลินิกวิจัยขึ้นเพื่อช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่คณาจารย์ในการทำวิจัยอีกด้วย (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553) ทั้งสำนักคอมพิวเตอร์ก็ได้จัดฝึกอบรมการใช้โปรแกรมและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อคณาจารย์สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้สะดวกยิ่งขึ้น

การสนับสนุนของมหาวิทยาลัยต่อคณาจารย์เพื่อทำการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนแสดงออกอย่างชัดเจน ในด้านการมีกองทุนประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกองทุนสนับสนุนงานวิจัยที่ใช้งบประมาณจากทั้งภายในและทุนวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย ดังจะเห็นได้จากทุนวิจัยที่อาศัยงบประมาณภายในมหาวิทยาลัย เช่น ทุนวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ทุนวิจัยทางวิชาการ ทุนวิจัยการศึกษาทางไกล และกองทุนวิจัยสถาบัน หรือทุนวิจัยจากภายนอก เช่น จากสำนักงาน

กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในปีงบประมาณ 2553 คณาจารย์มีการทำวิจัยโดยได้รับทุนอุดหนุนจากแหล่งทุนต่างๆ รวม 102 เรื่อง มีคณาจารย์ทำวิจัย 197 คน (มีการนับซ้ำ) โดยคณาจารย์มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของผู้เรียนที่ดำเนินการ แล้วเสร็จและทำการเผยแพร่ จำนวน 30 เรื่อง มีคณาจารย์ทำวิจัย 63 คน (มีการนับซ้ำ) (สถาบันวิจัยและพัฒนา 2553) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีการวิจัยเพิ่มเติมจากสำนักเทคโนโลยีการศึกษาที่ทำหน้าที่วิจัยและประเมินสื่อการศึกษาและชุดวิชาต่างๆ เพื่อนำผลไปพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น ในปีงบประมาณ 2553 สำนักเทคโนโลยีการศึกษามีงานวิจัยพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 14 เรื่อง (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553)

ในด้านการทำวิจัยของคณาจารย์เพื่อพัฒนาสื่อและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนจะพบว่า คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้มีการผลิตและปรับปรุงสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ดังจะได้จาก มีคณาจารย์จำนวนทั้งสิ้น 218 คนที่มีภาระเกี่ยวข้องกับการผลิต/ปรับปรุงสื่อการสอน เมื่อเปรียบเทียบกับคณาจารย์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการสอนจำนวนทั้งหมด 371 คน (กองการเจ้าหน้าที่ 2553) นอกจากนี้ ด้วยเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มีการการจัดการเรียนการสอนทางไกลโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่เรียกว่า “ชุดวิชา” โดยในแต่ละชุดวิชาซึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วยนั้น มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ภายในประกอบกันเป็นคณะกรรมการบริหารชุดวิชา (คบช.) ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาเนื้อหาความเหมาะสมของแต่ละชุดวิชาโดยเฉพาะความทันสมัย และสามารถตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ และเมื่อมีการเปิดสอนชุดวิชานั้นๆแล้ว คบช.แต่ละชุดวิชาจะต้องพิจารณาว่า รูปแบบและเนื้อหาในชุดวิชาของตนนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

และผลของการวิจัยดังกล่าวได้นำไปสู่การพัฒนาสื่ออื่นอีกหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็น e-Learning รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ ดังจะเห็นได้จากในกรณีของการจัดการเรียนการสอน e-Learning ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนในระบบ e-Learning ทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา โดยในระดับปริญญาตรี มีการเปิดชุดวิชา e-Learning จำนวน 39 ชุดวิชา มีนักศึกษาเข้าใช้บริการ จำนวน 4,416 คน ในระดับบัณฑิตศึกษามีการเปิดชุดวิชา e-learning จำนวน 69 ชุดวิชา มีนักศึกษาเข้าใช้บริการ จำนวน 1,491 คน (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2553)

2.2.7 ประเด็นที่ 7 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ผลการวิจัยประเด็นที่ 7 พบว่า มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.3 ทั้งนี้มหาวิทยาลัยมีกระบวนการให้ความสำคัญกับผู้เรียนตามเอกลักษณ์เฉพาะของมหาวิทยาลัยคือ เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในฐานะที่เปิ็มหาวิทยาลัยในระบบเปิด ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพ และขยายโอกาสทางการศึกษาต่อสำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม ด้วยการจัดระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งใช้สื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิธีการอื่น ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ มหาวิทยาลัยใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา ด้วยการจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของวิชาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอน เรียกว่า “ชุดวิชา” ซึ่งแต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตทวิภาค ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

กระบวนการการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชาดำเนินการในรูปคณะกรรมการผลิต (และบริหาร)ชุดวิชาที่ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ/คณาจารย์ทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำหน้าที่รับผิดชอบการผลิตเนื้อหาวิชาแต่ละหน่วยการสอน พิจารณากำหนดรายละเอียดของสื่อปฏิสัมพันธ์ พิจารณาความเหมาะสมในการใช้สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเสริมอื่น ๆ ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบ เป็นต้น

กระบวนการเรียนรู้ นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อรูปแบบต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น โดยเฉพาะสื่อหลักที่เป็นเอกสารการสอน ประมวลสาระชุดวิชา แนวการศึกษาประจำชุดวิชา ซึ่งในแต่ละหน่วยจะมีแผนการสอนให้นักศึกษาได้ทราบวัตถุประสงค์การเรียน แนวคิดสำคัญ แบบประเมินตนเองก่อนเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยในการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนว่ามีความรู้ในเรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใด จากนั้นผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้จากเอกสารการสอน ทำกิจกรรมระหว่างเรียน ประเมินผล มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียนเมื่อจบการเรียนแต่ละหน่วย และมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและสามารถตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยจัดให้มีการเรียนรู้เพิ่มเติมจากกิจกรรมต่างๆ เช่น การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ) การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา การสัมมนาเสริม/เข้ม การฝึกปฏิบัติ/ฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ จัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาและที่มหาวิทยาลัย จัดให้มีระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ http://library.stou.ac.th ซึ่งเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมงเพื่อให้บริการฐานข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป มหาวิทยาลัยจัดเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดวันอาทิตย์ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์

การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยออกข้อสอบโดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม โดยดำเนินการออกข้อสอบใหม่/ปรับปรุงข้อสอบ และตัดสินผลการสอบในรูปคณะกรรมการ และมหาวิทยาลัยมีการประเมินกิจกรรมที่จัดขึ้นในทุกกิจกรรม

การนำผลการประเมินที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ โดยนำผลการประเมินจากกิจกรรมต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น เช่น การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ การจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ซึ่งในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะนั้นจะมีการประชุมวิทยากรฝึกปฏิบัติทุกครั้ง เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ จะแจ้งผลการประเมินไปยังคณาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ในด้านการปรับปรุงเนื้อหาในชุดวิชานั้น สาขาวิชาต่างๆ ได้นำผลที่ได้จากการประเมินผลการเรียนการสอน และการวิจัยติดตามผลบัณฑิต มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงเนื้อหาชุดวิชาให้ทันสมัยโดยมีทั้งการผลิตชุดวิชาใหม่ การปรับปรุงชุดวิชาเดิมที่มีอยู่แล้วแต่ไม่ทันสมัย และการจัดทำเอกสารการการสอนเพิ่มเติมในบางประเด็นที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ผลการสอบถามความคิดเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ โดยมีความคิดเห็นมากที่สุดในด้าน 1) *การกำหนดนโยบาย/หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ การกำหนดนโยบาย*ซึ่งมหาวิทยาลัยถือว่า เป็นเรื่องสำคัญ โดยมหาวิทยาลัยมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนให้กิจกรรมการเรียนการสอนในทุกระดับ จะต้องมีการประเมินผลการเรียนการสอน โดยในระดับปริญญาตรีนั้น เมื่อมหาวิทยาลัยมีการจัดการสอนเสริม / สอนเสริมแบบเข้มพิเศษ รวมทั้งการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ จะจัดให้นักศึกษากรอกแบบประเมินผลการเรียนการสอน ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินนั้น จะนำมาวิเคราะห์และนำผลที่

ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษาก็เช่นเดียวกัน เมื่อมหาวิทยาลัยจัดการสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม จะให้นักศึกษากรอกแบบประเมินและนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งผลการประเมินจะแจ้งถึงคณาจารย์เป็นรายบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน *ในส่วนของผู้รับผิดชอบ*ในการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยกำหนดให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินผลการเรียนการสอนคือ สำนักบริการการศึกษาประเมินการเรียนการสอนจากการสอนเสริม / สอนเสริมแบบเข้มพิเศษ และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สำนักบัณฑิตศึกษาประเมินการเรียนการสอนจากการสัมมนาเสริม / สัมมนาเข้ม การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพระดับบัณฑิตศึกษา และสำนักวิชาการประเมินการเรียนการสอนจากการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรี *2) การสนับสนุน/จัดเตรียมเทคโนโลยี/เครื่องมือ/อุปกรณ์/ระบบ* มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ มีสำนักเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีทั้งเครื่องมือ/อุปกรณ์/และมีระบบที่จะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัยประเด็นการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ในบางกิจกรรม เช่น การปรับพื้นฐานความรู้ให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ยังมีบางสาขาวิชา/สำนัก อยู่ในระดับน้อย-น้อยที่สุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้คณาจารย์มีการปรับพื้นฐานความรู้ให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดในทุกสาขาวิชา/สำนัก

3.1.2 ผลการวิจัยประเด็นคณาจารย์ประจำจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำ ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง พบว่า อยู่ในระดับน้อย ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีนโยบาย/ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงเพิ่มมากขึ้น

3.1.3 ผลการวิจัยประเด็นคณาจารย์ประจำมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด(ถ้าไม่รวมระดับปานกลาง) ในภาพรวมยังถือว่าน้อยอยู่ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในโปรแกรมต่างๆ ส่งเสริมให้คณาจารย์มีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น หรือมีนโยบายให้มีการเรียนการสอน e-Learning เพิ่มมากขึ้น และมหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณเพื่อบำรุงรักษา จัดหา พัฒนาและปรับปรุงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เครื่องมือในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สื่อการสอนและสื่อ ICT ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3.1.4 การส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมเกือบทั้งหมดอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา/สำนัก พบว่าบางสาขาวิชายังอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและรณรงค์ให้คณาจารย์ประเมินผลในกิจกรรมต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นอย่างต่อเนื่องและรักษาอยู่ในระดับมากหรือยกระดับให้อยู่ระดับมากที่สุด โดยการจัดอบรม/สัมมนาคณาจารย์ที่ยังไม่มีประสบการณ์เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการประเมินดังกล่าว การให้อาจารย์เข้าร่วมสังเกตการณ์ในกิจกรรมที่มีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์สูงดำเนินกิจกรรมดังกล่าว การจัดทำคู่มือการประเมินประสิทธิภาพการสอนให้คณาจารย์ได้นำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานด้านการจัดการสอน นอกจากนี้ ควรส่งผลการวิจัยและข้อเสนอแนะไปยังสาขาวิชาต่างๆ เพื่อจะได้นำไปอ้างอิงเป็นหลักฐานการประกันคุณภาพ และเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

3.1.5 ผลการวิจัยพบว่า มีคณาจารย์ประจำทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก แต่ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเอกสารโดยการเขียนตำราเอกสารการสอน และประมวลสาระชุดวิชา ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรมีนโยบายที่เด่นชัดในการส่งเสริมให้คณาจารย์ทำการวิจัยประเมินสื่อการสอนทุกประเภทโดยเฉพาะสื่อหลัก และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงสื่อการสอนของมหาวิทยาลัยด้วย เนื่องจากสื่อการสอนเป็นหัวใจหลักของมหาวิทยาลัย

3.1.6 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม คณาจารย์เห็นว่า มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนการนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แม้จะอยู่ในระดับมาก แต่ยังไม่มีหลักฐานที่เด่นชัดในการนำผล

การประเมินมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจะมีระบบในการจัดเก็บข้อมูลในเชิงประจักษ์เพื่อใช้ในการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรจัดทำเป็นชุดโครงการวิจัยที่ดำเนินการโดยสาขาวิชา

3.2.2 สาขาวิชาควรมีการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในระดับหลักสูตร และหรือสาขาวิชา

3.2.3 ควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช “จำนวน/รายชื่อคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชปีงบประมาณ 2553”

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2552) *แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2552-2556)* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) *รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ* ม.ป.ท. หน้า 36-37

จิตรนภา รุจิระชาติกุล และคนอื่นๆ (2552) “การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 : วิธีพิจารณาความอาญา (41343)” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____. (2552) “การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการบัญชีขั้นกลาง 1 และระบบสารสนเทศทางการบัญชี (32207)” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____. (2552) “การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (27101)” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) (1963) “ แนวคิดทางการศึกษาของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey)” ค้นคืนวันที่ 21 สิงหาคม 2551 จาก http://www.suphet.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=110823&Ntype=2

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2535) “ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง องค์ประกอบ หน้าที่และวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2535” ประกาศ ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2535

____.(2538) “ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง องค์ประกอบคณะกรรมการผลิตชุดวิชาและจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา พ.ศ. 2538” ประกาศ ณ วันที่ 12 กันยายน 2538

____.(2544) “ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง การบริหารชุดวิชาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2544” ประกาศ ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2544

____.(2544) “ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง แนวปฏิบัติในการปรับปรุงชุดวิชา พ.ศ. 2544” ประกาศ ณ วันที่ 24 กันยายน 2544

____.(2551) *มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 30 ปี วันสถาปนามหาวิทยาลัย ก้าวไกลรับใช้สังคม* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รัตตินันท์ ลีนะจารุสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2552) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการพยาบาลครอบครัวและการผดุงครรภ์ (51309)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____.(2551) "คิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์ (16412)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____.(2551) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาหลักเศรษฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข (53405)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วาณี บุณยะไวโรจน์ และคนอื่นๆ (2552) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาวิทยาศาสตร์ในการแพทย์แผนไทย (55302)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____ .(2552) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาสารสนเทศและการวิจัยทางการพยาบาล (51206)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____ .(2552) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาระบบสารสนเทศและการวิจัยเพื่อการจัดการการผลิตสัตว์ (93434)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วิชัย วิชยศิริ และคนอื่นๆ (2552) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาสุขภาพกับการพัฒนา (53203)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____. (2552) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการเงินธุรกิจ (60482)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____ .(2552) "การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาเศรษฐศาสตร์เพื่อการบริหารรัฐกิจ (33203)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ศูนย์ประสานงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2550) *รายงานการประเมินตนเองมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชปีการศึกษา 2549* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) "รายชื่องานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของผู้เรียน ปีงบประมาณ 2553 ม.ป.ท.

สมคิด พรมจุ้ย และคนอื่นๆ (2551) "การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2551 (ฉบับส่ง ก.พ.ร.)" นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____ .(2551) “การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติ ราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2551 (ฉบับส่งวิจัยสถาบัน)” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____ .(2552) “การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติ ราชการ ตัวชี้วัดที่ 17 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2552” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) “สถิติการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์งานฝึกอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ-งานฝึกปฏิบัตินักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท ปีงบประมาณ 2553”

____.(2553) “สรุปข้อมูลการให้บริการของสำนักคอมพิวเตอร์/จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ปีงบประมาณ 2553”

____.(2553) “สรุปจำนวนคอมพิวเตอร์ที่จัดสรรให้คณาจารย์ ปีงบประมาณ 2553”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2553) *คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.255*3 ม.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา* ม.ป.ท. หน้า 155-158

สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2552) *คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

____.(2553) “จำนวนการปรับปรุงข้อสอบ ปีการศึกษา 2552”

____.(2553) “จำนวนการออกข้อสอบใหม่ ปีการศึกษา 2552”

____.(2553) “จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2552”

____.(2553) “จำนวนสนามสอบ ปีการศึกษา 2552”

สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) “สรุปโครงการ/กิจกรรมที่จัดให้คณาจารย์เพิ่มพูนทักษะในการใช้เทคโนโลยี ปีงบประมาณ2553”

____.(2553) “จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) และจำนวนนักศึกษาที่เข้าใช้บริการ ปีการศึกษา 2552”

____.(2553) “จำนวนชั่วโมง/จำนวนรายการที่ออกอากาศทางสถานี วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ปีการศึกษา 2552”

____.(2553) “ รายชื่องานวิจัยเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาและชุดวิชาต่างๆ ปีงบประมาณ 2553”

สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) "ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2552"

_____.(2552) "นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตและชุดวิชาสัมมนาเสริม/เข้ม ปีการศึกษา 2/2552 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – กรกฎาคม 2553"

_____.(2552) "สถิติการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ของสำนักบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา2552"

_____.(2551) *คู่มือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปี การศึกษา 2552* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) "จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีงบประมาณ 2553"

สำนักบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) "จำนวนการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา นักศึกษาปริญญาตรี (จำแนกตามสาขาวิชา) ปีการศึกษา 2552 และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการ"

_____.(2553) "จำนวนและร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการสอนเสริม และการประเมิน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม ปีการศึกษา 1/2552" นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

_____.(2553) "การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่"

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2551) "แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา(โดยสังเขป)"

_____.(2553) "จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2552"

_____.(2552) "จำนวนหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ แยกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2552"

_____.(2552) "จำนวนชุดวิชา และจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552 "

_____.(2552) "จำนวนชุดวิชา จำนวนนักศึกษา และร้อยละของนักศึกษาที่เข้ารับการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552"

_____.(2552) "จำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการจัดอบรมเข้ม อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 1/2552 ในช่วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2552"

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2551) "ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ" ค้นคืนวันที่ 21 สิงหาคม 2551 จาก http://www.sut.ac.th/tedu/news/Teach.html

ภาษาอังกฤษ

Blum, K. D. (2000). "Asynchronous, Computer – Mediated Communication (CMC) – Based Higher Education at a Distance: Gender Differences in Preferred Learning Styles, Participation Barries, and Communication Patterns. Doctoral Dissertation, Walden University, 1999" Dissertation Abstracts International

Chacon - Duque, F. (1985). "A Multivaliate Model for Evaluating Distance Higher Education (Causal Modeling, Information Systems) Doctoral dissertation, The Penncilvania State University. Retrieved March 20, 2004 from http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/

Childs, G. A. (2000). "Development of the Distance Education Program Assessment. Doctoral Dissertation, Southwestern Baptist Theological Seminary" Retrieved March 25, 2004 from : http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/

Eastmond, J. N. and others. (1994). "The Distance Education French Project" Retrieved March 17, 2004 from : http://ehostvgw12.epnet.com

Hensrud. F. C. (2001). "Quality Measurement in Online Distance Education at a Small Comprehensive University. Doctoral Dissertation, University of Minnesota" Retrieved January 1, 2004 from : http: //cmu.thailis.uni.net.th./dao

Larson - Birrney, B. (2000). "Evaluation Case Study of an Introductory Accounting Course Taught over the Internet Using the Computer - Based Instruction. Doctoral dissertation, Northern Arisona University" Retrieved January 1, 2004 from : http: //cmu.thailis.uni.net.th/dao/

Lim - Fernandas, M. B. (2001). "Assessing the Effectiveness Online Education. Doctoral dissertation, Golden Gate University" Retrieved January 1, 2004 from : http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/

McElveen, L. K. and Robert, S. P. (1992). "Telelearning: A Second Look. 1990 – 1991, 1991 – 1992" Retrieved January 11, 2004 from : http://thailis-web.uni.nte.th/ERIC

Seevers, G. L. (1993). "Identification of Criteria for Delivery of Theological Education Through Distance Education : An International Delhi Study. Doctor DissertationVirginia Polytechnic Institute and State University" Retrieved May 15, 2004 from : http: //cmu.thailis.uni.net.th/dao/

Siaciwena, R. M. C.(1988). "A Study of Distance Teaching at the University of Zambia with Special Reference to the Effectiveness of Degree Courses. Doctoral Dissertation, University of Wales (United Kingdom)" Retrieved January 5, 2004 from : http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/

(สำหรับคณาจารย์)

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์ มสธ.
เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ประจำปีงบประมาณ 2553

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา ของ ก.พ.ร.

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3. **คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองปฏิบัติราชการในปีงบประมาณ 2553 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่จะเสนอ ก.พ.ร.** และพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะทำงานวิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านกรุณาสละเวลาเพื่อตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดของท่าน และกรุณาตอบทุกข้อคำถาม ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลในการสรุปผลต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดียิ่งของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) หรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ…………..........ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

( ) 1. ปริญญาโท ( ) 2. ปริญญาเอก ( ) 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ)……………………..

4. สังกัดสาขาวิชา / สำนัก

( ) 1. ศิลปศาสตร์ ( ) 2. ศึกษาศาสตร์ ( ) 3. วิทยาการจัดการ ( ) 4. นิติศาสตร์

( ) 5.วิทยาศาสตร์สุขภาพ ( ) 6. เศรษฐศาสตร์ ( ) 7. มนุษยนิเวศศาสตร์ ( ) 8. รัฐศาสตร์

( ) 9.ส่งเสริมการเกษตรฯ ( ) 10. นิเทศศาสตร์ ( ) 11.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ( ) 12. พยาบาลศาสตร์

( ) 13. ทะเบียนและวัดผล ( ) 14. เทคโนโลยีการศึกษา

5. ประสบการณ์การสอนใน มสธ. จำนวน ………………..ปี

ตอนที่ 2 การส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละรายการ

ประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	การส่งเสริมสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ							
	การใช้เทคโนโลยีพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน		การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้และอิงพัฒนาการของผู้เรียน		การทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้และนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน		การนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. การกำหนดนโยบาย/หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ								
2. การจัดสรรงบประมาณ								
3. การมอบหมาย/สั่งการให้ดำเนินงาน								
4. การจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย/ค่าตอบแทน/เงินรางวัล								
5. การสนับสนุน/จัดเตรียมเทคโนโลยี/เครื่องมือ/อุปกรณ์/ระบบ								
6. การจัดบรรยายทางวิชาการ หรือการฝึกอบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการ								

7. ข้อเสนอแนะ (โปรดระบุ)..

....

....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประเด็นที่ 1 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความรู้ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา และดำเนินการได้ตามแนวทางที่กำหนด

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละรายการ โดยตอบคำถามตามความรู้ความเข้าใจของท่าน

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
1. ภารกิจของมหาวิทยาลัยมี 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม		
2. จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อเพิ่มพูนวิทยะฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพและขยายโอกาสการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคลากรและสังคม		
3. กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดย กระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ		
4. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF) กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา		
5. สกอ.กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 สำหรับหลักสูตรที่จะพัฒนาเพื่อรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 และหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงหลักสูตรภายในปีการศึกษา 2555		

ประเด็นที่ 2 สถาบันอุดมศึกษามีมาตรการทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนนี้มาปรับปรุงแผนการสอนในแต่ละรายวิชาและแต่ละภาคการศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

คำชี้แจง แบบสอบถามส่วนนี้ต้องการทราบว่า คณาจารย์ได้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามมาตรการหรือแนวทางที่กำหนดโดยผ่านทางกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ของมหาวิทยาลัยฯ หรือไม่ อย่างไร และคณาจารย์นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาหรือไม่

ขอให้ท่านได้โปรดอ่านกิจกรรมในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าท่านได้ปฏิบัติการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและการทำความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลผ่านทางกิจกรรมนั้นหรือไม่ และคณาจารย์นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละกิจกรรม **พร้อมเลือกใส่หมายเลขตามวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยสามารถเลือกตัวอย่างวิธีการปฏิบัติได้มากกว่า 1 หมายเลข**

ระดับปริญญาตรี

กิจกรรม	ไม่มีกิจกรรมในรอบการประเมินนี้	การวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล		วิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล *	นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แบบฝึกปฏิบัติ						
2. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/ Internet เป็นต้น						
3. การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ)						
4. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ						
5. การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ						
6. การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา						

*** โปรดระบุตัวเลขวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดังตัวอย่างต่อไปนี้**

1	ตั้งคำถาม สอบถามความรู้ ปัญหา ประวัติของนักศึกษาและนำมาวิเคราะห์เพื่อให้คำแนะนำ	**7**	มีเสนอรายงาน อภิปรายซักถาม และให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคล
2	ให้ทำกิจกรรมโดยประเมินจากคะแนนที่ได้ เช่น จัดงานให้ทำตามความถนัดของแต่ละบุคคล เป็นต้น	**8**	ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3	สอบถามความต้องการก่อนให้คำปรึกษา	**9**	ทำกิจกรรม / แบบทดสอบต่างๆ
4	มีการประเมินผลก่อน-หลังเรียน	**10**	สังเกตพฤติกรรม สอบถาม และแนะนำเป็นรายบุคคล
5	ตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล	**11**	ใช้การประเมินโดยระบบ P C R
6	ดูจากงานที่ได้รับมอบหมาย และแก้ไขหากผิดพลาด พร้อมมีตัวอย่างให้ดู หรืออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	**12**	การจัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มพิจารณาศักยภาพ ประสบการณ์ของผู้เรียนและการให้คะแนนประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ
13	อื่นๆ (โปรดระบุ)..		

ระดับบัณฑิตศึกษา

กิจกรรม	ไม่มีกิจกรรมในรอบการประเมินนี้	การวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล		วิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล **	นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การผลิต/ปรับปรุงเอกสารการสอนหรือประมวลสาระ/แนวการศึกษา						
2. การผลิตหรือปรับปรุงแผนกิจกรรม						
3. การแนะแนวหรือการให้คำปรึกษาทางการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์/Internet เป็นต้น						
4. การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระผ่านช่องทางต่างๆ						
5. การสัมมนาเสริม/เข้ม						
6. การปฏิสัมพันธ์ e-Learning						
7. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต						
8. การปรับพื้นฐานความรู้ *						

* การปรับพื้นฐานความรู้ หมายถึง การจัดอบรมให้กับนักศึกษาหรือแนะนำให้นักศึกษาเรียนเพิ่มเติม

**** โปรดระบุตัวเลขวิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลดังตัวอย่างต่อไปนี้**

1	ตั้งคำถาม สอบถามความรู้ ปัญหา ประวัติของนักศึกษา และนำมาวิเคราะห์เพื่อให้คำแนะนำ	**7**	มีเสนอรายงาน อภิปรายซักถาม และให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคล
2	ให้ทำกิจกรรมโดยประเมินจากคะแนนที่ได้ เช่น จัดงานให้ทำตามความถนัดของแต่ละบุคคล เป็นต้น	**8**	ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3	สอบถามความต้องการก่อนให้คำปรึกษา	**9**	ทำกิจกรรม / แบบทดสอบต่างๆ
4	มีการประเมินผลก่อน-หลังเรียน	**10**	สังเกตพฤติกรรม สอบถาม และแนะนำเป็นรายบุคคล
5	ตอบปัญหาและให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล	**11**	ใช้การประเมินโดยระบบ P C R
6	ดูจากงานที่ได้รับมอบหมาย และแก้ไขหากผิดพลาด พร้อมมีตัวอย่างให้ดู หรืออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	**12**	การจัดแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มพิจารณาศักยภาพ ประสบการณ์ของผู้เรียนและการให้คะแนนประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ
13	อื่นๆ (โปรดระบุ)..		

ประเด็นที่ 3 สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีการสำรวจหรือการวิจัยหรือการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของคณาจารย์ประจำของสถาบัน และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ให้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบของแต่ละกิจกรรมที่ท่านใช้ในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาทำกิจกรรมเป็นอย่างไร **(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)**

กิจกรรม	**ไม่มีกิจกรรมในรอบการประเมินนี้**	**การอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น**	**การฝึกปฏิบัติจริง**	**การแลกเปลี่ยนเรียนรู้**	**การตอบคำถาม**	**อื่นๆ (โปรดระบุ)**
1. ปฏิสัมพันธ์ e-Learning						
2. การสอนเสริมแบบต่างๆ (แบบปกติ/เข้ม/เข้มพิเศษ)						
3. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ						
4. อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ						
5. สัมมนาเสริม/เข้ม						
6. กิจกรรมประจำชุดวิชา						

ประเด็นที่ 4 สถาบันอุดมศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

คำชี้แจง ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของท่านและของผู้เรียนว่ามีในระดับใด

5 หมายถึง มีความสามารถระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีความสามารถระดับมาก
3 หมายถึง มีความสามารถระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีความสามารถระดับน้อย
1 หมายถึง มีความสามารถระดับน้อยที่สุด
ไม่ได้ทำกิจกรรมนี้ หมายถึง ท่านยังไม่ได้ทำกิจกรรมนี้ หรือ ยังเข้าไม่ถึงกิจกรรมนี้

การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน	**ระดับความสามารถ**					**ไม่ได้ทำกิจกรรมนี้**
	5	**4**	**3**	**2**	**1**	
1. การผลิต/ใช้สื่อต่างๆ เพื่อการสอนเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน (ซีดีเสียง/วีซีดี/คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI))						
2. การจัดการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning/ e-Tutorial/ e-Seminar)						

การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน	ระดับความสามารถ					ไม่ได้ทำกิจกรรมนี้
	5	4	3	2	1	
3. การจัดการเรียนการสอนทางไกล (ผ่าน Internet /ผ่านดาวเทียม/ผ่านวิทยุโทรทัศน์/ผ่านวิทยุกระจายเสียง)						
4. การทำงานผ่านเครือข่าย Internet (การค้นหาข้อมูล/การใช้ e-Library/e-Book/การติดต่อกับนักศึกษาผ่านเว็บไซต์ หรือกระดานสนทนา (Website/Webboard)/การรับส่ง e-Mail การสนทนาออนไลน์ (Instant Messaging/Chat Online)/การจัดประชุมทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต (Teleconference))						
5. การใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ต่างๆ (ซอฟต์แวร์สำนักงาน/การประมวลผลข้อมูลทางสถิติ/การผลิตบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์)						
6. การใช้อุปกรณ์ต่างๆ (Visualizer/ Overhead Projector/ LCD Projector/ Digital Camera/ Video/Digital Video)						

ประเด็นที่ 5 สถาบันอุดมศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนทำให้คณาจารย์ส่วนใหญ่(อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์ประจำสถาบันที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนการจัดการสอนของคณาจารย์ประจำส่วนใหญ่ (อย่างน้อยร้อยละ 75 ของคณาจารย์ประจำ) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบของแต่ละกิจกรรมที่ท่านใช้ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

กิจกรรม	ไม่มีกิจกรรมในรอบการประเมินนี้	การปฏิบัติ		นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
การผลิตหรือปรับปรุงเอกสารการสอน/ประมวลสาระชุดวิชา 1. มีการประเมินโดยผู้รับผิดชอบชุดวิชา					
การผลิต/ปรับปรุงแผนกิจกรรม 2. มีการประเมินโดยผู้รับผิดชอบชุดวิชา					
การสอนเสริม/เข้มพิเศษ 3. มีการประเมินผลโดยสังเกตนักศึกษา					
4. มีการประเมินผลโดยการซักถามนักศึกษา					

กิจกรรม	ไม่มีกิจกรรมในรอบการประเมินนี้	การปฏิบัติ		นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
5. มีการประเมินผลโดยให้นักศึกษากรอกแบบประเมินผลหลังจากเข้ารับการสอนเสริม					
การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ 6. มีการประเมินผลโดยการให้คะแนน P C R*					
การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาต่างๆ 7. มีการประเมินผล โดยการให้คะแนน P C R*					
ชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ 8. มีการประเมินผลโดยการให้คะแนน P C R*					
9. มีการประเมินผลโดยให้นักศึกษาทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อดูพัฒนาการการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลประกอบการประเมินผล					
การสัมมนาเสริม/เข้ม 10. มีการประเมินผลโดยสังเกตนักศึกษา					
11. มีการประเมินผลโดยการซักถามนักศึกษา					
12. มีการประเมินผลโดยการให้คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับการสัมมนาเสริม					
13. มีการประเมินผลงานที่มอบหมายให้ทำเป็นรายบุคคล					
การประเมินผลการเรียน 14. มีการออก/วิเคราะห์/ปรับปรุงคุณภาพข้อสอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละชุดวิชา					
15. มีการประเมินผลโดยการตรวจผลงาน/กิจกรรมประจำชุดวิชาของผู้เรียน					

* หมายเหตุ : **การให้คะแนน P C R** ย่อมาจาก

P ย่อมาจาก Participation แปลว่า การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

C ย่อมาจาก Contribution แปลว่า การนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์

R ย่อมาจาก Result แปลว่า คุณภาพของผลงาน

สำหรับนักศึกษา

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยากร/อาจารย์ประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของวิทยากร/อาจารย์ประจำกลุ่ม

3. คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งอันจะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และกรุณาตอบทุกข้อคำถาม เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

****

ชื่อวิทยากร/อาจารย์ประจำกลุ่ม..

ชื่อชุดวิชาที่เข้าอบรม...

ระหว่างวันที่..ณ...

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) หรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ…………..ปี

3. ท่านเข้าศึกษาในระดับ ( ) 1. ปริญญาตรี ( ) 2. บัณฑิตศึกษา

4. ท่านเข้าศึกษาในหลักสูตร...

5. สาขาวิชาที่เข้าศึกษา

( ) 1. ศิลปศาสตร์ ( ) 2. ศึกษาศาสตร์ ( ) 3. วิทยาการจัดการ

( ) 4. นิติศาสตร์ ( ) 5.วิทยาศาสตร์สุขภาพ ( ) 6. เศรษฐศาสตร์

( ) 7. มนุษยนิเวศศาสตร์ ( ) 8. รัฐศาสตร์ ( ) 9. ส่งเสริมการเกษตรฯ

( ) 10. นิเทศศาสตร์ ( ) 11.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ( ) 12. พยาบาลศาสตร์

6. ปีการศึกษาที่สมัครเข้าศึกษาล่าสุด..

7. ภูมิลำเนาปัจจุบัน

( ) 1.กรุงเทพมหานคร ( ) 2.ภาคกลาง ( ) 3.ภาคตะวันออก

( ) 4.ภาคเหนือ ( ) 5.ภาคใต้ ( ) 6.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น ( ) 2. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ( ) 3. ได้นำความรู้ไปพัฒนาตนเอง

( ) 4. ได้นำความรู้ไปพัฒนางาน ( ) 5. ได้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดรายได้พิเศษ ( ) 6. ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

( ) 7. ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับและเพื่อนร่วมงาน

( ) 8. อื่นๆ (โปรดระบุ)..

9. ท่านมีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ.โดยภาพรวมอยู่ในระดับใด

( ) 5. มากที่สุด ( ) 4. มาก ( ) 3. ปานกลาง

( ) 2. น้อย ( ) 1. น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของวิทยากร/อาจารย์ประจำกลุ่ม

คำชี้แจง ขอให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาด้านการเรียนการสอนโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างในทุกคำถาม ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีวัตถุประสงค์การสอนหรือการจัดกิจกรรมชัดเจน					
2. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม					
3. การแต่งกายมีความเหมาะสม					
4. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม					
5. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย					
6. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
7. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด					
8. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม					
9. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้					
10. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน					
11. มีการประเมินผลโดยใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น ผลงาน การนำเสนอผลงาน คุณภาพงาน เป็นต้น					
12. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา					
13. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้					
14. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย					
15. สื่อ/เทคโนโลยีที่ใช้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น					
16. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
17. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง					
18. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน					
19. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม					
20. แนะให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์สาระ					

21. สิ่งที่ประทับใจในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนในครั้งนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. วิทยากร/อาจารย์ ( ) 2. กิจกรรม ( ) 3. สื่อการสอน

( ) 4. การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ( ) 5. วิธีการประเมินผล ( ) 6. อื่นๆ (ระบุ)................................

จัดทำโดย : สำนักวิชาการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
โรงพิมพ์ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช